

PREZES RADY MINISTRÓW

Warszawa, dnia /elektroniczny znacznik czasu/

RM-0610-168-22

UD459

Pani Elżbieta WITEK
Marszałek Sejmu

Szanowna Pani Marszałek,

na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przedstawiam Sejmowi

projekt ustawy o zmianie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku
z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa oraz niektórych innych ustaw.

Do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został
upoważniony Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Z poważaniem

Mateusz Morawiecki

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Do wiadomości:

wnioskodawca

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa oraz niektórych innych ustaw¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. poz. 583, z późn. zm.²⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 2 w ust. 3 w pkt 2 w lit. b kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 3 w brzmieniu:
„3) którzy korzystają z ochrony czasowej na terenie innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej przyznanej z powodu działań wojennych prowadzonych na terytorium Ukrainy.”;
- 2) w art. 3:
 - a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:
„2. Zarejestrowanie pobytu obywatela Ukrainy, o którym mowa w ust. 1, na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej następuje na jego wniosek, o którym mowa w art. 4 ust. 1.”;
 - b) w ust. 4 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji, ustawę z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej, ustawę z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawę z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych, ustawę z dnia 26 października 1995 r. o społecznych formach rozwoju mieszkalnictwa, ustawę z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, ustawę z dnia 8 grudnia 2006 r. o finansowym wsparciu niektórych przedsięwzięć mieszkaniowych, ustawę z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej, ustawę z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarki i położnej, ustawę z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, ustawę z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej, ustawę z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, ustawę z dnia 20 lipca 2017 r. o Krajowym Zasobie Nieruchomości, ustawę z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, ustawę z dnia 29 października 2021 r. o budowie zabezpieczenia granicy państwowej, ustawę z dnia 23 marca 2022 r. o szczególnych regulacjach w zakresie transportu i gospodarki morskiej w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy, ustawę z dnia 8 kwietnia 2022 r. o zmianie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa oraz niektórych innych ustaw oraz ustawę z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego.

²⁾ Zmiany ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2022 r. poz. 682, 683, 684, 830, 930, 1002, 1087, 1383, 1561, 1692, 1733 i 2185.

„2) informację o dacie:

- a) przekroczenia granicy Rzeczypospolitej Polskiej w kierunku wjazdowym,
- b) przekroczenia granicy Rzeczypospolitej Polskiej w kierunku wjazdowym,
- c) złożenia wniosku, o którym mowa w art. 4 ust. 1;”;

c) w ust. 4 po pkt 2 dodaje się pkt 2a w brzmieniu:

„2a) informacje o dacie i miejscu przekroczenia granicy zewnętrznej, w rozumieniu art. 2 pkt 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/399 z dnia 9 marca 2016 r. w sprawie unijnego kodeksu zasad regulujących przepływ osób przez granice (kodeks graniczny Schengen) (Dz. Urz. UE L 77 z 23.03.2016, str. 1, z późn. zm.³⁾), niebędącej granicą Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli wjazd na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nie nastąpił bezpośrednio z terytorium Ukrainy;”;

3) w art. 4:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, obywatel Ukrainy składa osobiście w siedzibie organu gminy w terminie 30 dni od dnia przybycia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Wniosek składa się na piśmie utrwalonym w postaci papierowej, opatrzonym własnoręcznym czytelnym podpisem wnioskodawcy, wypełnionym przez wnioskodawcę albo przez pracownika organu gminy na podstawie danych podanych przez wnioskodawcę. W przypadku osoby, która ze względu na stan zdrowia lub niepełnosprawność nie jest w stanie osobiście złożyć wniosku w siedzibie organu gminy, organ gminy zapewnia możliwość złożenia wniosku w miejscu pobytu tej osoby.”;

b) w ust. 4:

– po pkt 14 dodaje się pkt 14a w brzmieniu:

„14a) datę i miejsce przekroczenia granicy zewnętrznej, w rozumieniu art. 2 pkt 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/399 z dnia 9 marca 2016 r. w sprawie unijnego kodeksu zasad regulujących przepływ osób przez granice (kodeks graniczny Schengen), niebędącej granicą

³⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 251 z 16.09.2016, str. 1, Dz. Urz. UE L 74 z 18.03.2017, str. 1 oraz Dz. Urz. UE L 135 z 22.05.2019, str. 27.

Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli wjazd na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nie nastąpił bezpośrednio z terytorium Ukrainy;”;

– po pkt 20 dodaje się pkt 20a w brzmieniu:

„20a) oświadczenie o braku posiadania tytułów pobytowych, o których mowa w art. 2 ust. 3 pkt 1, lub wystąpienia okoliczności, o których mowa w art. 2 ust. 3 pkt 2 i 3;”;

c) ust. 17a otrzymuje brzmienie:

„17a. Status, o którym mowa w art. 8 pkt 24a lit. d ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności, zwany dalej „statusem UKR”, jest automatycznie zmieniany na status, o którym mowa w art. 8 pkt 24a lit. c tej ustawy, po przekazaniu przez Komendanta Głównego Straży Granicznej z rejestru, o którym mowa w art. 3 ust. 3, informacji o:

- 1) wyjeździe z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, o którym mowa w art. 11 ust. 2;
- 2) posiadaniu przez obywatela Ukrainy dokumentu, o którym mowa w art. 2 ust. 3 pkt 1;
- 3) złożeniu lub zamiarze złożenia wniosku, o którym mowa w art. 2 ust. 3 pkt 2;
- 4) korzystaniu przez obywatela Ukrainy z ochrony czasowej, o której mowa w art. 2 ust. 3 pkt 3.”;

d) ust. 17h otrzymuje brzmienie:

„17h. W przypadku, o którym mowa w ust. 17f, status UKR może zostać ponownie nadany na skutek ponownego złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 1. Danych obywatela Ukrainy nie wprowadza się ponownie do rejestru, o którym mowa w art. 6 ust. 1, z wyjątkiem odcisków palców, jeżeli nie pobrano ich przy nadaniu numeru PESEL, oraz fotografii, jeżeli wizerunek osoby uległ zmianie w sposób utrudniający ustalenie jej tożsamości.”;

e) po ust. 17j dodaje się ust. 17k w brzmieniu:

„17k. W przypadku ujawnienia, że obywatelowi państwa członkowskiego Unii Europejskiej został nadany numer PESEL, na podstawie ust. 1, lub że takiemu obywatelowi został nadany status UKR, na podstawie ust. 1a, status UKR jest zmieniany w trybie art. 11 ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności na status, o którym mowa w art. 8 pkt 24a lit. a tej ustawy.”;

4) w art. 6 w ust. 7 w pkt 2 w lit. k dodaje się przecinek i dodaje się lit. l w brzmieniu:

- „1) ministrowi właściwemu do spraw rozwoju regionalnego”;
- 5) w art. 9 w ust. 1a po wyrazie „technicznych” dodaje się wyrazy „lub profil zaufany został unieważniony”;
- 6) w art. 10 dodaje się ust. 7 i 8 w brzmieniu:
- „7. Dokument elektroniczny, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, wraz z dokumentem podróży uprawniają obywatela Ukrainy do wielokrotnego przekraczania granicy bez konieczności uzyskania wizy.
8. Minister właściwy do spraw informatyzacji unieważnia dokument elektroniczny, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, oraz certyfikat wydany z tym dokumentem, w przypadkach:
- 1) zmiany statusu UKR na status, o którym mowa w art. 8 pkt 24a lit. c ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności, na podstawie art. 4 ust. 17a, 17c lub 17e, lub na status, o którym mowa w art. 8 pkt 24a lit. a ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności, na podstawie art. 4 ust. 17k;
 - 2) odnotowania zgonu obywatela Ukrainy w rejestrze PESEL.”;
- 7) w art. 11:
- a) uchyla się ust. 1,
 - b) w ust. 2 wyrazy „1 miesiąca” zastępuje się wyrazami „30 dni”,
 - c) dodaje się ust. 4 w brzmieniu:
- „4. Korzystanie przez obywatela Ukrainy z ochrony czasowej na terenie innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej przyznanej z powodu działań wojennych prowadzonych na terytorium Ukrainy pozbawia go uprawnień, o którym mowa w art. 2 ust. 1.”;
- 8) w art. 12:
- a) ust. 17 otrzymuje brzmienie:
- „17. Wojewoda oraz podmioty określone w ust. 3 i 4 mogą zapewnić pomoc, o której mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, nie dłużej niż przez 120 dni od dnia pierwszego wjazdu obywatela Ukrainy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.”,
- b) po ust. 17 dodaje się ust. 17a–17g w brzmieniu:
- „17a. Po upływie 120 dni a przed upływem 180 dni od dnia pierwszego wjazdu obywatela Ukrainy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wojewoda oraz podmioty określone w ust. 3 i 4 mogą zapewnić pomoc, o której mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, w przypadku posiadania przez obywatela Ukrainy numeru PESEL oraz pokrycia

przez niego, z góry, 50% kosztów tej pomocy, nie więcej niż 40 zł za osobę dziennie. Równowartość 50% kosztów pomocy obywatel Ukrainy uiszcza podmiotom realizującym na rzecz wojewody oraz podmiotów określonych w ust. 3 i 4 usługi w zakresie zakwaterowania i całodziennego wyżywienia zbiorowego dla obywateli Ukrainy, o których mowa w art. 1 ust. 1.

17b. Po upływie 180 dni od dnia pierwszego wjazdu obywatela Ukrainy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wojewoda oraz podmioty określone w ust. 3 i 4 mogą zapewnić pomoc, o której mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, w przypadku posiadania przez obywatela Ukrainy numeru PESEL oraz pokrycia przez niego, z góry, 75% kosztów tej pomocy, nie więcej niż 60 zł za osobę dziennie. Równowartość 75% kosztów pomocy obywatel Ukrainy uiszcza podmiotom realizującym na rzecz wojewody oraz podmiotów określonych w ust. 3 i 4 usługi w zakresie zakwaterowania i całodziennego wyżywienia zbiorowego dla obywateli Ukrainy, o których mowa w art. 1 ust. 1.

17c. Przepisu ust. 17 w odniesieniu do okresu, w którym może być zapewniana pomoc, oraz przepisów ust. 17a i 17b nie stosuje się do obywateli Ukrainy, którzy:

- 1) posiadają orzeczenie o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności lub orzeczenie, o którym mowa w art. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 573 i 1981 oraz z 2022 r. poz. 558, 1700 i 1812);
- 2) ukończyli:
 - a) w przypadku kobiet – 60 rok życia,
 - b) w przypadku mężczyzn – 65 rok życia;
- 3) są kobietami w ciąży lub osobami wychowującymi dziecko do 12 miesiąca życia;
- 4) samotnie sprawują na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej opiekę nad trojgiem i więcej dzieci;
- 5) są małoletnimi;
- 6) znajdują się w trudnej sytuacji życiowej, uniemożliwiającej ich udział w kosztach pomocy.

17d. Przepisu ust. 17 w odniesieniu do okresu, w którym może być zapewniana pomoc, oraz przepisów ust. 17a i 17b nie stosuje się również do:

- 1) osób sprawujących opiekę nad osobami, o których mowa w art. 17c pkt 1;
- 2) opiekunów tymczasowych ustanowionych dla małoletnich, o których mowa w art. 25a ust. 1.

17e. Partycypacja obywateli Ukrainy, o których mowa w art. 1 ust. 1, w kosztach pomocy, o której mowa w ust. 17a i 17b, obniża wartość pomocy zapewnianej przez wojewodę oraz podmioty określone w ust. 3 i 4.

17f. Wojewoda oraz podmioty, o których mowa w ust. 3 i 4, oceniają możliwość partycypacji w kosztach pomocy osób, o których mowa w ust. 17c pkt 6, kierując się względami humanitarnymi.

17g. Podmioty realizujące na rzecz wojewody oraz podmiotów określonych w ust. 3 i 4 usługi w zakresie zakwaterowania i całodziennego wyżywienia zbiorowego dla obywateli Ukrainy, o których mowa w art. 1 ust. 1, są obowiązane, za każdy miesiąc kalendarzowy, w terminie do 5 dnia miesiąca następującego po danym miesiącu, przekazywać w formie pisemnej wojewodzie lub jednostce samorządu terytorialnego realizującej zadania z zakresu administracji rządowej na podstawie poleceń wydanych przez wojewodę w zakresie ust. 1 pkt 1 i 2 oraz podmiotom określonym w ust. 3 i 4 informacje obejmujące:

- 1) imię (imiona) i nazwisko (nazwiska);
- 2) numer PESEL – jeśli został nadany;
- 3) serię i numer dokumentu stanowiącego podstawę przekroczenia granicy, jeżeli występuje;
- 4) informację o dacie zakwaterowania i wykwaterowania z obiektu, w którym świadczona jest usługa;
- 5) informację o korzystaniu z uprawnień określonych w ust. 17c lub 17d;
- 6) informację o kwocie kosztów pokrytych (dokonanych wpłatach) przez obywateli Ukrainy za dany miesiąc.”;

9) w art. 14:

- a) po ust. 4b dodaje się ust. 4c i 4d w brzmieniu:

„4c. Jednostki sektora finansów publicznych odsetki od środków z Funduszu zgromadzonych na wydzielonym rachunku przeznaczają na realizację zadań, o których mowa w ust. 1.

4d. Niewykorzystane odsetki, o których mowa w ust. 4c, podlegają zwrotowi na rachunek, z którego otrzymano środki z Funduszu, z wyjątkiem

niewykorzystanych odsetek od środków z Funduszu zgromadzonych na wydzielonym rachunku jednostki samorządu terytorialnego, które są przekazywane na rachunek właściwego wojewody.”,

- b) w ust. 5 w pkt 7 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 8 w brzmieniu:
„8) z odsetek od środków Funduszu pozostających na wydzielonych rachunkach bankowych, których obowiązek utworzenia wynika z obowiązujących przepisów lub umów, będących w dyspozycji kierownika jednostki organizacyjnej realizującej zadania finansowane ze środków Funduszu.”,
- c) po ust. 6c dodaje się ust. 6d–6f w brzmieniu:
„6d. Środki Funduszu mogą być przeznaczone na finansowanie zadań Polskiego Czerwonego Krzyża, w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy, realizowanych przez Krajowe Biuro Informacji i Poszukiwań, przewidziane w konwencjach międzynarodowych o traktowaniu jeńców wojennych oraz o ochronie osób cywilnych podczas wojny.
6e. Środki Funduszu mogą być przeznaczone na realizację zadań związanych z integracją społeczną.
6f. Środki Funduszu mogą być przeznaczone na finansowanie lub dofinansowanie budowy, modernizacji, wyposażania i utrzymania przejść granicznych z Ukrainą.”,
- d) w ust. 8 w pkt 3 po wyrazach „o których mowa w ust. 6a” dodaje się wyrazy „i 6d–6f”,
- e) ust. 9 otrzymuje brzmienie:
„9. Środki Funduszu mogą być przeznaczone na zwrot wydatków lub kosztów, o których mowa w ust. 6 pkt 4 i 6, ust. 6a, 6d–6f i 8, poniesionych na realizację zadań, na rzecz pomocy obywatelom Ukrainy od dnia 24 lutego 2022 r.”,
- f) po ust. 11 dodaje się ust. 11a–11c w brzmieniu:
„11a. Ze środków Funduszu mogą być finansowane zadania z zakresu zarządzania, w tym zabezpieczenia obiektów historycznych lub zabytkowych, i digitalizacji obiektów materialnego i niematerialnego dziedzictwa kulturowego w Ukrainie.
11b. Przekazanie środków finansowych na realizację zadania określonego w ust. 11a następuje na podstawie umowy zawartej między ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego a Fundacją Solidarności

Międzynarodowej. Przekazane środki finansowe nie stanowią przychodu Fundacji Solidarności Międzynarodowej.

11c. Środki finansowe, o których mowa w ust. 11a, niewykorzystane do dnia 30 listopada 2023 r. podlegają zwrotowi do Funduszu Pomocy do dnia 31 grudnia 2023 r.”;

g) po ust. 16 dodaje się ust. 16a w brzmieniu:

„16a. Jednostki samorządu terytorialnego, realizujące zadania Funduszu, w terminie 15 dni od zakończenia kwartału, informują właściwego wojewodę o wysokości niewykorzystanych środków pochodzących z Funduszu oraz niewykorzystanych odsetkach, o których mowa w ust. 4c, według stanu na koniec każdego kwartału.”,

h) ust. 17 otrzymuje brzmienie:

„17. Dysponent części budżetowej oraz właściwy wojewoda w zakresie środków wydatkowanych przez jednostki samorządu terytorialnego przekazują Prezesowi Rady Ministrów odpowiednio informację, o której mowa w ust. 16 i 16a, w terminie 10 dni od dnia jej otrzymania.”;

10) w art. 22 po ust. 1a dodaje się ust. 1b i 1c w brzmieniu:

„1b. Jeżeli zezwolenie na pobyt czasowy, o którym mowa w art. 114 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2021 r. poz. 2354, z późn. zm.⁴⁾), zostało udzielone z zastrzeżeniem wymogu powiadomienia, o którym mowa w ust. 1, przepisu ust. 1a nie stosuje się.

1c. W przypadku gdy obywatel Ukrainy rozpoczął pracę przed udzieleniem zezwolenia na pobyt czasowy i pracę, bieg terminu, o którym mowa w ust. 1, rozpoczyna się w dniu doręczenia decyzji o udzieleniu tego zezwolenia obywatelowi Ukrainy.”;

11) w art. 23 w ust. 1 skreśla się wyrazy „(Dz. U. z 2021 r. poz. 2354 oraz z 2022 r. poz. 91 i 583)”;

12) po art. 23a dodaje się art. 23b w brzmieniu:

„Art. 23b. 1. Obywatele Ukrainy przebywający na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1, lub obywatele Ukrainy przebywający legalnie na terytorium

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2022 r. poz. 91, 583, 830, 835, 1383, 1561 i 2185.

Rzeczypospolitej Polskiej, którzy nabyli kwalifikacje zawodowe do wykonywania górniczych zawodów regulowanych w Ukrainie, mogą uzyskać decyzję w sprawie uznania tych kwalifikacji na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Do uznawania kwalifikacji zawodowych do wykonywania górniczych zawodów regulowanych, nabytych w Ukrainie, stosuje się przepisy ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1646 oraz z 2022 r. poz. 1616).”;

13) w art. 25:

a) po ust. 3ba dodaje się ust. 3bb–3be w brzmieniu:

„3bb. Nadzór, o którym mowa w ust. 3a, sprawowany przez powiatowe centrum pomocy rodzinie, obejmuje w szczególności kontrolę zapewnienia przez opiekunów tymczasowych małoletnim, o których mowa w ust. 7 zdanie trzecie, odpowiednich warunków opieki i wychowania.

3bc. Dyrektor powiatowego centrum pomocy rodzinie może upoważnić, w formie pisemnej, pracownika centrum do sprawowania kontroli zapewnienia przez opiekunów tymczasowych małoletnim, o których mowa w ust. 7 zdanie trzecie, odpowiednich warunków opieki i wychowania.

3bd. Podmiotom zapewniającym zakwaterowanie i wyżywienie małoletnim, o których mowa w ust. 7 zdanie trzecie, oraz ich opiekunom tymczasowym powiat może dofinansować koszty niezbędne do zapewnienia odpowiednich warunków opieki i wychowania.

3be. Przyznanie dofinansowania do zapewnienia odpowiednich warunków opieki i wychowania następuje na wniosek podmiotu zapewniającego zakwaterowanie i wyżywienie małoletnim, o których mowa w ust. 7 zdanie trzecie, oraz ich opiekunom tymczasowym. Warunkiem przyznania dofinansowania jest uprzednie przeprowadzenie kontroli zapewnienia przez opiekunów tymczasowych małoletnim, o których mowa w ust. 7 zdanie trzecie, odpowiednich warunków opieki i wychowania.”,

b) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Tę samą osobę można ustanowić opiekunem tymczasowym dla więcej niż jednego małoletniego, jeżeli nie zachodzi sprzeczność między interesami małoletnich. Opiekunem tymczasowym dla rodzeństwa, w miarę możliwości, ustanawia się tę samą osobę. Jeżeli małoletni przed przybyciem na terytorium

Rzeczypospolitej Polskiej byli umieszczeni w pieczy zastępczej na terytorium Ukrainy i przybyli wraz z osobą sprawującą nad nimi tę pieczę, sąd ustanawia tę osobę opiekunem tymczasowym dla wszystkich tych małoletnich. Sąd ustanawia inną osobę opiekunem tymczasowym, jeżeli z jakichkolwiek przyczyn osoba sprawująca pieczę nie może jej sprawować.”,

- c) ust. 21 otrzymuje brzmienie:

„21. Zadania, o których mowa w ust. 3b, 3ba, 3bd i 3c, stanowią zadania zlecone z zakresu administracji rządowej.”,

- d) dodaje się ust. 23 i 24 w brzmieniu:

„23. Finansowanie pobytu osób, o których mowa w ust. 7 zdanie trzecie lub czwarte, a także małoletnich dzieci opiekuna tymczasowego, o którym mowa w ust. 7 zdanie trzecie lub czwarte, odbywa się zgodnie z przepisami wykonawczymi wydanymi na podstawie art. 13 ust. 3.

24. Przepisy art. 186 pkt 3 i 3a ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022 r. poz. 447, 1700 i 2140) stosuje się odpowiednio do zadań wykonywanych przez powiatowe centra pomocy rodzinie, o których mowa w ust. 3a–3c oraz w art. 25a.”;

- 14) w art. 25b w ust. 1:

- a) pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) konsulom Ukrainy – w zakresie niezbędnym do realizacji umowy między Rzeczpospolitą Polską a Ukrainą o pomocy prawnej i stosunkach prawnych w sprawach cywilnych i karnych, sporządzonej w Kijowie dnia 24 maja 1993 r. (Dz. U. z 1994 r. poz. 465);”,

- b) pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) wojewodzie właściwemu dla miejsca pobytu małoletniego;”,

- c) po pkt 4 dodaje się pkt 4a w brzmieniu:

„4a) właściwemu organowi gminy – w celu weryfikacji danych dotyczących osób, o których mowa w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 13 ust. 3;”;

- 15) w art. 26:

- a) w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) świadczeń rodzinnych, o których mowa w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, jeżeli zamieszkuje z dziećmi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,”

b) w ust. 3b pkt 6 otrzymuje brzmienie:

„6) informację o dacie końcowej okresu pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej uznawanego za legalny na podstawie art. 2 ust. 1 oraz informację o datach wjazdów i wyjazdów z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.”

c) po ust. 3f dodaje się ust. 3g–3i w brzmieniu:

„3g. Wpłata świadczeń, o których mowa w ust. 1 pkt 1–4, oraz dofinansowania, o którym mowa w ust. 1 pkt 5, podlega wstrzymaniu, jeżeli otrzymujący te świadczenia lub to dofinansowanie obywatel Ukrainy przebywający na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1, lub dziecko, na które przysługuje świadczenie lub dofinansowanie, wyjedzie z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

3h. W przypadku gdy osoba, o której mowa w ust. 3g, wjedzie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, świadczenia, o których mowa w ust. 1 pkt 1–4, oraz dofinansowanie, o którym mowa w ust. 1 pkt 5, wypłaca się od miesiąca, w którym wstrzymano ich wypłatę, o ile są spełnione warunki uprawniające do tych świadczeń lub dofinansowania.

3i. Zakład Ubezpieczeń Społecznych oraz organ właściwy w rozumieniu ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych są obowiązani do weryfikacji dalszego prawa do świadczenia, o którym mowa w ust. 1 pkt 1–4, oraz dofinansowania, o którym mowa w ust. 1 pkt 5, w szczególności na podstawie danych dostępnych z rejestrów publicznych, w tym z rejestru, o którym mowa w art. 3 ust. 3, i z rejestru PESEL.”;

16) w art. 27:

a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Do limitów, o których mowa w art. 28 ust. 2, art. 53 ust. 1, art. 61 ust. 1, art. 67 ust. 2 i 3, art. 95 ust. 3, 4 i 4a, art. 109 ust. 2 i 3 i art. 111 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, oraz limitów określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 127 tej ustawy nie wlicza się umieszczonych w pieczy zastępczej dzieci będących obywatelami Ukrainy,

przebywających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1. Każdorazowe przyjęcie dziecka do miejsc wskazanych w przepisach wymienionych w zdaniu pierwszym wymaga zgody wojewody oraz odpowiednio wójta, starosty lub marszałka województwa.”,

b) po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu:

„4a. W systemie pieczy zastępczej, o której mowa w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, nie umieszcza się małoletniego, o którym mowa w art. 25 ust. 7 zdanie trzecie, z wyłączeniem przypadków, gdy dobro dziecka jest zagrożone.”;

17) uchyla się art. 33a, art. 38 i art. 39;

18) w art. 40 dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. Pomocnik rolnika w okresie, o którym mowa w ust. 1, może świadczyć pomoc przy wykonywaniu wszystkich czynności związanych z prowadzeniem działalności rolniczej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników albo pozostających w związku z wykonywaniem tych czynności.”;

19) w art. 41:

a) w ust. 1 w części wspólnej po wyrazach „działającej na terytorium Ukrainy” dodaje się wyrazy „w pierwszym semestrze roku akademickiego 2021/2022”,

b) w ust. 3 w pkt 2 po wyrazach „działającej na terytorium Ukrainy” dodaje się wyrazy „w pierwszym semestrze roku akademickiego 2021/2022”,

c) w ust. 5:

– w pkt 6 po wyrazach „z dnia 31 grudnia 2021 r.” dodaje się wyrazy „ , w przypadku refundacji przysługującej na podstawie ust. 3 pkt 1;”,

– po pkt 6 dodaje się pkt 6a w brzmieniu:

„6a) wysokość wniesionej opłaty za usługi edukacyjne w uczelni działającej na terytorium Ukrainy za pierwszy semestr roku akademickiego 2021/2022, wyrażoną w złotych polskich; jeżeli opłata została wniesiona w walucie obcej, przeliczenie następuje według średniego kursu tej waluty, ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski, z dnia 31 grudnia 2021 r., w przypadku refundacji przysługującej na podstawie ust. 3 pkt 2;”;

20) w art. 42:

- a) w ust. 1, 5 i 12 wyrazy „31 grudnia 2022 r.” zastępuje się wyrazami „24 sierpnia 2023 r.”,
- b) w ust. 6–8 wyrazy „o okres 18 miesięcy.” zastępuje się wyrazami „do dnia 24 sierpnia 2023 r.”,
- c) ust. 11 otrzymuje brzmienie:

„11. Jeżeli ostatni dzień dopuszczalnego okresu pobytu obywatela Ukrainy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:

- 1) na podstawie wizy Schengen wydanej przez organ polski,
- 2) na podstawie wizy wydanej przez inne państwo obszaru Schengen,
- 3) na podstawie dokumentu o którym mowa w art. 1 ust. 2 lit. a rozporządzenia Rady (WE) nr 1030/2002 z dnia 13 czerwca 2002 r. ustanawiającego jednolity wzór dokumentów pobytowych dla obywateli państw trzecich (Dz. Urz. UE L 157 z 15.06.2002, str. 1, z późn. zm.⁵⁾ – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 19, t. 6, str. 3, z późn. zm.), wydanego przez właściwy organ innego państwa obszaru Schengen, albo innego dokumentu pobytowego wydanego przez organ tego państwa, uprawniającego do podróży po terytorium innych państw tego obszaru,

4) w ramach ruchu bezwizowego

– przypada w okresie od dnia 24 lutego 2022 r., jego pobyt na tym terytorium uznaje się za legalny do dnia 24 sierpnia 2023 r.”,

d) dodaje się ust. 14–18 w brzmieniu:

„14. W przypadku gdy obywatel Ukrainy nie spełnia wymogów udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy ze względu na deklarowany cel pobytu lub okoliczności, które są podstawą ubiegania się o to zezwolenie, nie uzasadniają jego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres dłuższy niż 3 miesiące, lub gdy wobec obywatela Ukrainy zachodzą okoliczności uzasadniające odmowę udzielenia mu zezwolenia na pobyt czasowy inne niż określone w art. 100 ust. 1 pkt 2–5 lub art. 165 ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, w okresie do dnia 24 sierpnia 2023 r. udziela mu się zezwolenia na pobyt czasowy na okres

⁵⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 115 z 29.04.2008, str. 1 oraz Dz. Urz. UE L 286 z 01.11.2017, str. 9.

1 roku, licząc od dnia wydania decyzji. Do określenia okresu, na jaki udziela się zezwolenia, stosuje się art. 57 § 3a ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego.

15. Przepisu ust. 14 nie stosuje się do obywatela Ukrainy, do którego ma zastosowanie art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o cudzoziemcach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2022 r. poz. 91).

16. Opłata skarbową uiszczoną przez obywatela Ukrainy w wysokości odpowiadającej stawce opłaty skarbowej właściwej dla podstawy udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy ze względu na deklarowany cel pobytu nie podlega zwrotowi, jeżeli zezwolenia udzielono w przypadku, o którym mowa w ust. 14.

17. Zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w przypadku, o którym mowa w ust. 14, cofa się, gdy:

- 1) obowiązuje wpis danych obywatela Ukrainy do wykazu cudzoziemców, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest niepożądany, lub
- 2) wymagają tego względy obronności lub bezpieczeństwa państwa lub ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego lub zobowiązania wynikające z postanowień ratyfikowanych umów międzynarodowych obowiązujących Rzeczpospolitą Polską.

18. W okresie do dnia 24 sierpnia 2023 r., w przypadkach, o których mowa w art. 302 ust. 1 pkt 1–8 i 10–16 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, można nie wszczynać postępowania w sprawie zobowiązania cudzoziemca do powrotu wobec obywatela Ukrainy, a wszczęte postępowanie w tej sprawie umorzyć, jeżeli przemawia za tym ważny interes tego obywatela.”;

21) w art. 50:

- a) w ust. 3 wyrazy „W roku 2022” zastępuje się wyrazami „W latach 2022 i 2023”,
- b) dodaje się ust. 4–8 w brzmieniu:

„4. Jednostki samorządu terytorialnego, w terminie do dnia 30 września 2023 r., zwracają środki z Funduszu niewykorzystane do dnia 31 sierpnia 2023 r., na wydzielony rachunek Funduszu. Przepisu art. 14 ust. 18 nie stosuje się.

5. W roku 2023 jednostki samorządu terytorialnego przekazują informacje, o których mowa w art. 14 ust. 16, wyłącznie w zakresie wykorzystania środków z Funduszu, według stanu na dzień 31 grudnia 2022 r. oraz według stanu na dzień

31 sierpnia 2023 r., odpowiednio w terminie do dnia 15 stycznia 2023 r. oraz do dnia 15 września 2023 r.

6. W roku 2023 w celu wsparcia jednostek samorządu terytorialnego w realizacji dodatkowych zadań oświatowych związanych z kształceniem, wychowaniem i opieką nad dziećmi i uczniami będącymi obywatelami Ukrainy, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie niniejszej ustawy albo którzy przebywają legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w przypadku gdy przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z terytorium Ukrainy od dnia 24 lutego 2022 r. w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa:

- 1) rezerwa części oświatowej subwencji ogólnej, o której mowa w art. 28 ust. 2 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, może ulec zwiększeniu o środki pochodzące z budżetu państwa;
- 2) jednostki samorządu terytorialnego mogą otrzymać środki z Funduszu; przepisy art. 28 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego stosuje się odpowiednio.

7. Do podziału środków, o których mowa w ust. 6, nie stosuje się wyłączenia zadań, o których mowa w art. 28 ust. 5 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

8. Przy podziale środków, o których mowa w ust. 6, nie uwzględnia się obywateli Ukrainy, o których mowa w ust. 6, kształcących się w niepublicznych szkołach podstawowych dla dorosłych, niepublicznych liceach ogólnokształcących dla dorosłych, niepublicznych branżowych szkołach II stopnia lub niepublicznych szkołach policealnych.”;

22) art. 50a otrzymuje brzmienie:

„Art. 50a. Prowadzone przez osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego oraz osoby fizyczne, niepubliczne szkoły podstawowe dla dorosłych, niepubliczne licea ogólnokształcące dla dorosłych, niepubliczne branżowe szkoły II stopnia oraz niepubliczne szkoły policealne nie otrzymują dotacji, o których mowa w art. 26 ust. 2 i 4–5a oraz art. 31a ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2082 i 2089), na uczniów będących obywatelami Ukrainy, o których mowa w art. 50 ust. 6.”;

23) po art. 50a dodaje się art. 50b i art. 50c w brzmieniu:

„Art. 50b. 1. W roku 2022 w przypadku wykorzystania limitu wydatków określonego w art. 120 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych, jednostki samorządu terytorialnego będące odpowiednio organami prowadzącymi szkoły lub organami rejestrującymi, o których mowa w art. 2 pkt 16 tej ustawy, mogą otrzymać środki z Funduszu na pokrycie kosztu zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych dla uczniów publicznych i niepublicznych szkół podstawowych dla dzieci i młodzieży oraz szkół artystycznych realizujących kształcenie ogólne w zakresie szkoły podstawowej, będących obywatelami Ukrainy, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1, w zakresie, o którym mowa w art. 55 ust. 1 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych, przeznaczonych do obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego, określonych w ramowych planach nauczania ustalonych dla tych szkół. Przepisy art. 55 ust. 5 i 6 oraz art. 69 ust. 5 w zakresie stosowania art. 55 ust. 5 i 6 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych stosuje się odpowiednio.

2. W roku 2023 jednostki samorządu terytorialnego otrzymują środki z Funduszu na zakup podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych dla uczniów publicznych i niepublicznych szkół podstawowych dla dzieci i młodzieży oraz szkół artystycznych realizujących kształcenie ogólne w zakresie szkoły podstawowej, będących obywatelami Ukrainy, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie niniejszej ustawy albo którzy przebywają legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w przypadku gdy przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z terytorium Ukrainy od dnia 24 lutego 2022 r. w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa, w zakresie, o którym mowa w art. 55 ust. 1 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych, przeznaczonych do obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego, określonych w ramowych planach nauczania ustalonych dla tych szkół. Przepisy art. 55 ust. 5 i 6 oraz art. 69 ust. 5 w zakresie stosowania art. 55 ust. 5 i 6 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych stosuje się odpowiednio. Jednostki samorządu terytorialnego składają wnioski o przyznanie środków z Funduszu do wojewodów.

Art. 50c. 1. W roku 2023 przy ustalaniu statystycznej liczby dzieci objętych wczesnym wspomaganie rozwoju, uczniów, wychowanków lub uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych, o której mowa w art. 11 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych, nie uwzględnia się dzieci i uczniów będących obywatelami Ukrainy, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie niniejszej ustawy albo którzy przebywają legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w przypadku gdy przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z terytorium Ukrainy od dnia 24 lutego 2022 r. w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa.

2. W roku 2023 przy ustalaniu wysokości podstawowej kwoty dotacji, o których mowa w art. 12 i art. 50 ust. 1 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych, nie uwzględnia się zaplanowanych na rok budżetowy w budżecie jednostki samorządu terytorialnego wydatków bieżących związanych z kształceniem, wychowaniem i opieką nad dziećmi i uczniami będącymi obywatelami Ukrainy, o których mowa w ust. 1.

3. W roku 2023 przy ustalaniu wysokości podstawowej kwoty dotacji, o której mowa w art. 13 ust. 1–4 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych, nie uwzględnia się wydatków bieżących związanych z kształceniem, wychowaniem i opieką nad dziećmi i uczniami będącymi obywatelami Ukrainy, o których mowa w ust. 1.

4. W roku 2023 wskaźnik zwiększający, o którym mowa w art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych, oblicza się według następującego wzoru:

$$Wz_t = \frac{Wb_{t-1} - (O_{t-1} + WbUE_{t-1} + Dp_{t-1} + WbI_{t-1} + WbP_{t-1} + WbU_{t-1})}{\frac{\frac{2}{3}Lu_{t-2} + \frac{1}{3}Lu_{t-1}}{S_{t-1}}}$$

w którym poszczególne symbole oznaczają:

Wz_t – wskaźnik zwiększający dla szkół danego typu, w których jest realizowany obowiązek szkolny lub obowiązek nauki, niebędących szkołami specjalnymi w roku budżetowym,

Wb_{t-1} – wydatki bieżące poniesione w roku bazowym z budżetu jednostki samorządu terytorialnego na prowadzenie przez tę jednostkę szkół danego typu, w których jest realizowany obowiązek szkolny lub obowiązek nauki,

niebędących szkołami specjalnymi, z tym że do tych wydatków nie wlicza się wsparcia:

- 1) wydatkowanego zgodnie z art. 65 ust. 28a w związku z art. 9 ustawy z dnia 17 listopada 2021 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2368);
- 2) uzyskanego na podstawie przepisów wydanych na podstawie art. 65 ust. 36 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 568, z późn. zm.⁶⁾) i wydatkowanego na podstawie tych przepisów,

O_{t-1} – wykonane w roku bazowym w budżecie jednostki samorządu terytorialnego dochody z tytułu opłat za wyżywienie w prowadzonych przez tę jednostkę szkołach danego typu, w których jest realizowany obowiązek szkolny lub obowiązek nauki, niebędących szkołami specjalnymi,

$WbUE_{t-1}$ – poniesione w roku bazowym z budżetu jednostki samorządu terytorialnego wydatki bieżące finansowane z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej na prowadzenie przez tę jednostkę szkół danego typu, w których jest realizowany obowiązek szkolny lub obowiązek nauki, niebędących szkołami specjalnymi,

Dp_{t-1} – wykorzystaną w roku bazowym przez jednostkę samorządu terytorialnego kwotę dotacji, o której mowa w art. 55 ust. 3 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych, dla prowadzonych przez tę jednostkę szkół danego typu, w których jest realizowany obowiązek szkolny lub obowiązek nauki, niebędących szkołami specjalnymi,

⁶⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2020 r. poz. 695, 1086, 1262, 1478, 1747, 2157 i 2255, z 2021 r. poz. 1535 i 2368 oraz z 2022 r. poz. 64, 202, 1561, 1692, 1730, 1967, 2127 i 2236.

- WbI_{t-1} – poniesione w roku bazowym z budżetu jednostki samorządu terytorialnego wydatki bieżące na finansowanie działalności internatów w prowadzonych przez tę jednostkę szkołach danego typu, w których jest realizowany obowiązek szkolny lub obowiązek nauki, niebędących szkołami specjalnymi,
- WbP_{t-1} – poniesione w roku bazowym z budżetu jednostki samorządu terytorialnego wydatki bieżące na realizację programów rządowych, o których mowa w art. 90u ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, w prowadzonych przez tę jednostkę szkołach danego typu, w których jest realizowany obowiązek szkolny lub obowiązek nauki, niebędących szkołami specjalnymi,
- WbU_{t-1} – poniesione w roku bazowym z budżetu jednostki samorządu terytorialnego inne, niż wymienione w $WbUE_{t-1}$, WbI_{t-1} i WbP_{t-1} , wydatki bieżące na prowadzenie przez tę jednostkę szkół danego typu, w których jest realizowany obowiązek szkolny lub obowiązek nauki, niebędących szkołami specjalnymi, związane z kształceniem, wychowaniem i opieką nad dziećmi i uczniami będącymi obywatelami Ukrainy, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie niniejszej ustawy albo którzy przebywają legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w przypadku gdy przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z terytorium Ukrainy od dnia 24 lutego 2022 r. w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa,
- S_{t-1} – kwotę przewidzianą w części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostki samorządu terytorialnego w roku bazowym na prowadzenie przez tę jednostkę szkół danego typu, w których jest realizowany obowiązek szkolny lub obowiązek nauki, niebędących szkołami specjalnymi, bez uwzględnienia kwoty przewidzianej w części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostki samorządu terytorialnego na wychowanków internatów w prowadzonych przez tę jednostkę szkołach danego typu, w których jest realizowany obowiązek szkolny lub obowiązek nauki, niebędących szkołami specjalnymi,

LuS_{t-1} – liczbę dzieci objętych wczesnym wspomaganie rozwoju, uczniów i uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych, przyjętą do naliczenia części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostki samorządu terytorialnego w roku bazowym w prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego szkołach danego typu, w których jest realizowany obowiązek szkolny lub obowiązek nauki, niebędących szkołami specjalnymi,

Lu_{t-2} – liczbę dzieci objętych wczesnym wspomaganie rozwoju, uczniów i uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych, ustaloną na podstawie danych systemu informacji oświatowej według stanu na dzień 30 września roku poprzedzającego rok bazowy, w prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego szkołach danego typu, w których jest realizowany obowiązek szkolny lub obowiązek nauki, niebędących szkołami specjalnymi,

Lu_{t-1} – liczbę dzieci objętych wczesnym wspomaganie rozwoju, uczniów i uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych, ustaloną na podstawie danych systemu informacji oświatowej według stanu na dzień 30 września roku bazowego, w prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego szkołach danego typu, w których jest realizowany obowiązek szkolny lub obowiązek nauki, niebędących szkołami specjalnymi, z wyłączeniem dzieci i uczniów będących obywatelami Ukrainy, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie niniejszej ustawy albo którzy przebywają legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w przypadku gdy przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z terytorium Ukrainy od dnia 24 lutego 2022 r. w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa.

5. W roku 2023 wskaźnik zwiększający, o którym mowa w art. 14 ust. 2 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych, oblicza się według następującego wzoru:

$$Wz_t = \frac{\frac{Wb_{t-1} - (O_{t-1} + WbUE_{t-1} + Dp_{t-1} + WbI_{t-1} + WbP_{t-1} + WbU_{t-1})}{\frac{2}{3}Lu_{t-2} + \frac{1}{3}Lu_{t-1}}}{\frac{S_{t-1}}{LuS_{t-1}}}$$

w którym poszczególne symbole oznaczają:

Wz_t – wskaźnik zwiększający dla szkół danego typu będących szkołami specjalnymi w roku budżetowym,

Wb_{t-1} – wydatki bieżące poniesione w roku bazowym z budżetu jednostki samorządu terytorialnego na prowadzenie przez tę jednostkę szkół danego typu będących szkołami specjalnymi, z tym że do tych wydatków nie wlicza się wsparcia:

- 1) wydatkowanego zgodnie z art. 65 ust. 28a w związku z art. 9 ustawy z dnia 17 listopada 2021 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw;
- 2) uzyskanego na podstawie przepisów wydanych na podstawie art. 65 ust. 36 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw i wydatkowanego na podstawie tych przepisów,

O_{t-1} – wykonane w roku bazowym w budżecie jednostki samorządu terytorialnego dochody z tytułu opłat za wyżywienie w prowadzonych przez tę jednostkę szkołach danego typu będących szkołami specjalnymi,

$WbUE_{t-1}$ – poniesione w roku bazowym z budżetu jednostki samorządu terytorialnego wydatki bieżące finansowane z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej na prowadzenie przez tę jednostkę szkół danego typu będących szkołami specjalnymi,

Dp_{t-1} – wykorzystaną w roku bazowym przez jednostkę samorządu terytorialnego kwotę dotacji, o której mowa w art. 55 ust. 3 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych, dla prowadzonych przez tę jednostkę szkół danego typu będących szkołami specjalnymi,

WbI_{t-1} – poniesione w roku bazowym z budżetu jednostki samorządu terytorialnego wydatki bieżące na finansowanie działalności internatów w prowadzonych przez tę jednostkę szkołach danego typu będących szkołami specjalnymi,

- WbP_{t-1} – poniesione w roku bazowym z budżetu jednostki samorządu terytorialnego wydatki bieżące na realizację programów rządowych, o których mowa w art. 90u ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, w prowadzonych przez tę jednostkę szkołach danego typu będących szkołami specjalnymi,
- WbU_{t-1} – poniesione w roku bazowym z budżetu jednostki samorządu terytorialnego inne, niż wymienione w $WbUE_{t-1}$, WbI_{t-1} i WbP_{t-1} , wydatki bieżące na prowadzenie przez tę jednostkę szkół danego typu będących szkołami specjalnymi, związane z kształceniem, wychowaniem i opieką nad dziećmi i uczniami będącymi obywatelami Ukrainy, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie niniejszej ustawy albo którzy przebywają legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w przypadku gdy przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z terytorium Ukrainy od dnia 24 lutego 2022 r. w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa,
- S_{t-1} – kwotę przewidzianą w części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostki samorządu terytorialnego w roku bazowym na prowadzenie przez tę jednostkę szkół danego typu będących szkołami specjalnymi, bez uwzględnienia kwoty przewidzianej w części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostki samorządu terytorialnego na wychowanków internatów w prowadzonych przez tę jednostkę szkołach danego typu będących szkołami specjalnymi,
- LuS_{t-1} – liczbę dzieci objętych wczesnym wspomaganie rozwoju, uczniów i uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych, przyjętą do naliczenia części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostki samorządu terytorialnego w roku bazowym w prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego szkołach danego typu będących szkołami specjalnymi,
- Lu_{t-2} – liczbę dzieci objętych wczesnym wspomaganie rozwoju, uczniów i uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych, ustaloną na podstawie danych systemu informacji oświatowej według stanu na dzień 30 września roku poprzedzającego rok bazowy, w prowadzonych przez jednostkę

samorządu terytorialnego szkołach danego typu będących szkołami specjalnymi,

Lu_{t-1} – liczbę dzieci objętych wczesnym wspomaganie rozwoju, uczniów i uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych, ustaloną na podstawie danych systemu informacji oświatowej według stanu na dzień 30 września roku bazowego, w prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego szkołach danego typu będących szkołami specjalnymi, z wyłączeniem dzieci i uczniów będących obywatelami Ukrainy, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie niniejszej ustawy albo którzy przebywają legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w przypadku gdy przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z terytorium Ukrainy od dnia 24 lutego 2022 r. w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa.”;

24) po art. 52 dodaje się art. 52a w brzmieniu:

„Art. 52a. Do dzieci i uczniów będących obywatelami Ukrainy, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie niniejszej ustawy albo którzy przebywają legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w przypadku gdy przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z terytorium Ukrainy od dnia 24 lutego 2022 r. w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa, nie stosuje się przepisów art. 50 ust. 2, 4 i 5 oraz art. 51 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych.”;

25) art. 54 otrzymuje brzmienie:

„Art. 54. Do dzieci i uczniów będących obywatelami Ukrainy, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1, nie stosuje się przepisów art. 37 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, z wyjątkiem dzieci i uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, z których jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna, posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego i realizujących obowiązek, o którym mowa w art. 31 ust. 4 tej ustawy, obowiązek szkolny lub obowiązek nauki w ośrodku rewalidacyjno-wychowawczym.”;

26) po art. 55b dodaje się art. 55c w brzmieniu:

„Art. 55c. Dyrektor przedszkola, szkoły lub placówki, a w przypadku innej formy wychowania przedszkolnego prowadzonej przez osobę prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego lub osobę fizyczną – osoba kierująca tą inną formą wychowania przedszkolnego, może, w drodze decyzji, skreślić dziecko, ucznia albo wychowanka, będących obywatelami Ukrainy, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1, z listy odpowiednio dzieci, uczniów, albo wychowanków, jeżeli dziecko, uczeń albo wychowanek:

- 1) nie zamieszkuje na obszarze gminy, w której jest położone przedszkole, inna forma wychowania przedszkolnego, szkoła lub placówka, oraz
- 2) ma nieusprawiedliwioną nieobecność w okresie dwóch miesięcy na co najmniej 50% dni zajęć odpowiednio w przedszkolu, oddziale przedszkolnym w szkole podstawowej, innej formie wychowania przedszkolnego, szkole lub placówce.”;

27) w art. 97:

- a) w ust. 1 wyrazy „1 stycznia 2023 r.” zastępuje się wyrazami „1 stycznia 2024 r.”,
- b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Do czasu włączenia danych, przetwarzanych w rejestrze, o którym mowa w art. 3 ust. 3, do krajowego zbioru rejestrów, ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców Komendant Główny Straży Granicznej zapewnia udostępnienie w drodze teletransmisji danych, o których mowa w art. 3 ust. 4:

- 1) następującym podmiotom, w zakresie niezbędnym do realizacji ich zadań ustawowych:
 - a) Szefowi Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego,
 - b) Szefowi Agencji Wywiadu,
 - c) Szefowi Centralnego Biura Antykorupcyjnego,
 - d) Szefowi Służby Kontrwywiadu Wojskowego,
 - e) Szefowi Służby Wywiadu Wojskowego,
 - f) ministrowi właściwemu do spraw zdrowia,
 - g) ministrowi właściwemu do spraw pracy,
 - h) ministrowi właściwemu do spraw rodziny,
 - i) ministrowi właściwemu do spraw zabezpieczenia społecznego,
 - j) ministrowi właściwemu do spraw informatyzacji,
 - k) ministrowi właściwemu do spraw gospodarki,
 - l) Szefowi Urzędu do Spraw Cudzoziemców,

- m) organom Policji,
 - n) Komendantowi Służby Ochrony Państwa,
 - o) organom Krajowej Administracji Skarbowej,
 - p) Narodowemu Funduszowi Zdrowia,
 - q) Państwowej Inspekcji Pracy,
 - r) Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego,
 - s) Głównemu Urzędowi Statystycznemu,
 - t) jednostce podległej ministrowi właściwemu do spraw zdrowia, właściwej w zakresie systemów informacyjnych ochrony zdrowia,
 - u) wojewodom;
- 2) organowi właściwemu w rozumieniu ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych w celu realizacji zadania, o którym mowa w art. 22c ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, za pośrednictwem ministra właściwego do spraw rodziny, oraz Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych w zakresie niezbędnym do realizacji zadań ustawowych;
- 3) ośrodkowi pomocy społecznej, centrum usług społecznych – w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych oraz powiatowemu centrum pomocy rodzinie, za pośrednictwem ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego, w zakresie niezbędnym do realizacji zadań określonych w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.”,
- c) w ust. 3 wyraz „prokuraturom” zastępuje się wyrazem „prokuratorom”;
- 28) art. 104 otrzymuje brzmienie:

„Art. 104. W przypadku, o którym mowa w art. 60b ust. 1 pkt 1 lit. b ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. z 2022 r. poz. 1648 i 1933), obywatel Ukrainy przebywający na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, którego pobyt jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1, podaje numer PESEL, o ile go posiada, rodzaj, numer i serię, o ile dokument je zawiera, dokumentu podróży lub innego dokumentu ze zdjęciem umożliwiającemu ustalenie tożsamości.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2021 r. poz. 1882, z późn. zm.⁷⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 13 po ust. 1a dodaje się ust. 1b w brzmieniu:

„1b. Koszty związane z podejmowanymi przez Policję czynnościami operacyjno-rozpoznawczymi mogą być pokrywane ze środków przekazanych przez państwa członkowskie i instytucje Unii Europejskiej oraz w ramach współpracy międzynarodowej przez inne państwa oraz organizacje międzynarodowe na podstawie odrębnych przepisów.”;

2) w art. 22:

a) po ust. 2a dodaje się ust. 2b w brzmieniu:

„2b. Przepis ust. 2a stosuje się do kosztów związanych z podejmowanymi przez Policję czynnościami operacyjno-rozpoznawczymi, pokrywanych ze środków przekazanych przez państwa członkowskie i instytucje Unii Europejskiej, inne państwa oraz organizacje międzynarodowe na podstawie odrębnych przepisów.”;

b) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Składniki rzeczowe majątku ruchomego nabyte ze środków funduszu operacyjnego, które utraciły przydatność do wykorzystania w czynnościach operacyjno-rozpoznawczych, mogą być wykorzystane do realizacji innych czynności Policji.”.

Art. 3. W ustawie z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 1061, 1115 i 1855) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 8 dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. Koszty związane z podejmowanymi przez Straż Graniczną czynnościami operacyjno-rozpoznawczymi mogą być pokrywane ze środków przekazanych przez państwa członkowskie i instytucje Unii Europejskiej oraz w ramach współpracy międzynarodowej przez inne państwa oraz organizacje międzynarodowe na podstawie odrębnych przepisów.”;

2) w art. 9b po ust. 4a dodaje się ust. 4b i 4c w brzmieniu:

„4b. Przepis ust. 4a stosuje się do kosztów związanych z podejmowanymi przez Straż Graniczną czynnościami operacyjno-rozpoznawczymi, pokrywanych ze środków

⁷⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 2333, 2447 i 2448 oraz z 2022 r. poz. 655, 1115, 1488 i 1855.

przekazanych przez państwa członkowskie i instytucje Unii Europejskiej, inne państwa oraz organizacje międzynarodowe na podstawie odrębnych przepisów.

4c. Składniki rzeczowe majątku ruchomego nabyte ze środków funduszu operacyjnego, które utraciły przydatność do wykorzystania w czynnościach operacyjno-rozpoznawczych, mogą być wykorzystane do realizacji innych czynności Straży Granicznej.”.

Art. 4. W ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1128, z późn. zm.⁸⁾) użyte w art. 52zf w ust. 1 we wprowadzeniu do wyliczenia i w ust. 2, art. 52zg, art. 52zh i art. 52zj wyrazy „do dnia 31 grudnia 2022 r.” zastępuje się wyrazami „do dnia 31 grudnia 2023 r.”.

Art. 5. W ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1800, z późn. zm.⁹⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) użyte w art. 38w w ust. 1 we wprowadzeniu do wyliczenia i w ust. 2 oraz w art. 38x wyrazy „do dnia 31 grudnia 2022 r.” zastępuje się wyrazami „do dnia 31 grudnia 2023 r.”;
- 2) po art. 38w dodaje się art. 38wa w brzmieniu:

„Art. 38wa. Do dochodu z tytułu wydatków niezwiązanych z działalnością gospodarczą, o którym mowa w art. 28m ust. 1 pkt 3, nie zalicza się wydatków odpowiadających wysokości:

- 1) poniesionych kosztów wytworzenia lub cenie nabycia rzeczy lub praw będących przedmiotem darowizn, o których mowa w art. 38w ust. 1;
- 2) kosztów poniesionych z tytułu nieodpłatnego świadczenia, o których mowa w art. 38w ust. 2.”.

Art. 6. W ustawie z dnia 26 października 1995 r. o społecznych formach rozwoju mieszkalnictwa (Dz. U. z 2021 r. poz. 2224 oraz z 2022 r. poz. 807, 1561 i 2456) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 22b:

⁸⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 1163, 1243, 1551, 1574, 1834, 1981, 2071, 2105, 2133, 2232, 2269, 2270, 2328, 2376, 2427, 2430 i 2490 oraz z 2022 r. poz. 1, 24, 64, 138, 501, 558, 583, 646, 655, 830, 872, 1079, 1265, 1301, 1358, 1459, 1512, 1561, 1692, 1846, 1967, 2014, 2127, 2180 i 2433.

⁹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 1927, 2105, 2106, 2269 i 2427 oraz z 2022 r. poz. 583, 655, 830, 872, 1079, 1265, 1561, 1812, 1967, 2014 i 2180.

a) w ust. 1 w pkt 4 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 5 w brzmieniu:
„5) zasady kwalifikowania przez SAN osób fizycznych ubiegających się o zawarcie umowy najmu z SAN, o ile rada gminy dopuszcza taką możliwość.”,

b) dodaje się ust. 7 w brzmieniu:

„7. W umowie zawieranej z SAN gmina może powierzyć SAN realizację innych usług społecznych, w tym usług o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (Dz. U. poz. 1818), na rzecz najemców lokali mieszkalnych lub budynków mieszkalnych jednorodzinnych dzierżawionych przez SAN.”;

2) w art. 22f ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Umowę najmu SAN zawiera na czas oznaczony z osobą fizyczną wskazaną przez gminę, a w przypadku dopuszczenia przez radę gminy możliwości kwalifikowania przez SAN osób fizycznych do zawarcia umowy na podstawie art. 22b ust. 1 pkt 5 – umowę najmu SAN zawiera na czas oznaczony z osobą fizyczną wybraną w sposób określony w uchwale, o której mowa w art. 22e ust. 1.”.

Art. 7. W ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2022 r. poz. 1264 i 1383) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 45:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Organ prowadzący postępowanie w sprawie udzielenia ochrony międzynarodowej zwraca się w jego toku do komendanta oddziału Straży Granicznej, komendanta wojewódzkiego Policji, Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, a w razie potrzeby – także do innych organów, o przekazanie informacji, czy wobec wnioskodawcy lub osoby, w imieniu której wnioskodawca występuje, zachodzą okoliczności, o których mowa w art. 19 ust. 1 pkt 3 lub ust. 2 lub art. 20 ust. 1 pkt 2 lub ust. 2 lub 3.”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Przed wydaniem decyzji o nadaniu cudzoziemcowi statusu uchodźcy lub udzieleniu mu ochrony uzupełniającej organ prowadzący postępowanie w sprawie udzielenia ochrony międzynarodowej może ponownie zwrócić się do komendanta oddziału Straży Granicznej, komendanta wojewódzkiego Policji, Szefa Agencji

Bezpieczeństwa Wewnętrznego, a w razie potrzeby – także do innych organów, o przekazanie informacji, o której mowa w ust. 1.”,

c) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Wymiana informacji między organem prowadzącym postępowanie w sprawie udzielenia ochrony międzynarodowej a organami, o których mowa w ust. 1, może odbywać się za pomocą środków komunikacji elektronicznej.”,

d) po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu:

„4a. Organ prowadzący postępowanie w sprawie udzielenia ochrony międzynarodowej, który zwrócił się o przekazanie informacji, czy wobec wnioskodawcy lub osoby, w imieniu której wnioskodawca występuje, zachodzą okoliczności, o których mowa w art. 19 ust. 1 pkt 3 lub ust. 2 lub art. 20 ust. 1 pkt 2 lub ust. 2 lub 3, na podstawie ust. 1 lub 1a, może ponownie zwrócić się o przekazanie takich informacji w toku tego samego postępowania.”,

e) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Przepisów ust. 1, ust. 1a i ust. 4a nie stosuje się do cudzoziemca, który nie ukończył 13. roku życia w dniu, w którym organ prowadzący postępowanie w sprawie udzielenia ochrony międzynarodowej zamierzał zwrócić się o przekazanie informacji, o której mowa w ust. 1.”;

2) w art. 89z ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. W przypadku gdy Rada zamierza nadać cudzoziemcowi status uchodźcy lub udzielić ochrony uzupełniającej, może zwrócić się do komendanta oddziału Straży Granicznej, komendanta wojewódzkiego Policji, Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, a w razie potrzeby także do innych organów, o przekazanie informacji, czy wobec wnioskodawcy lub osoby, w imieniu której wnioskodawca występuje, zachodzą okoliczności, o których mowa w art. 19 ust. 1 pkt 3 lub ust. 2 lub art. 20 ust. 1 pkt 2 lub ust. 2 lub 3. Do uzyskiwania informacji przez Radę stosuje się przepisy art. 45 ust. 2–4 i ust. 5.”;

3) w art. 110:

a) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Zaświadczenie, o którym mowa w ust. 5, jest wyłącznym dowodem korzystania z ochrony czasowej w Rzeczypospolitej Polskiej, z zastrzeżeniem art. 106 ust. 4, i w okresie swojej ważności poświadcza prawo jego posiadacza do pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz uprawnia go, wraz

z dokumentem podróży, do wielokrotnego przekraczania granicy bez konieczności uzyskania wizy.”,

b) po ust. 7 dodaje się ust. 7a w brzmieniu:

„7a. Zaświadczenie, o którym mowa w ust. 5, SzeF Urzędu wydaje również dziecku osoby korzystającej z ochrony czasowej, urodzonemu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w okresie, na jaki udziela się ochrony czasowej zgodnie z decyzją Rady Unii Europejskiej, o której mowa w art. 107 ust. 1, pod warunkiem, że takie zaświadczenie zostało wydane tej osobie, i z zastrzeżeniem art. 106 ust. 4. Z żądaniem wydania takiego zaświadczenia występuje przedstawiciel ustawowy dziecka.”,

c) w ust. 9 w pkt 3 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 4 w brzmieniu:

„4) unieważnienia w przypadku, o którym mowa w ust. 10.”,

d) dodaje się ust. 10 i 11 w brzmieniu:

„10. SzeF Urzędu unieważnia zaświadczenie, o którym mowa w ust. 5, w przypadku ujawnienia, że cudzoziemiec po wydaniu tego zaświadczenia uzyskał dokument pobytowy, o którym mowa w art. 8 ust. 1 dyrektywy Rady 2001/55/WE z dnia 20 lipca 2001 r. w sprawie minimalnych standardów przyznawania tymczasowej ochrony na wypadek masowego napływu wysiedleńców oraz środków wspierających równowagę wysiłków między Państwami Członkowskimi związanych z przyjęciem takich osób wraz z jego następstwami (Dz. Urz. UE L 212 z 07.08.2001, str. 12 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 19, t. 4, str. 162), wydany przez organ innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej. Zaświadczenie unieważnia się przez wprowadzenie do rejestru, o którym mowa w art. 119 ust. 1 pkt 5, informacji o unieważnieniu. Dniem unieważnienia zaświadczenia jest dzień wprowadzenia informacji do rejestru.

11. W przypadku, o którym mowa w ust. 10, SzeF Urzędu zawiadamia cudzoziemca, o którym mowa w ust. 10, o unieważnieniu zaświadczenia i obowiązku jego zwrotu, o ile jest znany adres jego pobytu w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej. Cudzoziemiec zwraca zaświadczenie w terminie 15 dni od dnia doręczenia zawiadomienia.”;

4) w art. 117b w ust. 3 skreśla się wyrazy „(Dz. Urz. WE L 212 z 07.08.2001)”.

Art. 8. W ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268, z późn. zm.¹⁰⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 52 w ust. 2 i 2a oraz w art. 53 w ust. 3 wyrazy „organizację pożytku publicznego” zastępuje się wyrazami „podmiot uprawniony”;

2) w art. 52 ust. 2b otrzymuje brzmienie:

„2b. W przypadku gdy na terenie gminy nie ma możliwości prowadzenia rodzinnego domu pomocy lub zapewnienia odpowiedniej do potrzeb liczby miejsc w rodzinnych domach pomocy prowadzonych na jej terenie, gmina może zawrzeć umowę, o której mowa w ust. 2a, z osobą fizyczną lub podmiotem uprawnionym, prowadzącymi rodzinny dom pomocy na terenie gminy sąsiadującej z tą gminą.”;

3) w art. 53 ust. 9 otrzymuje brzmienie:

„9. Decyzja o skierowaniu osoby do korzystania ze wsparcia w mieszkaniu chronionym wydawana jest po dokonaniu uzgodnień pomiędzy pracownikiem socjalnym podmiotu kierującego, pracownikiem socjalnym jednostki organizacyjnej pomocy społecznej prowadzącej mieszkanie chronione lub podmiotu uprawnionego prowadzącego mieszkanie chronione a osobą ubiegającą się o skierowanie do korzystania ze wsparcia w mieszkaniu chronionym lub jej przedstawicielem ustawowym.”.

Art. 9. W ustawie z dnia 8 grudnia 2006 r. o finansowym wsparciu niektórych przedsięwzięć mieszkaniowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 377 i 1561) w art. 6:

1) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Finansowego wsparcia, o którym mowa w art. 3 ust. 1, udziela się również gminie, jednoosobowej spółce gminnej, powiatowi, organizacji pozarządowej, o której mowa w art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, albo podmiotowi wymienionemu w art. 3 ust. 3 tej ustawy, prowadzącemu działalność w zakresie pomocy społecznej, jako beneficjentowi wsparcia, jeżeli pozyskane w ten sposób lokale mieszkalne będą służyć wykonywaniu zadań z zakresu pomocy społecznej w formie mieszkań chronionych.”;

2) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Powiat, organizacja pozarządowa, o której mowa w art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, albo podmiot

¹⁰⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 2270 oraz z 2022 r. poz. 1, 66, 1079, 1692, 1700, 1812, 1967, 2127 i 2140.

wymieniony w art. 3 ust. 3 tej ustawy, prowadzący działalność w zakresie pomocy społecznej, realizuje przedsięwzięcia, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1–4, na nieruchomościach stanowiących własność powiatu, gminy, jednoosobowej spółki gminnej, Skarbu Państwa, organizacji pozarządowej, o której mowa w art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, lub podmiotu wymienionego w art. 3 ust. 3 tej ustawy, prowadzącemu działalność w zakresie pomocy społecznej.”.

Art. 10. W ustawie z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej (Dz. U. z 2022 r. poz. 868, 1116 i 1700) po art. 53 dodaje się art. 53a w brzmieniu:

„Art. 53a. 1. Dyrektorzy publicznych szkół podstawowych, w związku z kontrolą spełniania obowiązku szkolnego przez dzieci zamieszkałe w obwodach tych szkół, mogą pozyskiwać z bazy danych SIO informację o spełnianiu obowiązku szkolnego.

2. Gmina, w związku z kontrolą spełniania obowiązku nauki przez młodzież zamieszkałą na terenie tej gminy, może pozyskiwać z bazy danych SIO informację o spełnianiu obowiązku nauki.”.

Art. 11. W ustawie z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarstwa i położnej (Dz. U. z 2022 r. poz. 551, 583, 830 i 1733) po art. 55 dodaje się art. 55a w brzmieniu:

„Art. 55a. 1. Studia, o których mowa w art. 52 ust. 2 pkt 1 i art. 53 ust. 2 pkt 1, są prowadzone w formie stacjonarnej lub niestacjonarnej dla pielęgniarstwa lub położnej posiadającej zgodę, o której mowa w art. 35a, która uzyskała kwalifikacje zawodowe poza terytorium państw członkowskich Unii Europejskiej.

2. Minister właściwy do spraw zdrowia, po zasięgnięciu opinii Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych, określi w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki prowadzenia studiów dla pielęgniarstwa lub położnej posiadającej zgodę, o której mowa w art. 35a, która uzyskała kwalifikacje zawodowe poza terytorium państw członkowskich Unii Europejskiej, mając na uwadze konieczność zapewnienia wyrównania poziomów kwalifikacyjnych do wymogów unijnych.”.

Art. 12. W ustawie z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2021 r. poz. 2354, z późn. zm.¹¹⁾) wprowadza się następujące zmiany:

¹¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2022 r. poz. 91, 583, 830, 835, 1383, 1561 i 2185.

1) w art. 453 dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 i 3 w brzmieniu:

„2. Wniosek może być złożony przez jeden podmiot uprawniony do uzyskania danych przetwarzanych w krajowym zbiorze rejestrów, ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców w imieniu swoim oraz jednego lub większej liczby takich podmiotów, w przypadku gdy spełnione są łącznie następujące warunki:

- 1) podmiot składający wniosek oraz podmiot lub podmioty, których wniosek dotyczy, są uprawnione do korzystania z tych samych systemów teleinformatycznych służących do komunikowania się z krajowym zbiorem rejestrów, ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców;
- 2) podmiot składający wniosek oraz podmiot lub podmioty, których wniosek dotyczy, wykonują takie same zadania lub taką samą działalność uzasadniające uzyskanie dostępu do danych przetwarzanych w krajowym zbiorze rejestrów, ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców drogą, o której mowa w ust. 1, albo podmiot składający wniosek jest ministrem kierującym działem administracji rządowej, do którego należą sprawy, których dotyczą bezpośrednio te zadania lub ta działalność podmiotu lub podmiotów, których wniosek dotyczy.

3. Do wniosku składanego w trybie, o którym mowa w ust. 2, dołącza się oświadczenie podmiotu lub oświadczenia podmiotów, których wniosek dotyczy, zawierające informacje dotyczące spełnienia warunków, o których mowa w ust. 1.”;

2) w art. 454:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Szef Urzędu powiadamia pisemnie podmiot, o którym mowa w art. 450, o wyrażeniu zgody na udostępnienie danych przetwarzanych w krajowym zbiorze rejestrów, ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców za pomocą urządzeń telekomunikacyjnych oraz zakresie tego udostępnienia. Odmowa wyrażenia zgody albo jej cofnięcie następuje w drodze decyzji.”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a–1c w brzmieniu:

„1a. W przypadku wyrażenia zgody na udostępnienie danych przetwarzanych w krajowym zbiorze rejestrów, ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców za pomocą urządzeń telekomunikacyjnych na wniosek złożony w trybie, o którym mowa w art. 453 ust. 2, Szef Urzędu powiadamia pisemnie podmiot składający wniosek. W powiadomieniu wymienia się wszystkie podmioty, którym udostępnia

się dane przetwarzane w krajowym zbiorze rejestrów, ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców za pomocą urządzeń telekomunikacyjnych.

1b. W przypadku odmowy wyrażenia zgody na udostępnienie danych przetwarzanych w krajowym zbiorze rejestrów, ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców za pomocą urządzeń telekomunikacyjnych na wniosek złożony w trybie, o którym mowa w art. 453 ust. 2, Szef Urzędu doręcza decyzję podmiotowi, który złożył wniosek.

1c. W przypadku cofnięcia zgody na udostępnienie danych przetwarzanych w krajowym zbiorze rejestrów, ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców za pomocą urządzeń telekomunikacyjnych wyrażonej na wniosek złożony w trybie, o którym mowa w art. 453 ust. 2, Szef Urzędu określa w decyzji, których podmiotów dotyczy cofnięcie, i doręcza ją podmiotowi, który złożył wniosek w tym trybie. Podmiot, któremu doręczono decyzję, niezwłocznie informuje o niej podmioty, których decyzja dotyczy.”;

3) w art. 455 w ust. 1 wyrazy „art. 453” zastępuje się wyrazami „art. 453 ust. 1”;

4) art. 458 otrzymuje brzmienie:

„Art. 458. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) tryb i sposób przydzielania, zmiany i cofania uprawnień do dostępu do krajowego zbioru rejestrów, ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców za pomocą urządzeń telekomunikacyjnych oraz warunki techniczne tego dostępu,
- 2) wzór upoważnienia do dostępu do krajowego zbioru rejestrów, ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców oraz wykorzystywania danych z tego rejestru,
- 3) wzór wniosku o wyrażenie zgody na udostępnienie danych przetwarzanych w krajowym zbiorze rejestrów, ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców za pomocą urządzeń telekomunikacyjnych,
- 4) wzór wniosku o wyrażenie zgody na udostępnienie danych przetwarzanych w krajowym zbiorze rejestrów, ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców za pomocą urządzeń telekomunikacyjnych, składanego w trybie art. 453 ust. 2,
- 5) wzór oświadczenia podmiotu, o którym mowa w art. 453 ust. 3

– uwzględniając konieczność zapewnienia bezpieczeństwa przetwarzanych danych, sprawności przydzielania, zmiany i cofania uprawnień do dostępu do krajowego zbioru rejestrów, ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców oraz czytelności danych

i informacji przekazywanych Szefowi Urzędu przez podmioty, o których mowa w art. 450.”.

Art. 13. W ustawie z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. z 2022 r. poz. 813, z późn. zm.¹²⁾) w art. 143e:

- 1) w ust. 1 wyrazy „Szef Krajowej Administracji Skarbowej” zastępuje się wyrazami „naczelnik urzędu celno-skarbowego”;
- 2) uchyla się ust. 2.

Art. 14. W ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 1082, z późn. zm.¹³⁾) w art. 165 w ust. 13 wyrazy „zakończenia zajęć dydaktyczno-wychowawczych w roku szkolnym” zastępuje się wyrazami „końca roku szkolnego”.

Art. 15. W ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. o Krajowym Zasobie Nieruchomości (Dz. U. z 2021 r. poz. 1961 oraz z 2022 r. poz. 807 i 1561) w art. 7 dodaje się ust. 6 w brzmieniu:

„6. KZN może podejmować współpracę z organizacją pozarządową lub podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2022 r. poz. 1327, 1265 i 1812), w celu tworzenia wspólnych przedsięwzięć, w szczególności o charakterze społecznym lub z zakresu ochrony środowiska naturalnego, społecznej odpowiedzialności biznesu i ładu korporacyjnego.”.

Art. 16. W ustawie z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 2095, z późn. zm.¹⁴⁾) uchyla się art. 15z–15z³, art. 15z⁶, art. 15zd, art. 15zzza i art. 15zzzb.

Art. 17. W ustawie z dnia 29 października 2021 r. o budowie zabezpieczenia granicy państwowej (Dz. U. poz. 1992) w art. 5 w ust. 2 w pkt 2:

- 1) po lit. l dodaje się lit. la w brzmieniu:
„la) Wojewoda Warmińsko-Mazurski albo upoważniony przez niego zastępca,”;

¹²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2022 r. poz. 835, 1079, 1301, 1488, 1713, 1730, 1933 i 2015.

¹³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2022 r. poz. 655, 1079, 1116, 1383, 1700, 1730 i 2089.

¹⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 2120, 2133, 2262, 2269, 2317, 2368 i 2459 oraz z 2022 r. poz. 202, 218, 655, 830, 1301, 1370, 1488, 1561, 1723, 1768, 1783, 2127 i 2185.

2) po lit. n dodaje się lit. na i nb w brzmieniu:

„na) Komendant Warmińsko-Mazurskiego Oddziału Straży Granicznej albo jego zastępca,

nb) Komendant Morskiego Oddziału Straży Granicznej albo jego zastępca,”.

Art. 18. W ustawie z dnia 23 marca 2022 r. o szczególnych regulacjach w zakresie transportu i gospodarki morskiej w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy (Dz. U. poz. 684, 830 i 1715) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 6:

a) w ust. 1 skreśla się wyrazy „albo włącza dodatkowy wagon albo zespół trakcyjny do pociągu pasażerskiego stałego kursowania,”,

b) uchyla się ust. 2 i 3,

c) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Minister właściwy do spraw transportu ustala wysokość finansowania, o którym mowa w ust. 1, uwzględniając koszty:

1) dostępu do linii kolejowych,

2) energii trakcyjnej albo paliwa trakcyjnego,

3) utrzymania taboru,

4) amortyzacji,

5) remontów,

6) ubezpieczeń,

7) pracy obsługi konduktorskiej i drużyn trakcyjnych,

8) obsługi podróżnych,

9) funkcjonowania stacji zwrotnych

– dotyczące realizacji usługi transportowej polegającej na uruchomieniu dodatkowego pociągu pasażerskiego nieujętego w rocznym rozkładzie jazdy zgodnie z ustaleniami Międzyresortowego Zespołu do spraw przyjęcia przez Rzeczpospolitą Polską osób napływających z terytorium Ukrainy.”,

d) uchyla się ust. 5 i 6,

e) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Minister właściwy do spraw transportu może dokonać wypłaty środków z Funduszu w ramach finansowania, o którym mowa w ust. 1, do dnia 31 marca 2023 r., na wniosek przewoźnika kolejowego złożony nie później niż do dnia 31 stycznia 2023 r.”,

- f) w ust. 8 po pkt 4 dodaje się pkt 4a w brzmieniu:
„4a) informacje o poniesionych kosztach, o których mowa w ust. 4;”;
- g) w ust. 9 skreśla się wyrazy „ , dodatkowych wagonów lub dodatkowych zespołów trakcyjnych włączonych w tym okresie do pociągów pasażerskich stałego kursowania”;
- h) dodaje się ust. 10 i 11 w brzmieniu:

„10. Przewoźnik kolejowy, o którym mowa w ust. 1, w terminie 15 dni od dnia zatwierdzenia rocznego sprawozdania finansowego za rok, w którym otrzymał wypłatę środków z Funduszu w ramach finansowania, o którym mowa w ust. 1, przekazuje ministrowi właściwemu do spraw transportu sprawozdanie z przeprowadzonego badania sprawozdania finansowego za ten rok, zawierające opinię biegłego rewidenta w zakresie rozliczenia udzielonego finansowania, o którym mowa w ust. 1, z uwzględnieniem kosztów, o których mowa w ust. 4.

11. W przypadku stwierdzenia, że wysokość wypłaconych przewoźnikowi środków finansowych w ramach finansowania, o którym mowa w ust. 1, przekracza wysokość poniesionych kosztów realizacji zadań, które nie zostały sfinansowane z innych środków publicznych, uzyskanych ze wsparcia z innych źródeł finansowania, różnica między wysokością przekazanych przewoźnikowi kolejowemu środków finansowych a wysokością poniesionych kosztów, o których mowa w ust. 4, które nie zostały sfinansowane z innych środków publicznych, uzyskanych ze wsparcia z innych źródeł finansowania, podlega zwrotowi do Funduszu najpóźniej w terminie przekazania sprawozdania z przeprowadzonego badania sprawozdania finansowego, o którym mowa w ust. 10.”;

- 2) w art. 8:
 - a) w ust. 2 skreśla się wyrazy „ , do dnia 31 marca 2023 r.”;
 - b) w ust. 3 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:
„Minister właściwy do spraw transportu do dnia 31 marca 2023 r. może dokonać wypłaty ze środków Funduszu na finansowanie zwiększenia limitu rekompensaty wskazanego w umowie, o której mowa w ust. 1, zawartej przez wojewódzkiego organizatora publicznego transportu zbiorowego, na wniosek wojewódzkiego organizatora publicznego transportu zbiorowego, złożony nie później niż do dnia 31 stycznia 2023 r., zawierający:”;

c) dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. Minister właściwy do spraw transportu może do dnia 31 marca 2023 r. dokonać wypłaty ze środków Funduszu na finansowanie zwiększenia limitu rekompensaty wskazanego w umowie, o której mowa w ust. 1, zawartej z operatorem międzynarodowych i międzywojewódzkich przewozów pasażerskich w transporcie kolejowym, na wniosek tego operatora złożony nie później niż do dnia 31 stycznia 2023 r. Wniosek zawiera dane i informacje, o których mowa w ust. 3 pkt 1–6. Do wniosku operator publicznego transportu zbiorowego dołącza dokumentację potwierdzającą utracone przychody lub poniesione koszty, o których mowa w ust. 1.”;

3) uchyla się art. 10.

Art. 19. W ustawie z dnia 8 kwietnia 2022 r. o zmianie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 830) w art. 30 wyrazy „do dnia 31 grudnia 2022 r.” zastępuje się wyrazami „do dnia 31 grudnia 2023 r.”.

Art. 20. W ustawie z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego (Dz. U. poz. 835 i 1713) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 6:

a) w ust. 2 wyrazy „Szef Krajowej Administracji Skarbowej” zastępuje się wyrazami „naczelnik urzędu celno-skarbowego”,

b) uchyla się ust. 3;

2) w art. 6a:

a) po ust. 8 dodaje się ust. 8a–8d w brzmieniu:

„8a. W przypadku braku możliwości obciążenia osoby lub podmiotu, wobec których ustanowiony jest zarząd, kosztami związanymi z wykonywaniem zarządu, do czasu uzyskania środków z tytułu zbycia środków finansowych, funduszy lub zasobów gospodarczych w rozumieniu rozporządzenia 765/2006 lub rozporządzenia 269/2014 objętych zarządem koszty te ponosi Skarb Państwa i są one finansowane ze środków budżetu państwa z części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw gospodarki.

8b. W przypadku konieczności poniesienia kosztów związanych z wykonywaniem zarządu przez Skarb Państwa, zarządca ustanawia zabezpieczenie zwrotu tych kosztów od osoby lub podmiotu, wobec których jest ustanowiony zarząd, do wysokości tych kosztów.

8c. W przypadku braku możliwości odzyskania kosztów lub części kosztów poniesionych przez Skarb Państwa od osoby lub podmiotu, wobec których ustanowiony jest zarząd, koszty lub część kosztów związane z wykonywaniem zarządu stają się kosztem Skarbu Państwa.

8d. W przypadku, o którym mowa w ust. 8a, minister właściwy do spraw gospodarki kontroluje zarządcę w zakresie prawidłowości ponoszenia kosztów związanych z wykonywaniem zarządu. Do kontroli stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224).”,

b) po ust. 9 dodaje się ust. 9a w brzmieniu:

„9a. Umowa, o której mowa w ust. 9, może zawierać postanowienia dotyczące wykonywania zarządu.”,

c) w ust. 11 w pkt 2 po wyrazach „władz i organów podmiotu gospodarczego,” dodaje się wyrazy „w tym reprezentuje podmiot gospodarczy,”;

3) w art. 6b:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W przypadku zastosowania środka, o którym mowa w art. 1 pkt 1 albo 2, może zostać ustanowiony zarząd w celu przejęcia na rzecz Skarbu Państwa lub podmiotu innego niż Skarb Państwa własności środków finansowych, funduszy lub zasobów gospodarczych w rozumieniu rozporządzenia 765/2006 lub rozporządzenia 269/2014 należących do osoby albo podmiotu wpisanych na listę, zwanego dalej „przejęciem własności”, jeżeli jest to niezbędne dla ochrony ważnego interesu publicznego, ochrony interesu ekonomicznego państwa lub ze względu na zapewnienie bezpieczeństwa państwa.”,

b) w ust. 6 w pkt 3 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 4 w brzmieniu:

„4) podmiot, na rzecz którego następuje przejęcie własności.”,

c) po ust. 6 dodaje się ust. 6a w brzmieniu:

„6a. W przypadku gdy przejęcie własności następuje na rzecz podmiotu innego niż Skarb Państwa, zgoda podmiotu, o którym mowa w ust. 6 pkt 4, jest wyrażana w formie pisemnej.”,

d) dodaje się ust. 9 w brzmieniu:

„9. W przypadku gdy przejęcie własności następuje na rzecz Skarbu Państwa, odszkodowanie, o którym mowa w ust. 4, jest finansowane ze środków budżetu państwa z części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw gospodarki, z tym, że jeżeli odszkodowanie wynika z przejęcia własności akcji lub udziałów, odszkodowanie to może być finansowane ze środków Funduszu Inwestycji Kapitałowych, o którym mowa w przepisach ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1933 oraz z 2022 r. poz. 807, 872, 1459 i 1512).”;

4) art. 6d otrzymuje brzmienie:

„Art. 6d. Osobom lub podmiotom, wobec których zarząd został ustanowiony, nie przysługują roszczenia odszkodowawcze wobec Skarbu Państwa, podmiotu, na rzecz którego następuje zbycie środków finansowych, funduszy lub zasobów gospodarczych w rozumieniu rozporządzenia 765/2006 lub rozporządzenia 269/2014 objętych zarządem, podmiotu innego niż Skarb Państwa, na rzecz którego następuje przejęcie własności, lub podmiotu wykonującego zadania zarządcy z tytułu podejmowania działań określonych w art. 6a i art. 6b.”;

5) po art. 6d dodaje się art. 6da w brzmieniu:

„Art. 6da. Zbycie środków finansowych, funduszy lub zasobów gospodarczych w rozumieniu rozporządzenia 765/2006 lub rozporządzenia 269/2014 objętych zarządem, o którym mowa w art. 6a, lub przejęcie ich własności, o którym mowa w art. 6b, ma skutki sprzedaży egzekucyjnej, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego. Nabywca, Skarb Państwa lub podmiot inny niż Skarb Państwa, na rzecz którego następuje przejęcie własności, nie odpowiada osobiście ani rzeczowo za zobowiązania osoby lub podmiotu, wobec których zarząd został ustanowiony lub wobec których orzeczono o przejęciu własności.”;

6) w art. 12:

- a) w ust. 2 wyrazy „Szef Krajowej Administracji Skarbowej” zastępuje się wyrazami „naczelnik urzędu celno-skarbowego”,
- b) uchyla się ust. 4.

Art. 21. Obywatel Ukrainy, o którym mowa w art. 2 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, który przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy nie złożył wniosku o nadanie numeru PESEL, o którym mowa w art. 4 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, składa ten wniosek w terminie 30 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 22. Obywatel Ukrainy, który przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy korzystał z ochrony czasowej na terenie innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej przyznanej z powodu działań wojennych prowadzonych na terytorium Ukrainy, z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy traci uprawnienie, o którym mowa w art. 2 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1.

Art. 23. Wniosek o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy, o którym mowa w art. 38 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym, złożony przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy z zachowaniem terminu, o którym mowa w art. 38 ust. 7 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym, wojewoda, do którego został złożony, pozostawia bez rozpoznania.

Art. 24. Do postępowań w sprawie udzielenia ochrony międzynarodowej wszczętych i niezakończonych w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 7 w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 25. Jeżeli decyzja o udzieleniu obywatelowi Ukrainy zezwolenia na pobyt czasowy i pracę, o którym mowa w art. 114 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 12, z zastrzeżeniem wymogu powiadomienia, o którym mowa w art. 22 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, została doręczona przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, a obywatel Ukrainy rozpoczął wykonywanie pracy przed tym doręczeniem, podmiot powierzający wykonywanie pracy obywatelowi Ukrainy może dokonać tego powiadomienia w terminie 14 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 26. Wniosek przewoźnika kolejowego, o którym mowa w art. 6 ust. 7 ustawy zmienianej w art. 18, w brzmieniu dotychczasowym, złożony przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, pozostawia się bez rozpoznania.

Art. 27. Przepisy art. 52zf ust. 1 i 2, art. 52zg, art. 52zh i art. 52zj ustawy zmienianej w art. 4, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, art. 38w, art. 38wa i art. 38x ustawy zmienianej w art. 5, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, oraz art. 30 ustawy zmienianej w art. 19, w

brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się do dochodów (przychodów) uzyskanych od dnia 1 stycznia 2023 r.

Art. 28. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 52 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 8, zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 52 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 8, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż przez 18 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 29. Minister właściwy do spraw informatyzacji ogłosi w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej komunikat określający dzień wdrożenia rozwiązań technicznych umożliwiających stosowanie przepisu art. 4 ust. 4 pkt 14a ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 30. Minister właściwy do spraw informatyzacji ogłosi w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej komunikat określający dzień wdrożenia rozwiązań technicznych umożliwiających stosowanie przepisów art. 10 ust. 8 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 31. Ustawa wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia, z wyjątkiem:

- 1) art. 1:
 - a) pkt 3 lit. b tiret pierwsze, który wchodzi w życie w terminie określonym w komunikacie ministra właściwego do spraw informatyzacji, o którym mowa w art. 29,
 - b) pkt 6 w zakresie dodawanego art. 10 ust. 8, który wchodzi w życie w terminie określonym w komunikacie ministra właściwego do spraw informatyzacji, o którym mowa w art. 30,
 - c) pkt 8:
 - lit. a oraz lit. b w zakresie dodawanych ust. 17a oraz 17c–17f, które wchodzi w życie z dniem 1 marca 2023 r.,
 - lit. b w zakresie dodawanego ust. 17b, który wchodzi w życie z dniem 1 maja 2023 r.,
 - d) pkt 9 lit. c i d, które wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia, z mocą od dnia 24 lutego 2022 r.;
- 2) art. 10, który wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 2023 r.;
- 3) art. 12, który wchodzi w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia;

- 4) art. 16, który wchodzi w życie po upływie 90 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. poz. 583, z późn. zm.), zwana dalej również „ustawą o pomocy obywatelom Ukrainy” lub „ustawą”, została uchwalona w celu stworzenia szczególnej regulacji prawnej zapewniającej doraźną podstawę prawną do legalnego pobytu obywateli Ukrainy, którzy w wyniku działań wojennych zostali zmuszeni do opuszczenia swojego kraju pochodzenia. W dniu 24 lutego 2022 r. doszło do ataku wojsk Federacji Rosyjskiej na terytorium Ukrainy. W wyniku tych zdarzeń w kierunku terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zaczęły kierować się tysiące obywateli Ukrainy, poszukujących schronienia.

Dotychczasowe stosowanie ustawy przyniosło doświadczenia wskazujące na potrzebę kolejnej jej nowelizacji polegającej na doprecyzowaniu niektórych jej przepisów, zmianie części przyjętych rozwiązań, a także uzupełnieniu jej o nowe regulacje.

Projektowana nowelizacja przewiduje w szczególności wprowadzenie następujących zmian:

Zmianę art. 2 ust. 3, polegającą na uwzględnieniu w katalogu wyłączeń obywateli, którzy korzystają z ochrony czasowej na terenie innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej przyznanej z powodu działań wojennych prowadzonych na terytorium Ukrainy. Ustawa przyznaje obywatelom Ukrainy, o których mowa w art. 1 ust. 1, ochronę czasową w rozumieniu art. 106 ust. 1 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2022 r. poz. 1264, z późn. zm.). Zgodnie z dyspozycją art. 106 ust. 4 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jej przepisy (rozdział 3 „Ochrona czasowa cudzoziemców”) znajdują zastosowanie w zakresie nieuregulowanym odrębnymi przepisami, które określają kategorie osób korzystających w Rzeczypospolitej Polskiej z ochrony czasowej. Ochrony czasowej udziela się na podstawie i w granicach określonych w decyzji Rady Unii Europejskiej (art. 107 ust. 1 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej). Treść decyzji wykonawczej Rady (UE) 2022/382 z dnia 4 marca 2022 r. stwierdzającej istnienie masowego napływu wysiedleńców z Ukrainy w rozumieniu art. 5 dyrektywy 2001/55/WE i skutkującej wprowadzeniem tymczasowej ochrony (Dz. Urz. UE L 71, z 04.03.2022, str. 1–6) wskazuje, że

intencją Rady było przyznanie obywatelom Ukrainy wyboru państwa członkowskiego, w którym chcą korzystać z praw związanych z tymczasową ochroną. Ustawa o pomocy obywatelom Ukrainy, mocą decyzji wykonawczej Rady (podobnie jak ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej), stanowi wdrożenie do krajowego porządku prawnego dyrektywy 2001/55/WE. Zawarte w niej uregulowania powinny zatem być spójne z założeniami UE. W związku z tym zasadne jest wprowadzenie regulacji wykluczających możliwość uzyskania ochrony w trybie przepisów ustawy przez obywateli Ukrainy korzystających równocześnie z analogicznej ochrony przyznanej na terenie innego niż Polska państwa UE lub obywatelom Ukrainy, których centrum działalności życiowej znajduje się faktycznie na terytorium innego niż Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa nie będącego członkiem Unii Europejskiej (np. zezwolenie na pobyt stały, zezwolenie na pobyt czasowy, wiza długoterminowa). Należy zauważyć, że w art. 3a ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy zagwarantowano możliwość wymiany informacji między państwami członkowskimi UE o osobach korzystających z ochrony czasowej (Komendant Główny Straży Granicznej jako krajowy punkt kontaktowy).

Zmianę art. 3 ust. 2, polegającą na uchyleniu dotychczasowego 90-dniowego terminu na rejestrację pobytu obywatela Ukrainy, o którym mowa w art. 1 ust. 1, na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, które następuje na jego wniosek, o którym mowa w art. 4 ust. 1. Z uwagi na to, że dotychczasowe przepisy nie wskazywały skutków niedotrzymania powyższego terminu, utrzymywanie go jest niecelowe i stanowi źródło wątpliwości organów gmin co do możliwości dokonania czynności rejestracji.

Zmianę art. 3 ust. 4 pkt 2, która umożliwi uzyskiwanie z rejestru Straży Granicznej przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych oraz przez organy właściwe i wojewodów realizujących świadczenia rodzinne na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 615, z późn. zm.), także daty/historii przekraczania granicy przez obywatela Ukrainy, tj. zarówno daty każdorazowego wjazdu, jak i wyjazdu z Polski. W ocenie projektodawcy proponowane przepisy umożliwią bezzwłoczne otrzymywanie przez ZUS i gminne organy właściwe informacji o wyjazdach z Polski obywateli Ukrainy, dzięki czemu możliwe będzie wstrzymywanie w takich wypadkach wypłaty świadczeń. Proponowane przepisy mają uszczelnić system i zapobiec wyłudzeniu świadczeń. Dane takie (daty przekroczeń) będą udostępniane począwszy od dnia wejścia w życie ustawy pomocowej tj. od dnia 24 lutego 2022 r.

Dodanie w art. 3 w ust. 4 pkt 2a, który ma na celu umożliwienie pozyskiwania danych o dacie i miejscu przekroczenia przez obywatela Ukrainy granicy zewnętrznej, niebędącej granicą Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli wjazd na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nie nastąpił bezpośrednio z terytorium Ukrainy.

Zmianę art. 4 ust. 2, polegającą na określeniu terminu złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 1, który ma wynosić 30 dni od dnia przybycia obywatela Ukrainy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Złożenie wniosku o nadanie numeru PESEL w ww. terminie będzie skutkowało uznaniem dalszego pobytu obywatela Ukrainy na terytorium RP za legalny. Zmiana ta jest związana ze zmianą art. 3 ust. 2, która uchyła dotychczasowy 90-dniowy termin na rejestrację obywatela Ukrainy.

Zmianę w art. 4 ust. 4, polegającą na dodaniu pkt 14a, która ma na celu zabezpieczenie posiadania kompletnych danych w zakresie wjazdu obywatela Ukrainy na teren UE.

Dodanie w art. 4 ust. 4 pkt 20a, który ma na celu uzupełnienie wniosku składanego przez obywatela Ukrainy o oświadczenie o braku posiadania tytułów pobytowych, o których mowa w art. 2 ust. 3 pkt 1 lub wystąpienia okoliczności, o których mowa w art. 2 ust. 3 pkt 2 i 3. Dodanie nowych tytułów wykluczających rejestrację na podstawie ustawy, w szczególności tytułów, których nie można zweryfikować, wymaga dodania stosownego oświadczenia we wniosku o nadanie numeru PESEL.

Dodanie w art. 4 ust. 17a, który odnosi się do zmiany statusu obywatela Ukrainy posiadanego w Rzeczypospolitej Polskiej, tj. z przyznanego mu statusu UKR na status NUE po przekazaniu przez Komendanta Głównego Straży Granicznej stosownych informacji z rejestru, o którym mowa w art. 3 ust. 3 ustawy.

Zmianę art. 4 polegającą na dodaniu **ust. 17k**, która ustanowi podstawę prawną do dokonania zmiany statusu przypisanego do nadanego numeru PESEL w przypadku, gdy zostanie ujawnione, że status „UKR”, o którym mowa w art. 8 pkt 24a lit. d ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (Dz. U. z 2022 r. poz. 1191), przypisany jest do numeru PESEL nadanemu obywatelowi innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej. Status „UKR” w rejestrze PESEL to jeden ze statusów cudzoziemca, właściwy

dla osoby, której nadano numer PESEL na podstawie art. 4 ust. 1 ustawy, albo której nadano taki status na podstawie art. 4 ust. 1a ustawy, gdy już wcześniej posiadała numer PESEL. Zgodnie z art. 1 ust. 2 ustawy w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 8 czerwca 2022 r. o zmianie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1383), ilekroć w ustawie jest mowa o obywatelu Ukrainy, rozumie się przez to także nieposiadającego obywatelstwa ukraińskiego małżonka obywatela Ukrainy, o ile przybył on na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z terytorium Ukrainy w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa i nie jest obywatelem polskim ani obywatelem innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej. Tym samym aktualne brzmienie art. 1 ust. 2 ustawy wyklucza z jej zakresu cudzoziemców będących obywatelami państw członkowskich Unii Europejskiej. W ocenie projektodawcy istnieje potrzeba uregulowania w ustawie, że tacy cudzoziemcy nie mogą posiadać uprawnień pobytowych wynikających z art. 2 ust. 1, w konsekwencji czego nie mogą posiadać numeru PESEL z przypisanym mu statusem „UKR”. Dlatego też zaproponowano, aby w przypadku ujawnienia, że cudzoziemcowi będącemu obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej nadano numer PESEL na podstawie art. 4 ust. 1 ustawy albo nadano mu status „UKR” w przypadku, gdy już wcześniej posiadał numer PESEL, dokonywano zmiany tego statusu na status „UE, o którym mowa w art. 8 pkt 24a lit. a ustawy o ewidencji ludności, który jest właściwym statusem dla cudzoziemca posiadającego takie obywatelstwo.

Zmianę art. 6 ust. 7 pkt 2, polegającą na dodaniu lit. 1, która umożliwi ministrowi właściwemu do spraw rozwoju regionalnego dostęp do rejestru obywateli Ukrainy, którym nadano numer PESEL, w celu potwierdzania kwalifikowalności wydatków ponoszonych w związku z udziałem ww. osób w projektach i do objęcia ich właściwym wsparciem. Status UKR w rejestrze PESEL jest bowiem podstawowym narzędziem weryfikacji statusu cudzoziemców objętych ochroną czasową w wyniku agresji Federacji Rosyjskiej na Ukrainę obejmowanych wsparciem w projektach finansowanych z funduszy europejskich.

Zmianę art. 9 ust. 1a, polegającą na dodaniu wyrazów „lub profil zaufany został unieważniony”, która jest skutkiem bezpośrednich kontaktów z obywatelami Ukrainy zgłaszającymi się do centrum pomocy użytkowników profilu zaufanego w Centralnym Ośrodku Informatyki, jak również wynika z informacji uzyskiwanych z gmin o tym, że istnieją liczni posiadacze profilu zaufanego, którzy uzyskali profil zaufany w sposób, o którym mowa

w ustawie. o pomocy obywatelom Ukrainy i utracili nad nim kontrolę w wyniku utraty dostępu do telefonu komórkowego. Względy bezpieczeństwa systemu profil zaufany wymagają, aby aktywacja była zrealizowana bezpiecznie w taki sposób, aby zapewnić, że profil zaufany zostanie wydany właściwej osobie. Polega się tu na numerze telefonu podanym podczas rejestracji w urzędzie gminy i zweryfikowanym zwrotnym smssem autoryzacyjnym. Dzięki temu umocowaniu możliwe jest ustalenie hasła i następnie jego zmiana w przypadku gdyby posiadacz profilu zaufanego zapomniał hasła. Pojawił się jednak problem praktyczny polegający na tym, że część osób nie przykładła wagi do tego, aby zapamiętać (czy nawet zapisać w bezpiecznym miejscu) hasło, jak również do tego, aby dysponować podanym numerem telefonu. Osoby, które nie znają hasła i nie dysponują podanym przy rejestracji numerem telefonu mogą odzyskać kontrolę unieważniając stary profil zaufany i potwierdzając nowy. Taka możliwość wynika z obecnie obowiązujących przepisów. Nie jest to sposób wygodny, gdyż wymaga okazania dokumentu tożsamości w punkcie potwierdzającym w celu unieważnienia profilu zaufanego i następnie w tym samym punkcie potwierdzającym potwierdzanie nowego profilu zaufanego, już ze zmienionym numerem telefonu. Powyższe rozwiązanie jest jednak dostępne wyłącznie dla osób, które mają ważny paszport i wyłącza osoby, których tożsamość przy nadaniu numeru PESEL potwierdzono w inny sposób. Osoby nieposiadające ważnego paszportu są w sytuacji bez wyjścia – nie mogą unieważnić starego profilu zaufanego ani skorzystać ponownie z możliwości, o której mowa w art. 4 ust. 1 albo 1a ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy. Proponowane przepisy likwidują problem dając takim osobom możliwość uzyskania profilu zaufanego przy jednoczesnym zachowaniu zasad bezpieczeństwa minimalizujących w sposób wystarczający możliwość uzyskania profilu zaufanego przez osobę inną niż ta, za którą się podaje.

Zmianę art. 10, polegającą na **dodaniu ust. 7**, która ma na celu usankcjonowanie na poziomie ustawowym charakteru dokumentu elektronicznego, o którym mowa w art. 10 ust. 1 pkt 1 ustawy (dostępnego w ramach publicznej aplikacji mobilnej diia.pl) jako dokumentu pobytowego, objętego zakresem definicji wynikającej z art. 2 pkt 16 lit. b rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/399 z dnia 9 marca 2016 r. w sprawie unijnego kodeksu zasad regulujących przepływ osób przez granice (kodeks graniczny Schengen) (Dz. Urz. UE L 77 z 23.03.2016, str. 1, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem 2016/399”. Dokument ten na podstawie art. 39 ust. 1 lit. a rozporządzenia 2016/399 został wraz z jego wzorem przekazany Komisji Europejskiej. W związku z tym przekazaniem stał się dokumentem pobytowym w rozumieniu tego rozporządzenia, co skutkuje m.in. tym,

że uprawnia jego posiadacza, wraz z dokumentem podróży, do wielokrotnego przekraczania granicy zewnętrznej obszaru Schengen, jak również do wielokrotnego przekraczania granic wewnętrznych i do pobytu na terytoriach innych państw obszaru Schengen zgodnie z art. 21 ust. 1 Konwencji Wykonawczej z dnia 19 czerwca 1990 r. do Układu z Schengen z dnia 14 czerwca 1985 r. między Rządami Państw Unii Gospodarczej Beneluksu, Republiki Federalnej Niemiec oraz Republiki Francuskiej w sprawie stopniowego znoszenia kontroli na wspólnych granicach (Dz. Urz. UE L 239 z 22.09.2000, str. 19, z późn. zm. – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 19, t. 2, str. 9, z późn. zm.). Projektowany art. 10 ust. 7 jest wzorowany na art. 242 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2021 r. poz. 2354, z późn. zm.), dotyczącym karty pobytu będącej podstawowym w polskim systemie prawa dokumentem pobytowym, z którego wynika uprawnienie – wraz z dokumentem podróży – do przekraczania granicy.

Z kolei **dodanie ust. 8 w art. 10** ustanowi podstawę prawną dla ministra właściwego do spraw informatyzacji do unieważnienia dokumentu elektronicznego, o którym mowa w art. 10 ust. 1 pkt 1 ustawy oraz certyfikatu wydawanego z tym dokumentem, na skutek zdarzeń, które stanowią rezultat utraty przez obywatela Ukrainy uprawnienia pobytowego, o którym mowa w art. 2 ust. 1, albo rezultat ustalenia, że cudzoziemiec, któremu nadano numer PESEL na podstawie art. 4 ustawy, znajduje się poza zakresem przepisów ustawy, bowiem jest obywatelem innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej albo na skutek odnotowania w rejestrze PESEL zgonu obywatela Ukrainy. Dokument elektroniczny pełni obecnie dla obywateli Ukrainy, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej uznaje się za legalny na podstawie art. 2 ust. 1, funkcję dokumentu pobytowego, o którym mowa w art. 2 pkt 16 lit. b rozporządzenia 2016/399, i w konsekwencji uprawnia on jego posiadacza, wraz z dokumentem podróży, do wielokrotnego przekraczania granicy. Trzeba jednak pamiętać, że posiadanie i możliwość korzystania z tego dokumentu stanowi pochodną posiadania uprawnienia pobytowego, o którym mowa w art. 2 ust. 1 ustawy, tak jak posiadanie karty pobytu stanowi pochodną posiadania zezwolenia na pobyt czasowy, zezwolenia na pobyt stały, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej, zgody na pobyt ze względów humanitarnych, statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej. W przypadku pozbawienia (cofnięcia) jednego z takich uprawnień pobytowych cudzoziemiec obowiązany jest zwrócić kartę pobytu organowi, który ją wydał (art. 249 ust. 1 ustawy o cudzoziemcach). I tak też, uprawnienie pobytowe, o którym mowa w art. 2 ust. 1 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy również może być utracone przez obywatela Ukrainy na skutek zdarzenia, o którym

mowa w art. 11 ust. 2 ustawy. Przepis ten stanowi, że wyjazd obywatela Ukrainy z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na okres powyżej jednego miesiąca pozbawia go uprawnień, o którym mowa w art. 2 ust. 1. Wyjątki od tej zasady ustanawia art. 11 ust. 3, który dotyczy obywateli Ukrainy będących osobami skierowanymi do wykonywania pracy lub usług poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej przez podmioty prowadzące działalność na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz art. 17 ustawy z dnia 23 marca 2022 r. o szczególnych regulacjach w zakresie transportu i gospodarki morskiej w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy (Dz. U. poz. 684, z późn. zm.), który dotyczy marynarzy i rybaków. Zdarzenie, o którym mowa w art. 11 ust. 2 ustawy jest obecnie odnotowywane przez zmianę statusów cudzoziemca w rejestrze PESEL. Zgodnie z art. 4 ust. 17a ustawy zmiana na status, o którym mowa w art. 8 pkt 24a lit. c ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności następuje automatycznie, po przekazaniu stosownej informacji przez Komendanta Głównego Straży Granicznej. Ponadto, zgodnie z art. 4 ust. 17c ustawy, taka zmiana statusu może nastąpić na podstawie oświadczenia o wyjeździe z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na okres przekraczający jeden miesiąc, co ma zastosowanie do wyjazdu przez granicę wewnętrzną obszaru Schengen, jak również przez granicę zewnętrzną (art. 4 ust. 17e). Do tych właśnie przypadków zmiany statusów nawiązuje projektowany przepis art. 10 ust. 8. Podobnie, nawiązuje do projektowanego art. 4 ust. 17k, który stanowi podstawę do zmiany statusu „UKR” na status „UE”, o którym mowa w art. 8 pkt 24a lit. a ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności. Uniemożliwienie korzystania z dokumentu elektronicznego stanowiące zabieg techniczny, będzie stanowić odpowiednik unieważnienia dokumentu pobytowego w tradycyjnym kształcie. Skutkować będzie tym, że osoba, która już nie jest uprawniona do pobytu na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy, nie będzie mogła posługiwać się tym dokumentem w obrocie prawnym, w tym przy kontroli granicznej oraz w innych państwach obszaru Schengen. Uniemożliwienie, o którym mowa w art. 10 ust. 8, minister właściwy do spraw informatyzacji będzie realizował przez unieważnienie certyfikatu wydanego wraz z dokumentem elektronicznym, o których mowa w art. 10 ustawy. Unieważnienie certyfikatu przez ministra właściwego do spraw informatyzacji będzie powodowało unieważnienie Diia.pl. W wyniku wykonania tej czynności obywatel Ukrainy straci dostęp do funkcji oferowanych w publicznej aplikacji mobilnej, w tym do prezentacji dokumentów. W celu zapewnienia realizacji obowiązku określonego w art. 10. ust. 8, minister właściwy do spraw informatyzacji będzie przetwarzał niezbędne dane z rejestru PESEL. W przypadku przywrócenia statusu UKR, obywatel Ukrainy którego Diia.pl została poprzednio unieważniona, będzie mógł ponownie, po uwierzytelnieniu przy użyciu środka identyfikacji

elektronicznej, o którym mowa w art. 20a ust. 1 ustawy, pobrać, przechowywać i prezentować Diia.pl.

Zmianę art. 11, polegającą na uchyleniu ust. 1, która ma na celu wyeliminowanie wątpliwości interpretacyjnych. Z jednej strony osoby mające uprawnienia pobytowe w Polsce zgodnie z art. 2 ust. 3 ustawy nie są adresatami ustawy, a z drugiej strony, biorąc pod uwagę możliwość pobytu krótkoterminowego, niezależność między uprawnieniem do 18-miesięcznego pobytu w Polsce a pobytem krótkoterminowym, zgodnie z treścią art. 11 ust. 1 powinna się przejawiać przez brak relacji między tymi dwoma reżimami pobytowymi. Jednakże, ze względu na notyfikację oraz publikację zaktualizowanej listy dokumentów pobytowych w Dzienniku Urzędowym UE, uzupełnioną o elektroniczny dokument diia.pl potwierdzający status PESEL UKR i prawo do pobytu w Polsce na mocy ustawy powoduje, że 18-miesięczny pobyt w Polsce na podstawie art. 2 ust. 1, zgodnie z przepisami rozporządzenia 2016/399, nie powoduje upływu 90 dni w ramach pobytu krótkoterminowego w Polsce. Według projektodawcy przepis art. 11 ust. 1 ustawy nie wywiera realnych skutków, a otwiera pole do powstawania rozbieżności interpretacyjnych, w szczególności u cudzoziemców będących bezpośrednimi adresatami tych przepisów, dlatego też należy go uchylić.

Z kolei **zmiana art. 11 ust. 2** ma na celu wyeliminowania wątpliwości interpretacyjnych; z uwagi na to, że poszczególne miesiące mają różną długość (od 28 do 31 dni).

Dodanie ust. 4 w art. 11, który ma na celu przesądzenie, iż obywatel Ukrainy, który korzysta z ochrony czasowej na terytorium innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego UE, jest pozbawiony uprawnień wynikających z tej ustawy.

Zmianę art. 12, polegającą na zmianie brzmienia **ust. 17** oraz **dodaniu ust. 17a-17g**. Zmiana polega na uzupełnieniu obecnej regulacji zasad pomocy świadczonej przez wojewodów, jednostki samorządu terytorialnego oraz inne podmioty publiczne w ramach tzw. zakwaterowania zbiorowego o regulacje wprowadzające partycypację obywateli Ukrainy w kosztach wyżywienia i zakwaterowania oraz określające maksymalny okres świadczenia pomocy. Ponadto przewiduje się uzależnienie możliwości korzystania ze zbiorowego zakwaterowania, w okresie dłuższym niż 120 dni, a przed upływem 180 dni od dnia wjazdu na terytorium RP od posiadania numeru PESEL

Rozwiązania te mają na celu usankcjonowanie praktyk dopłacania przez obywateli Ukrainy do usługi zamieszkania i wyżywienia, aktywizację obywateli Ukrainy przebywających w ośrodkach zbiorowego zakwaterowania. Jednocześnie zaproponowano wyłączenie spod tych zasad osób, które z racji niepełnosprawności, wieku, ciąży lub konieczności opieki nad małoletnimi dziećmi nie są w stanie podjąć pracy i tym samym przynajmniej częściowo uczestniczyć w kosztach zakwaterowania lub wyżywienia. Osoby w trudnej sytuacji życiowej również – ze względów humanitarnych nie będą musiały partycypować w kosztach zakwaterowania i wyżywienia. Planuje się że przepis wejdzie w życie od 1 marca 2023 r. Tym samym pomoc świadczona do tej daty pozostanie na dotychczasowych warunkach. Z kolei między 1 marca 2023 r. a 30 kwietnia 2023 r. obywatele Ukrainy, których pobyt przekroczył albo przekroczy 120 dni od dnia wjazdu na terytorium RP będą pokrywać 50% kosztów pomocy (nie więcej niż 40 zł dziennie). Od 1 maja 2023 r. obywatele Ukrainy, którzy przebywają w Polsce powyżej 180 dni będą pokrywać 75 % kosztów pomocy (nie więcej niż 60 zł dziennie).

Zmianę art. 14, polegającą na **dodaniu ust. 4c i 4d** oraz **dodaniu w ust. 5 pkt 8**, która pozwoli na wyeliminowanie wątpliwości związanych z przynależnością odsetek zgromadzonych na rachunkach bankowych jednostek sektora finansów publicznych. W obecnym stanie prawnym, tj. na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 10 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, odsetki są dochodem jednostek samorządu terytorialnego. Proponowane przepisy doprecyzowują, że jednostki sektora finansów publicznych odsetki od środków z Funduszu zgromadzonych na wydzielonym rachunku przeznaczają na realizację zadań, o których mowa w art. 14 ust. 1, a niewykorzystane odsetki, podlegają zwrotowi na rachunek, z którego otrzymano środki z Funduszu. Wyjątek stanowią niewykorzystane odsetki od środków z Funduszu zgromadzonych na wydzielonym rachunku jednostki samorządu terytorialnego, które są przekazywane na rachunek właściwego wojewody.

Zmianę art. 14, polegającą na **dodaniu ust. 6d–6f**, która wynika z faktu, że projekt zakłada nowelizację polegającą na rozszerzeniu zakresu wykorzystania środków Funduszu Pomocy, przez uwzględnienie możliwości finansowania zadań Polskiego Czerwonego Krzyża realizowanych na rzecz pomocy obywatelom Ukrainy, przez Krajowe Biuro Informacji, przewidziane w konwencjach międzynarodowych o traktowaniu jeńców wojennych oraz o ochronie osób cywilnych podczas wojny.

Polski Czerwony Krzyż prowadzi na zlecenie państwa Krajowe Biuro Informacji określone przepisami Konwencji genewskich o ochronie ofiar wojny z dnia 12 sierpnia 1949 r. (Dz. U. z 1956 r. poz. 171, z późn. zm.). Finansowane z budżetu państwa Krajowe Biuro Informacji i Poszukiwań PCK realizuje zadania m. in. w zakresie poszukiwania osób zaginionych podczas wojen, konfliktów zbrojnych i klęsk żywiołowych, wydawania zaświadczeń potwierdzających losy wojenne, poszukiwania mogił wojennych w kraju i za granicą, a także gromadzenia przechowywania i zabezpieczania zbiorów archiwalnych. Kryzys humanitarny wywołany agresją Federacji Rosyjskiej na Ukrainę spowodował konieczność intensyfikacji działań Krajowego Biura Informacji i Poszukiwań PCK. Praca Biura w 2022 r. w znacznym stopniu koncentruje się na zaspokajaniu potrzeb osób poszkodowanych w wyniku wojny. Obywatele Ukrainy znajdujący schronienie w Polsce są narażeni na utratę kontaktu z bliskimi pozostającymi na terytorium Ukrainy. W ocenie PCK należy spodziewać się, że w dobie obecnego kryzysu zapotrzebowanie na usługi w ramach Przywracania Więzi Rodziny – Restoring Family Links w Polsce może okazać się największe od zakończenia II wojny światowej. Istotne zwiększenie skali działań realizowanych przez Krajowe Biuro Informacji i Poszukiwań PCK, spowodowane wojną w Ukrainie, uzasadnia uzupełnienie wydatków budżetu państwa przeznaczonych w 2022 r. na finansowanie działalności Biura dodatkowymi środkami z Funduszu Pomocy, o którym mowa w art. 14 ustawy. Środki Funduszu Pomocy będą mogły zostać przeznaczone na finansowanie lub zwrot wydatków lub kosztów poniesionych przez Polski Czerwony Krzyż na realizację zadań na rzecz pomocy obywatelom Ukrainy, realizowanych przez Krajowe Biuro Informacji i Poszukiwań od dnia 24 lutego 2022 r.

Dodanie ust. 6e pozwoli natomiast na sfinansowanie zadań związanych z integracją społeczną (rozumianą w szczególności jako włączanie w życie społeczne, pełnienie ról rodzinnych oraz ról społecznych w miejscu pracy, zamieszkania lub pobytu, samodzielne świadczenie pracy na rynku pracy itp.), kierowanych w szczególności do wspólnot lokalnych, co przyczyni się do aktywizacji obywateli Ukrainy.

W dodanym ust. 6f doprecyzowany został katalog działań, które mogą być sfinansowane lub dofinansowane z Funduszu Pomocy utworzonego na mocy ust. 1. Należy zaznaczyć, że wojewodowie lubelski i podkarpacki w przejściach granicznych z Ukrainą ponoszą dodatkowe, znaczne koszty związane z realizacją zadań na rzecz pomocy Ukrainie. Są to zadania niespodziewane, powstające w miarę dynamicznie zmieniającej się sytuacji związanej przede wszystkim ze:

- zwiększonym ruchem samochodów ciężarowych przez granicę polsko-ukraińską eksportujących towary z Ukrainy (na skutek zablokowania portów czarnomorskich, będących dotychczas głównym korytarzem eksportowym dla Ukrainy),
- napływem uchodźców uciekających przed działaniami wojennymi.

Tym samym została doprecyzowana możliwość finansowania lub dofinansowania zarówno wydatków majątkowych, jak i bieżących. Koszty te nie zostały przewidziane w częściach budżetowych tych wojewodów, nie ma zatem obecnie możliwości pokrycia powstałych wydatków ze środków pozostających w dyspozycji obydwu wojewodów. Stąd też istotnym jest doprecyzowanie dodatkowego mechanizmu zwiększenia finansowania powyższych zadań.

Zmianę art. 14 ust. 8 i 9 uzasadnioną jak wyżej.

Zmianę art. 14, polegającą na **dodaniu ust. 11a–11c**, która ma na celu umożliwienie finansowania zadań z zakresu zarządzania i digitalizacji obiektów materialnego i niematerialnego dziedzictwa kulturowego w Ukrainie. W czasie konfliktu zbrojnego obiekty dziedzictwa kulturowego znajdują się w szczególnym niebezpieczeństwie, grozi im bowiem bezpowrotne zniszczenie. Uzasadnione jest więc wsparcie wysiłków Ukrainy mających na celu zdigitalizowanie zasobów, co pozwoli na ich zabezpieczenie, a także udostępnienie szerszej grupie odbiorców. Także stworzenie nowoczesnych narzędzi zarządzania obiektami dziedzictwa kulturowego w Ukrainie przyczyni się do zwiększenia poziomu ich bezpieczeństwa, szczególnie w czasie konfliktu zbrojnego.

Zmianę art. 14 polegającą na **dodaniu ust. 16a**, który przewiduje, że jednostki samorządu terytorialnego informują właściwego wojewodę o wysokości niewykorzystanych środków pochodzących z Funduszu Pomocy.

Zmianę art. 22, polegającą na **dodaniu ust. 1b i 1c**, która ma na celu uzupełnienie przepisów o powiadomieniach o regulację dotyczącą zezwoleń na pobyt czasowy i pracę, udzielanych na podstawie art. 114 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach. Obecnie w takich zezwoleniach, udzielanych obywatelom Ukrainy, nie określa się podmiotu powierzającego wykonywanie pracy i warunków wykonywania pracy, natomiast zastrzega się obowiązek powiadomienia, o którym mowa w art. 22 ust. 1 ustawy. Z uwagi na to, że wykonywanie pracy na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy jest zgodne z art. 87 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2022 r. poz. 690, z późn.

zm.), do takiego przypadku nie należy stosować przepisu ust. 1a. W celu usunięcia potencjalnych wątpliwości należy zatem dodać przepis ust. 1b, wyraźnie wyłączający stosowanie przepisu ust. 1a w takich przypadkach. Jednocześnie w ust. 1c należy uwzględnić przypadki, w których zezwolenie na pobyt czasowy i pracę jest udzielone w celu kontynuacji pracy wykonywanej wcześniej na podstawie innego zezwolenia lub oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi. W takim przypadku podjęcie pracy przez cudzoziemca nastąpiło znacznie wcześniej niż udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy i pracę zastrzegającego obowiązek powiadomienia w 14-dniowym terminie od dnia podjęcia pracy. Z tego powodu zaproponowano, aby bieg 14-dniowego terminu na dokonanie powiadomienia rozpoczynał się w dniu doręczenia decyzji o udzieleniu zezwolenia. Takie rozwiązanie zapewni możliwość skierowania powiadomienia do powiatowego urzędu pracy w ustawowym terminie w przypadku kontynuacji pracy na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy i pracę, a jednocześnie nie zmieni terminu powiadomienia w przypadku podjęcia przez cudzoziemca pracy dopiero po udzieleniu mu zezwolenia na pobyt czasowy i pracę. W związku z dodaniem ust. 1c konieczna jest regulacja przejściowa dotycząca sytuacji, gdy decyzja o udzieleniu obywatelowi Ukrainy zezwolenia na pobyt czasowy i pracę, o którym mowa w art. 114 ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach z zastrzeżeniem wymogu powiadomienia o podjęciu pracy, została doręczona przed dniem wejścia w życie przedmiotowej nowelizacji, a obywatel Ukrainy rozpoczął wykonywanie pracy przed tym doręczeniem. W takim przypadku podmiot powierzający wykonywanie pracy obywatelowi Ukrainy będzie mógł dokonać tego powiadomienia w terminie 14 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Zmianę w art. 23 w ust. 1, która ma charakter legislacyjny. W związku z przywołaniem ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach po raz pierwszy w dodawanym ust. 1b w art. 22, zasadne jest usunięcie publikatora tej ustawy z art. 23 ust. 1.

Dodanie art. 23b – celem proponowanych zmian jest umożliwienie obywatelom Ukrainy uzyskania decyzji uznających nabyte przez nich w Ukrainie kwalifikacje do wykonywania górniczych zawodów regulowanych. W aktualnym stanie prawnym wykonywanie czynności w kierownictwie lub w dozorcze ruchu zakładów górniczych, wymienionych w art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2022 r. poz. 1072, z późn. zm.), wymaga posiadania kwalifikacji określonych w przepisach tej ustawy. W przypadku nabycia kwalifikacji zawodowych do wykonywania tzw. górniczych zawodów

regulowanych poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, istnieje możliwość ich uznania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie przepisów ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1646, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o uznawaniu kwalifikacji zawodowych”. Zgodnie z przepisami tej ustawy, możliwość uznania kwalifikacji zawodowych dotyczy wyłącznie pracowników, którzy: (1) nabyli kwalifikacje do wykonywania górniczych zawodów regulowanych w innych niż Rzeczpospolita Polska państwach członkowskich Unii Europejskiej, państwach członkowskich EFTA – EOG lub Konfederacji Szwajcarskiej oraz (2) spełniają warunki o charakterze podmiotowym, określone w art. 2 ust. 1 ustawy o uznawaniu kwalifikacji zawodowych. Z uwagi na powyższe, obywatele Ukrainy, którzy nabyli w Ukrainie kwalifikacje zawodowe do wykonywania górniczych zawodów regulowanych, nie mogą uzyskać decyzji uznającej ich kwalifikacje zawodowe. W konsekwencji, osoby posiadające wiedzę i umiejętności niezbędne do prawidłowego wykonywania czynności na szczeblu kierownictwa lub dozoru ruchu zakładu górniczego, w Rzeczypospolitej Polskiej często wykonują pracę poniżej posiadanych kwalifikacji i są głównie zatrudniani na stanowiskach robotniczych. Sytuacja na rynku surowców energetycznych w ostatnich latach, zmniejszone zapotrzebowanie na produkowaną z węgla energię elektryczną, polityka klimatyczna Unii Europejskiej, jak również globalna recesja gospodarcza spowodowana pandemią koronawirusa, przyczyniły się do pogorszenia kondycji ekonomiczno-finansowej polskich przedsiębiorstw górniczych. Dlatego też, niezbędnym było opracowanie i realizacja planu naprawczego. W dniu 28 maja 2021 r. strona społeczna i rządowa zawarły Umowę Społeczną dotyczącą transformacji sektora górnictwa węgla kamiennego oraz wybranych procesów transformacji województwa śląskiego. Umowa Społeczna doprecyzowywała ogólne zasady stopniowego zamykania i likwidacji sektora wydobywania, w tym kwestie zatrudnienia i osłon socjalnych dla górników. Od dnia podpisania umowy społecznej z osłon tj. z jednorazowych odpraw pieniężnych i urlopu górniczego skorzystało 2,2 tys. osób. Zmiany społeczno-gospodarcze i niepewna przyszłość górnictwa kopalni energetycznych spowodowały mniejsze zainteresowanie kształceniem i późniejszą pracą w tym sektorze. Sytuacja sektora górnictwa węgla kamiennego zmieniła się diametralnie wraz z agresją Rosji na Ukrainę. Pracodawcy sektora górniczego sygnalizują pilną potrzebę uzupełnienia kadr górniczych o wykwalifikowanych pracowników, posiadających kwalifikacje do wykonywania czynności w kierownictwie lub w dozorcze ruchu zakładu górniczego. Mając na uwadze potrzebę pomocy obywatelom Ukrainy, jak również sytuację na rynku pracy sektora górnictwa, zasadnym jest umożliwienie wykorzystania w pełnym zakresie kwalifikacji

zawodowych obywateli Ukrainy – pracowników tego sektora, którzy również w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, toczącym się m.in. w górniczym regionie Donbasu, pracują lub chcą pracować w Polsce. Umożliwienie obywatelom Ukrainy uznania nabytych w Ukrainie kwalifikacji górniczych i zatrudnienie ich w sektorze górniczym, w Polsce na stanowiskach odpowiadających ich kwalifikacjom będzie stanowić formę pomocy, która przyniosłaby również pożytek polskiej gospodarce. Polscy pracodawcy sektora górnictwa zyskają przeszkolonych i doświadczonych pracowników, których brak na polskim rynku pracy.

Zmianę art. 25, polegającą na **dodaniu ust. 3bb-3be**. Celem przepisów ust. 3bb i 3bc jest zapewnienie możliwości kontroli przez powiatowe centra pomocy rodzinie sprawowania przez opiekunów tymczasowych opieki i wychowania wobec małoletnich obywateli Ukrainy, którzy przed przybyciem do Polski byli umieszczeni w pieczy zastępczej na terytorium Ukrainy i przybyli wraz z osobą sprawującą nad nimi tę pieczę. Z kolei przepisy ust. 3bd i 3be mają na celu zapewnienie przez powiat odpowiednich warunków bytowych dla ww. małoletnich.

Zmianę art. 25 ust. 7, jest uzasadniona tym, że zgodnie z art. 26 ust. 4b ustawy, w postępowaniach o przyznanie świadczeń i dofinansowania, o których mowa w ust. 1, w imieniu i na rzecz opiekuna tymczasowego, o którym mowa w art. 25 ust. 7 zdanie trzecie, wnioski o świadczenia i dofinansowanie składa i działa w tych postępowaniach wyłącznie starosta lub upoważniony przez niego pracownik jednostki organizacyjnej powiatu. Zdarzają się przypadki zmiany opiekuna tymczasowego, który został ustanowiony przez sąd – z racji tego, że pełnił pieczę zastępczą nad dziećmi na terenie Ukrainy – z uwagi na to, że pełnienie opieki na terenie Polski odbywało się w sposób naganny (w Wielkopolsce opiekun tymczasowy, obywatel Ukrainy, został aresztowany, a sąd zmienił opiekuna tymczasowego na obywatela Polski).

Zmianę art. 25b ust. 1 pkt 1, która umożliwi prawidłowe wykonywanie umowy dwustronnej (niezbędne ze względu na ważne względy interesu publicznego oraz niezbędne do ochrony żywotnych interesów osoby, których dane dotyczą, lub innych osób, jeżeli osoba, której dane dotyczą, jest fizycznie lub prawnie niezdolna do wyrażenia zgody) tak, by Ukraina, jako strona umowy, dysponowała wiedzą o miejscu pobytu swoich obywateli również do innych, usprawiedliwionych umową celów. W szczególności – choć nie tylko – tam, gdzie właściwość organów uzależniona jest od obywatelstwa osoby (np. art. 22, 23, 30 umowy dwustronnej). Należyte wykonywanie umowy dwustronnej jest zatem zgodne z celami udostępniania danych osobowych państwu trzeciemu, o których mowa w art. 49 ust. 1 lit. d, e oraz f rozporządzenia

2016/679 (RODO). Dlatego też należy rozszerzyć zakres usprawiedliwionych celów, dla których konsul Ukrainy może pozyskiwać dane z rejestru tak, aby możliwe było wykonywanie umowy dwustronnej w pełnym zakresie, a prawa małoletnich były należycie chronione. W opinii projektodawcy cel ten można osiągnąć przez ogólne odwołanie się w omawianym przepisie do umowy dwustronnej, zamiast tylko do jednego jej przepisu. Dotychczasowe brzmienie wskazanego przepisu tj. przyjęta podstawa prawna (art. 31 umowy dwustronnej) w sposób nieuzasadniony zawężyło możliwości pozyskiwania danych tylko do spraw związanych z ustanowieniem opieki lub kurateli.

Zmianę art. 25b ust. 1 pkt 2, która ma na celu zapewnienie wojewodom dostępu do danych z ewidencji małoletnich również w innych celach niż tylko kontrola wykonywania zadań przez powiatowe centra pomocy rodzinie. W praktyce wojewodowie mogą wykonywać szereg innych działań w stosunku do dzieci wpisanych do ewidencji małoletnich, takich jak np. organizacja transportu tych dzieci, czy też kontrola wykonywania zadań przez inne podmioty niż powiatowe centra pomocy rodzinie. Z tego względu zasadne wydaje się umożliwienie dostępu wojewodom do ewidencji małoletnich w celu wykonywania wszelkich ustawowych zadań.

Zmianę art. 26, polegającą na nadaniu nowego brzmienia **ust. 1 pkt 1 i ust. 3b pkt 6** oraz **dodaniu ust. 3g-3i**, która ma na celu uszczelnienie świadczeń socjalnych. Ww. przepisy umożliwią uzyskiwanie z rejestru Straży Granicznej przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych oraz, przez organy właściwe i wojewodów realizujących świadczenia rodzinne na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, także daty/historii przekraczania granicy przez obywatela Ukrainy, tj. zarówno daty każdorazowego wjazdu, jak i wyjazdu z Polski. Powyższe dane są niezbędne w celu eliminacji przypadków nieuprawnionego pobierania przez obywateli Ukrainy, którzy opuścili terytorium Rzeczypospolitej Polskiej świadczeń rodzinnych, świadczenia wychowawczego, świadczenia dobry start, rodzinnego kapitału opiekuńczego oraz dofinansowania opłaty rodzica za pobyt dziecka w żłobku, klubie dziecięcym lub u dziennego opiekuna. W dzisiejszym stanie prawnym Straż Graniczna udostępnia datę finalnej utraty prawa do legalnego pobytu w Polsce. Udostępnienie daty wjazdu i wyjazdu z Polski pozwoli na wzmocnienie obecnego systemu kontroli przyznanych świadczeń przez wstrzymanie przez ZUS oraz gminne organy właściwe wypłaty świadczenia bezpośrednio po opuszczeniu Polski. Przewidywany przepis przewiduje, że wypłata świadczenia i dofinansowanie podlega wstrzymaniu w przypadku każdego wjazdu z terytorium Polski. W przypadku gdy osoba której wstrzymano świadczenie albo dofinansowanie wjedzie

na terytorium Polski świadczenie albo dofinansowanie będzie ponownie wypłacane od miesiąca od którego wstrzymano wypłatę, o ile nadal spełnione są warunki uprawniające do tych świadczeń. Proponowane przepisy mają uszczelnić system i zapobiec wyłudzeniu świadczeń przez osoby niezamieszkujące/nieprzebywające w Polsce.

Zmianę art. 27 ust. 3, która jest spowodowana potrzebą doprecyzowania przepisu. Aktualne brzmienie skutkuje tym, że w sytuacji gdy przyjmowane jest dziecko, o którym mowa w art. 2 ust. 1 ustawy do placówki wsparcia dziennego lub rodzinnej czy instytucjonalnej pieczy zastępczej, na „miejsce wolne”, w ramach limitów określonych w tym przepisie, wojewoda nie jest informowany o tym fakcie, pomimo, że zgodnie z art. 27 ust. 17 ustawy pobyt dziecka w pieczy zastępczej finansowany jest z budżetu państwa za pośrednictwem wojewody. O zgodę wojewody występuje podmiot wtedy, gdy dziecko przyjmowane jest ponad „limit”.

Zmianę art. 27, polegającą na **dodaniu ust. 4a**, zgodnie z którym zakazane będzie umieszczanie ukraińskich dzieci, które przed przybyciem do Polski przebywały w pieczy zastępczej w Ukrainie, w polskiej pieczy zastępczej, z wyłączeniem przypadków gdy dobro dziecka jest zagrożone. Celem zmiany jest doprecyzowanie, że do tej kategorii dzieci należy w pierwszej kolejności stosować instytucję opiekuna tymczasowego. Zgodnie z przepisem art. 25 ust. 7 zdanie trzecie małoletni, którzy przed przybyciem na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej byli umieszczeni w pieczy zastępczej na terytorium Ukrainy i przybyli wraz z osobą sprawującą nad nimi tę pieczę, powinni przebywać co do zasady pod opieką opiekuna tymczasowego, którym w pierwszej kolejności powinna być ustanowiona osoba, która sprawowała nad nimi pieczę w Ukrainie. Umieszczenie takiego dziecka w polskiej pieczy zastępczej powinno mieć charakter wyłącznie interwencyjny.

Uchylenie art. 33a – przepis zakłada wyłączenie obowiązku stosowania ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1710, z późn. zm.) w zakresie zamówień publicznych niezbędnych do zapewnienia pomocy żywnościowej przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa (KOWR) na potrzeby Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014–2020, realizowanego w ramach Europejskiego Funduszu Pomoc Najbardziej Potrzebującym. Przepis wprowadzono w początkowej fazie trwania konfliktu zbrojnego na Ukrainie w związku z oczekiwanym znacznym napływem obywateli Ukrainy do Polski. Obecnie przepis nie spełnia swojej roli z uwagi na niewielki, w stosunku do zakładanego pierwotnie, udziału obywateli Ukrainy w łącznej grupie docelowej odbiorców końcowych

Programu. Z uwagi na centralny zakup żywności dla wszystkich odbiorców końcowych Programu, przepis obecnie nie jest możliwy do zastosowania z uwagi na brak zasadności wyłączenia z zamówień centralnie dokonywanych przez KOWR dla wszystkich odbiorców końcowych - pewnej ilości żywności, która mogłaby być dedykowana jednej grupie odbiorców. Mogłoby to naruszać podstawową zasadę horyzontalną obowiązującą dla Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym, dotyczącą równego traktowania wszystkich odbiorców końcowych i przeciwdziałania jakiegokolwiek dyskryminacji. Ponadto, zakup żywności z pominięciem ustawy – Prawo zamówień publicznych dla całej grupy docelowej odbiorców końcowych wiązałby się z koniecznością opracowania specjalnych procedur, które gwarantowałyby nienaruszalność zasad określonych w dyrektywie 2014/24/ UE, co w przypadku niezgodności opracowanych procedur z przedmiotową dyrektywą stwarzałoby ryzyko nie kwalifikowalności wydatków. Mogłoby to spowodować brak refundacji wydatków do budżetu państwa. Dlatego należy uchylić przepis i na potrzeby zakupu żywności stosować obowiązujące przepisy dotyczące zamówień publicznych.

Uchylenie art. 38 – obywatele Ukrainy, dla których stworzono przedmiotową regulację przebywają na terenie Polski legalnie. Dotychczas problemem była możliwość udokumentowania, że ten pobyt jest legalny. Po wprowadzeniu dokumentu elektronicznego diia, cudzoziemcy mają możliwość legitymowania się dokumentem, który uznawany jest na terenie Unii Europejskiej, jak również pozwala wraz z paszportem na przekraczanie granicy. W tej sytuacji konieczność ubiegania się o nowe zezwolenie wydaje się bezzasadne. Aktualnie diia mogą posiadać wyłącznie pełnoletni cudzoziemcy, dlatego zaproponowano, aby rodzice mieli możliwość uzyskania diia również dla małoletnich dzieci. Uchylany przepis ustanawiał podstawę dla szczególnego rodzaju zezwolenia na pobyt czasowy, które z założenia ma stanowić instrument prawny dalszego przedłużenia pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obywateli Ukrainy, których pobyt na tym terytorium jest uznawany za legalny na mocy art. 2 ust. 1 ustawy. Instytucja ta charakteryzuje się szeregiem uproszczeń proceduralnych względem zezwolenia na pobyt czasowy udzielanego na podstawie przepisów ustawy o cudzoziemcach (jednoinstancyjne postępowanie przed wojewodą, ograniczenie przedmiotu postępowania tylko do przesłanek pozytywnych określonych w art. 38 ust. 1 i przesłanek negatywnych określonych w art. 38 ust. 4). Pomimo jednak tych uproszczeń należy stanąć na stanowisku, że wobec skali napływu obywateli Ukrainy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w okresie od dnia 24 lutego 2022 r., instytucja zezwolenia na pobyt czasowy udzielanego przez wojewodów nie spełni pokładanych w niej oczekiwań. Według stanu na

dzień 28 września 2022 r. odnotowano wpływ 1 378 360 wniosków o nadanie numeru PESEL złożonych przez obywateli Ukrainy i uprawnionych członków ich rodzin na podstawie art. 4 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy. Nawet największe uproszczenia proceduralne oraz najdalej idąca automatyzacja i elektroniczna procesy nie pozwolą na to, aby wojewodowie przy maksymalnym zaangażowaniu potencjału kierowanych przez siebie urzędów, mogli zapewnić sprawną realizację zadania przeprowadzenia, wobec tak dużej liczby wnioskodawców, postępowań w sprawie udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy, z jednoczesnym zapewnieniem realizacji innych zadań. Wiąże się to też z tym, że rośnie w dalszym ciągu liczba wniosków o udzielenie zezwoleń pobytowych kierowanych do tych organów przez innych cudzoziemców, w tym obywateli Ukrainy, nieobjętych zakresem ustawy. W I półroczu 2022 r. do wszystkich wojewodów wpłynęła rekordowa liczba 228 921 wniosków o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy. Stanowi to przeszło 88% całego wpływu wniosków w tych sprawach w 2020 r. (260 028 wniosków), oraz przeszło 63% całego wpływu wniosków w tych sprawach w 2021 r. (359 105). Powyższa okoliczność daje podstawę do wnioskowania, że w całym 2022 r. zostanie złożona po raz kolejny rekordowa liczba wniosków o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy, która przekroczy 400 000. Ten trend wynika z wielu czynników. Można wskazać tutaj przywrócenie ruchu osobowego po zniesieniu znaczących restrykcji w przemieszczaniu się spowodowanych pandemią COVID-19, zwiększenie się migracji z terytorium Republiki Białorusi oraz znaczące ograniczenie przez polskie urzędy konsularne obsługi wizowej na terytorium Ukrainy spowodowane rozpoczęciem z dniem 24 lutego 2022 r. działań wojennych (co spowodowało, że wielu obywateli Ukrainy, którzy dotąd chcieli przedłużać legalność swojego pobytu w oparciu o wydanie kolejnej wizy, decyduje się obecnie składać wniosek do wojewody o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy). Jednocześnie w I połowie 2022 r. wzrosła też liczba wniosków o udzielenie zezwolenia na pobyt stały oraz wniosków o udzielenie zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej. W przypadku wniosków złożonych w pierwszej z tych spraw, to w tym okresie złożono ich 17 064, co stanowi prawie 70% wpływu wniosków w całym 2021 r. (23 216), oraz przekracza już liczbę wszystkich wniosków z 2020 r. (15 352). Podstawową przyczyną zwiększenia się liczby wniosków w tych sprawach jest większy napływ obywateli Republiki Białorusi ubiegających się o udzielenie zezwolenia na pobyt stały z uwagi na polskie pochodzenie (art. 195 ust. 1 pkt 3 ustawy o cudzoziemcach) lub posiadanie ważnej Karty Polaka (art. 195 ust. 1 pkt 9 ustawy o cudzoziemcach). W przypadku sprawy udzielenia zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej, to w I połowie 2022 r. złożono 6167 wniosków, co przewyższa liczbę wszystkich wniosków złożonych w 2020 r. (5148) oraz

stanowi już prawie 68% wpływu z 2021 r. Zwiększająca się wciąż liczba wniosków o udzielenie zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej stanowi naturalną konsekwencję zwiększającej się wciąż liczby cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, albowiem przesłanką podstawową do udzielenia tego rodzaju bezterminowego zezwolenia pobytowego jest dotychczasowy, co najmniej 5-letni, nieprzerwany pobyt na tym terytorium. W warunkach wciąż zwiększającej się liczby spraw do załatwienia przez wojewodów, wdrożenie instytucji zezwolenia na pobyt czasowy dla przedłużenia pobytu obywateli Ukrainy, których pobyt jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, nie byłoby rozwiązaniem racjonalnym. W ocenie projektodawcy właściwą alternatywą dla przedłużenia pobytu obywateli Ukrainy będzie posłużenie się instytucjami właściwymi dla tej ustawy, tj. instytucją pobytu uznawanego za legalny w związku z przybyciem z terytorium Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym w okresie od dnia 24 lutego 2022 r. (art. 2 ust. 1), urzędowym poświadczeniem tego uprawnienia w postaci nadania numeru PESEL z przypisanym statusem „UKR” (art. 4) oraz dokumentem elektronicznym (art. 10 ust. 1 pkt 1) pełniącym obecnie już funkcję dokumentu pobytowego, o którym mowa w art. 2 pkt 16 lit. b rozporządzenia 2016/399. Należy bowiem pamiętać, jak wskazano przy okazji projektowanej zmiany w art. 10 ust. 7, że dokument ten na podstawie art. 39 ust. 1 lit. a tego rozporządzenia został wraz z jego wzorem przekazany Komisji Europejskiej. W obecnych warunkach jest on zatem elektronicznym odpowiednikiem karty pobytu, a zatem podstawowego dokumentu pobytowego wydawanego cudzoziemcom przez organy polskie, choćby w związku z udzieleniem zezwolenia na pobyt czasowy. Jednocześnie należy mieć na uwadze, że prawo do przebywania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej dla obywateli Ukrainy, którzy opuścili w okresie od dnia 24 lutego 2022 r. terytorium państwa swojego obywatelstwa w związku z działaniami wojennymi, wynika bezpośrednio z przepisu art. 2 ust. 1 ustawy. Brak możliwości udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy w związku z uchyleniem przepisu art. 38 w żadnym wypadku nie pozbawi ich prawa do przebywania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Wreszcie, należy mieć na uwadze, że uprawnienia towarzyszące uprawnieniu pobytowemu, przyznane przez ustawodawcę w przepisach nowelizowanej ustawy (np. prawo do świadczeń wymienionych w art. 26 ust. 1, w tym świadczeń rodzinnych i świadczenia wychowawczego, prawo do świadczeń pieniężnych i niepieniężnych z pomocy społecznej – 29 ust. 1, prawo do pomocy jednorazowego świadczenia pieniężnego przeznaczonego na utrzymanie – art. 31 ust. 1, prawo do opieki medycznej udzielanej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obejmującej świadczenia opieki zdrowotnej – art. 37 ust. 1), związane są ściśle z tym, że pobyt danego

obywatela Ukrainy jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1. Zostały one przyznane zasadniczo na tak długo, jak długo to właśnie uprawnienie pobytowe posiada obywatel Ukrainy. Z zezwoleniem na pobyt czasowy, które miałyby zostać udzielone na podstawie uchylanego przepisu art. 38, takich uprawnień towarzyszących już nie powiązano (jedynie zwolnienie z obowiązku posiadania zezwolenia na pracę, przewidziane w art. 39, który również podlega uchyleniu). W tych warunkach projektodawca wyraża przekonanie, że uchylenie podstawy do udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy obywatelom Ukrainy, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej uznaje się za legalny na podstawie art. 2 ust. 1, nie spowoduje negatywnych konsekwencji dla możliwości dalszego udzielania tym osobom efektywnej ochrony przez Rzeczpospolitą Polską, jak również nie będzie skutkowało negatywnie dla możliwości urzeczywistniania przez te osoby swoich praw na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Uchylenie art. 39 stanowi konsekwencję propozycji uchylenia art. 38. Przepis art. 39 ustanawia zwolnienie z obowiązku posiadania zezwolenia na pracę dla cudzoziemca, któremu udzielono by w przyszłości zezwolenia na pobyt czasowy, o którym mowa w art. 38 ust. 1.

Zmianę art. 40, która sprowadza się do oznaczenia dotychczasowej treści przepisu jako ust. 1 i **dodaniu ust. 2**. Jest to konsekwencja obowiązującej regulacji, zgodnie z którą czas świadczenia pomocy w gospodarstwie rolnika, przy zbiorach w stosunku do obywateli Ukrainy, legalnie przebywających na terytorium RP, uległ wydłużeniu na cały okres tego pobytu. W opinii projektodawcy, aby zapewnić tym osobom możliwość świadczenia pomocy w całym okresie pobytu, uzasadnione jest rozszerzenie zakresu prac, które będą mogły wykonywać w gospodarstwie rolnym. Przedmiotowa zmiana jest tym bardziej uzasadniona, że po okresie zbiorów płodów rolnych, pomocnicy rolnika mieliby bardzo ograniczoną możliwość świadczenia pomocy w gospodarstwie rolnym. Zatem ze względu na dużą liczbę obywateli Ukrainy, którzy mogą świadczyć pomoc w gospodarstwach rolnych, przedmiotowa zmiana wychodzi naprzeciw potrzebom związanym z zapewnieniem tym osobom niezbędnego zajęcia i w konsekwencji środków utrzymania. Z drugiej strony, takie rozwiązanie jest oczekiwane również przez samych rolników i stanowić będzie dla nich wymierną korzyść.

Zmianę art. 41 ust. 1, ust. 3 pkt 2, ust. 5 pkt 6 oraz dodanie w ust. 5 pkt 6a, która ma na celu doprecyzowanie przepisów dotyczących refundacji kosztów kształcenia osób. Polskie uczelnie przyjmujące Polaków studiujących dotychczas na terytorium Ukrainy zgłaszały

wątpliwości dotyczące braku doprecyzowania, za jaki okres osoby studiujące dotychczas w uczelni na terytorium Ukrainy mają przedkładać dokumenty będące podstawą określenia wysokości opłaty za usługi edukacyjne związane z kształceniem zgodnie z art. 41 ust. 1 pkt 2. Ustalenie jednolitego okresu pobrania poniesionej opłaty jest także niezbędne do określenia dla uczelni wysokości refundacji kosztów za kształcenie w Polsce od roku akademickiego 2022/2023. Zaproponowane wskazanie pierwszego semestru roku akademickiego 2021/2022 jako punktu odniesienia do określania wysokości opłaty za studia oraz poziomu odniesienia do refundacji przez ministra nadzorującego daje gwarancję, że wszystkie osoby studiujące na ukraińskiej uczelni przed rozpoczęciem konfliktu zbrojnego wniosły tę opłatę i będą w stanie przedłożyć w polskiej uczelni stosowne potwierdzenie. Ponadto uzupełnienia wymaga wykaz dokumentów przedkładanych do nadzorującego ministra we wniosku o refundację, o którym mowa w art. 40 ust. 5. Obecnie obowiązujący wykaz nie zawiera obowiązku przedłożenia dokumentów potwierdzających wniesienie opłaty za studia w przypadku Polaków studiujących na ukraińskich uczelniach, którzy nie wnieśli opłaty na ukraińskiej uczelni na drugi semestr roku akademickiego 2021/2022. W przypadku tych osób brak było podstawy do obliczenia kosztów refundacji przysługującej polskiej uczelni, w której aktualnie studiują. Projektowana zmiana uzupełnia ten przepis oraz doprecyzowuje jakie dokumenty musi przedłożyć uczelnia w konkretnym przypadku refundacji.

Zmianę art. 42 – mającą na celu zabezpieczenie legalności pobytu obywateli Ukrainy, którzy przebywali na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jeszcze przed inwazją rosyjską na terytorium Ukrainy. W chwili obecnej przepis zawiera rozbieżności, jeżeli chodzi o okres, na jaki przedłużeniu ulegają określone uprawnienia (okresy pobytu, okresy realizacji obowiązku opuszczenia terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, ważność dokumentów), kończące się najwcześniej z dniem 24 lutego 2022 r. (w tym przedłużone dotąd na podstawie odpowiednich przepisów ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 2095, z późn. zm.), której przepisy dalej obowiązują i wywierają skutki prawne w związku z obowiązywaniem stanu zagrożenia epidemicznego). I tak też, art. 42 ust. 1 przewiduje przedłużenie okresów pobytu i okresów ważności wiz krajowych do dnia 31 grudnia 2022 r. Podobnie art. 42 ust. 5 ustawy przewiduje przedłużenie okresów ważności zezwoleń na pobyt czasowy do dnia 31 grudnia 2022 r. Natomiast, na mocy art. 42 ust. 6 termin opuszczenia terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, o którym mowa w art. 299 ust. 6 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach,

ulega już przedłużeniu o 18 miesięcy, podobnie określony w decyzji o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu termin dobrowolnego powrotu (art. 42 ust. 7), termin ważności kart pobytu, polskich dokumentów tożsamości cudzoziemca oraz dokumentów „zgoda na pobyt tolerowany” (art. 42 ust. 8) i okres pobytu na podstawie tytułów wymienionych w art. 42 ust. 11 ustawy. Stąd też w ocenie projektodawcy zmiana w poszczególnych ustępach art. 42 (ust. 1, ust. 5–8 oraz ust. 11) powinna polegać na ujednoczeniu okresu, na jaki określone uprawnienia ulegają przedłużeniu. Dlatego zaproponowano, aby jednolicie okres przedłużonych uprawnień kończył się z dniem 24 sierpnia 2023 r. Jest to data wypadająca 18 miesięcy od dnia 24 lutego 2022 r., a zatem zbieżna z okresem, na jaki ustawodawca nadawał uprawnienia do pobytu obywatelom Ukrainy przybywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w okresie od dnia 24 lutego 2022 r. w związku z działaniami wojennymi na terytorium Ukrainy. W ocenie projektodawcy takie ukształtowanie przedłużonych okresów uprawnień będzie wpisywać się w całokształt działań pomocowych wobec obywateli Ukrainy.

Kolejna **zmiana art. 42** ma na celu rezygnację z zamieszczonego w **ust. 11** zastrzeżenia, że wydłużony pobyt obywatela Ukrainy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w ramach wymienionych w tym przepisie tytułów pobytowych (np. w ramach ruchu bezwizowego) musiał rozpocząć się przed dniem 24 lutego 2022 r. Ten zabieg uzasadniony jest w ocenie projektodawcy uwzględnieniem sytuacji obywateli Ukrainy, którzy wjechali na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w okresie od dnia 24 lutego 2022 r., lecz nie mieszkali wcześniej na terytorium Ukrainy, ale innego państwa i wybuch konfliktu zbrojnego ma dla decyzji o przeniesieniu się do Polski znaczenie przynajmniej pośrednie. Chodzi przede wszystkim o obywateli Ukrainy, którzy przybyli z terytorium Federacji Rosyjskiej lub Republiki Białorusi, gdzie wcześniej zamieszkiwali. Takie osoby nie korzystają z rozwiązań ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa jako beneficjenci ochrony czasowej, albowiem nie przybyli (choćby przez inne państwa) z terytorium Ukrainy, ani nie korzystają z rozwiązań ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej dotyczących ochrony czasowej, jako że nie są objęci zakresem art. 2 ust. 1 i 2 decyzji wykonawczej Rady (UE) 2022/382 z dnia 4 marca 2022 r. stwierdzającej istnienie masowego napływu wysiedleńców z Ukrainy w rozumieniu art. 5 dyrektywy 2001/55/WE i skutkującej wprowadzeniem tymczasowej ochrony. Umożliwienie im jednak pozostania legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej podobnie jak innym obywatelom Ukrainy, w warunkach niemożności oczekiwania od nich ani wyjazdu do kraju, którego są obywatelami, ani do kraju,

w którym dotychczas zamieszkiwali, wydaje się w pełni zasadne i wpisujące się w całokształt działań pomocowych adresowanych do obywateli Ukrainy.

Zaproponowano dodatkowo wydłużenie do dnia 24 sierpnia 2023 r. okresu, w którym w postępowaniach w sprawie udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy w celu prowadzenia działalności gospodarczej, prowadzonych wobec obywateli Ukrainy wykonujących działalność gospodarczą na podstawie wpisu do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, nie będzie stosować się przepisu art. 142 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach. Regulujący to wyłączenie art. 42 ust. 12 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy aktualnie przewiduje czasowe ograniczenie stosowania do dnia 31 grudnia 2022 r. W ocenie projektodawcy wydłużenie okresu do dnia 24 sierpnia 2023 r., tj. do dnia, do którego sięga na chwilę obecną perspektywa czasowa działań pomocowych względem obywateli Ukrainy, będzie zabiegiem wpisującym się w całokształt tych działań.

Dodanie w art. 42 ust. 14–18 ma na celu generalne zabezpieczenie obywateli Ukrainy przed odmową udzielenia im zezwolenia na pobyt czasowy w sytuacji, gdy nie spełniają wymogów udzielenia im konkretnego rodzaju zezwolenia lub gdy okoliczności, które są podstawą ubiegania się o udzielenie tego zezwolenia, nie uzasadniają pobytu przez okres dłuższy niż 3 miesiące, lub gdy zachodzą podstawy odmowy udzielenia zezwolenia inne niż obowiązywanie wpisu danych cudzoziemca do wykazu cudzoziemców, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest niepożądany (art. 100 ust. 1 pkt 2 ustawy o cudzoziemcach), figurowanie danych obywatela Ukrainy w Systemie Informacyjnym Schengen w celu odmowy wjazdu (art. 100 ust. 1 pkt 3), względy obronności lub bezpieczeństwa państwa lub ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego lub zobowiązania wynikające z postanowień ratyfikowanych umów międzynarodowych obowiązujących Rzeczpospolitą Polską (art. 100 ust. 1 pkt 4), ujawnienie, że wnioskodawca w postępowaniu w sprawie udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy złożył wniosek zawierający nieprawdziwe dane osobowe lub fałszywe informacje, lub dołączył do niego dokumenty zawierające takie dane lub informacje, lub zeznał nieprawdę lub zataił prawdę albo podrobił lub przerobił dokument w celu użycia go jako autentycznego lub takiego dokumentu używał jako autentycznego (art. 100 ust. 1 pkt 5), lub zawarcie związku małżeńskiego w celu obejścia przepisów określających zasady i warunki wjazdu cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, ich przejazdu przez to terytorium, pobytu na nim i wyjazdu z niego (art. 165 ust. 1). W sytuacji, w której organ prowadzący postępowanie w sprawie udzielenia obywatelowi Ukrainy zezwolenia na pobyt czasowy stwierdzi, że przykładowo nie spełnia on wymogów udzielenia tego konkretnego

rodzaju zezwolenia (np. wymogów określonych art. 114 ust. 1, art. 127, art. 139a ust. 1 ustawy o cudzoziemcach), a nie będzie zachodzić żadna z okoliczności wymienionych w art. 100 ust. 1 pkt 2–5 ustawy o cudzoziemcach, to na podstawie art. 42 ust. 14 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy, będzie obowiązany udzielić zezwolenia na pobyt czasowy na okres 1 roku, zaś zastosowanie tego przepisu będzie następowało w okresie do dnia 24 sierpnia 2023 r. Projektowany przepis ustanawia zatem swoistą, subsydiarną podstawę materialnoprawną udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy. Okres 1 roku jako okres, na jaki w takiej sytuacji będzie należało udzielić zezwolenia należy określić jako właściwy. Jest to okres stanowiący 1/3 maksymalnego okresu, na jaki zasadniczo udziela się zezwolenia na pobyt czasowy (art. 98 ust. 2 ustawy o cudzoziemcach). W warunkach, w których całokształt rozwiązań ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy dąży do tego, aby unikać kreowania i egzekwowania obowiązku wyjazdu na terytorium Ukrainy dla obywateli tego państwa, rozwiązanie to należy ocenić jako wpisujące się w te rozwiązania. W projektowanym ust. 15 przewiduje się pierwszeństwo trybu udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy i pracę określonego w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o cudzoziemcach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2022 r. poz. 91). Jeżeli postępowanie w sprawie udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy i pracę podlega tym przepisom, nie będzie miał zastosowania art. 42 ust. 14 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy. Dodawany w art. 42 ust. 16 reguluje zaś kwestię uiszczonej opłaty skarbowej za udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy, albowiem jej stawki – w zależności od podstawy udzielenia tego zezwolenia – różnią się. Jeżeli zatem obywatel Ukrainy uiści opłatę skarbową w wysokości odpowiadającej stawce za udzielenie zezwolenia przypisanego do treści jego żądania (np. 440 PLN za udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy i pracę), to w przypadku udzielenia mu zezwolenia na pobyt czasowy w warunkach art. 42 ust. 14 będzie skutkować tym, że opłata nie będzie podlegać już zwrotowi. W projektowanym ust. 17 uregulowane zostaną szczególne, wąskie podstawy cofnięcia zezwolenia udzielonego w warunkach określonych w ust. 14, dostosowane do szczególnego charakteru tych warunków. Podstawy te będą wynikać z obowiązywania wpisu danych cudzoziemca do wykazu cudzoziemców, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest niepożądany (art. 42 ust. 17 pkt 1) lub z tego, że cofnięcia wymagają względy obronności lub bezpieczeństwa państwa lub ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego lub zobowiązania wynikające z postanowień ratyfikowanych umów międzynarodowych obowiązujących Rzeczpospolitą Polską (art. 42 ust. 17 pkt 2).

Art. 42 ust. 18 będzie stanowił podstawę dla organu Straży Granicznej (komendanta placówki Straży Granicznej lub komendanta oddziału Straży Granicznej) do tego, aby nie wszczynać postępowania w sprawie zobowiązania cudzoziemca do powrotu wobec obywatela Ukrainy w okresie do dnia 24 sierpnia 2023 r., albo żeby takie postępowanie prowadzone wobec obywatela Ukrainy umorzyć (to rozstrzygnięcie będzie mogło być wydane również przez Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców jako organu wyższego stopnia w sprawach zobowiązania cudzoziemca do powrotu). Uzasadnienie dla takiej szczególnej regulacji wynika z tego, że aktualna sytuacja bezpieczeństwa na terytorium Ukrainy, stanowiącą pochodną prowadzonych na tym terytorium działań wojennych rozpoczętych agresją wojsk Federacji Rosyjskiej, w istocie uniemożliwia zobowiązanie do powrotu obywatela Ukrainy do państwa pochodzenia w świetle podstaw udzielenia zgody na pobyt ze względów humanitarnych określonych w art. 348 pkt 1 ustawy o cudzoziemcach. Takie ukształtowanie przepisów prawa krajowego stanowi realizację zobowiązania Rzeczypospolitej Polskiej, także jako państwa członkowskiego Unii Europejskiej, do przestrzegania zasady non-refoulement przy stosowaniu przez organy polskie środków władczych skutkujących usunięciem cudzoziemca ze swojego terytorium, podlegających regulacji dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/115/WE z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie wspólnych norm i procedur stosowanych przez państwa członkowskie w odniesieniu do powrotów nielegalnie przebywających obywateli państw trzecich (Dz. Urz. UE L 348 z 24.12.2008, str. 98). Art. 5 tej dyrektywy stanowi, że wprowadzając w życie niniejszą dyrektywę, państwa członkowskie należą do uwzględniania dobro dziecka, życie rodzinne, stan zdrowia danego obywatela państwa trzeciego i przestrzegają zasady non-refoulement. W ocenie projektodawcy w warunkach, w których obecna sytuacja panująca na terytorium Ukrainy nie gwarantuje bezpieczeństwa przekazywanych tam cudzoziemców, przestrzeganie tej zasady może odbywać się nie tylko w drodze indywidualnego badania skutków potencjalnej decyzji o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu dla konkretnego cudzoziemca, i udzielania w wyniku takiego badania zgody na pobyt ze względów humanitarnych na podstawie art. 348 ustawy o cudzoziemcach, względnie zgody na pobyt tolerowany na podstawie art. 351 pkt 1 ustawy o cudzoziemcach, ale także w drodze ogólnego odstąpienia (czasowego) od stosowania środków powrotowych. Dlatego też zaproponowano, aby w ramach uznania administracyjnego organ właściwy do wszczęcia postępowania w sprawie zobowiązania cudzoziemca do powrotu lub organ prowadzący to postępowanie (w tym w drugiej instancji – Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców) mógł odpowiednio nie wszczynać postępowania lub umorzyć postępowanie już prowadzone. Przesłanką do tego, aby nie wszczynać postępowania lub do tego, żeby je umorzyć, byłoby to,

że ważny interes obywatela Ukrainy przemawiałby za tym. W ramach oceny ważnego interesu obywatela Ukrainy uwzględniano by generalne zmiany w sytuacji bezpieczeństwa na terytorium Ukrainy, jakie mogłyby nastąpić w okresie do dnia 24 sierpnia 2023 r. Podstawa do niewszczywania postępowania w sprawie zobowiązania do powrotu lub do umorzenia takiego postępowania wobec obywatela Ukrainy nie miałaby zastosowania tylko, gdyby istniałoby prawdopodobieństwo wydania decyzji w takiej sprawie na podstawie art. 302 ust. 1 pkt 9 ustawy o cudzoziemcach, który dotyczy względów obronności, bezpieczeństwa państwa, ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego oraz interesu Rzeczypospolitej Polskiej jako dóbr prawnych wymagających zobowiązania do powrotu. W takim przypadku postępowanie byłoby prowadzone wobec obywatela Ukrainy i w jego ramach dokonywano by oceny skutków decyzji o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu dla przestrzegania zasady non-refoulement, i w zależności od okoliczności, wydawano decyzję o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu albo jedną z decyzji na podstawie art. 348 lub art. 351 pkt 1 ustawy o cudzoziemcach.

Zmiana art. 50 polegającą na **zmianie ust. 3** przez zastąpienie wyrazów „w roku 2022” wyrazami „w latach 2022 i 2023”, która umożliwi ministrom prowadzącym szkoły – w tym ministrowi właściwemu ds. kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, który prowadzi szkoły artystyczne – podobnie jak ma to miejsce w roku bieżącym, uzyskiwanie dodatkowych środków finansowych na przewidziane w ustawie zadania oświatowe, związane z kształceniem, wychowaniem i opieką nad dziećmi i uczniami będącymi obywatelami Ukrainy. Z kolei zmiana polegającą na dodaniu ust. 4–8, która ma na celu usankcjonowanie możliwości wsparcia jednostek samorządu terytorialnego w realizacji dodatkowych zadań oświatowych związanych z kształceniem, wychowaniem i opieką nad dziećmi i uczniami będącymi obywatelami Ukrainy – również w 2023 r. W celu doprecyzowania kwestii związanych z wydatkowaniem przez jednostki samorządu terytorialnego środków otrzymanych z Funduszu Pomocy w ramach wsparcia w realizacji tych zadań zaproponowano określenie w art. 50 ust. 4, że zwrotowi podlegają te środki, które nie zostały wykorzystane do końca realizacji zadania, tj. do końca roku szkolnego 2022/2023, po złożeniu informacji, o której mowa w art. 14 ust. 16 ustawy, według stanu na koniec realizacji zadania w 2023 r. Wprowadzenie tego przepisu wyeliminuje wątpliwości dotyczące wykorzystania środków. Z perspektywy wspierania jednostek samorządu terytorialnego w realizacji dodatkowych zadań oświatowych związanych z kształceniem, wychowaniem i opieką nad dziećmi i uczniami będącymi obywatelami Ukrainy, bez znaczenia jest czy ich pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej uznano za legalny na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy, czy też pobyt ten

jest legalny na podstawie ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach. Dlatego, aby nie pozbawiać gmin i powiatów wsparcia z Funduszu Pomocy z powodu uznania pobytu dziecka lub ucznia, korzystających z edukacji w szkole w polskim systemie oświaty, za legalny na podstawie przepisów innych niż przepisy ww. ustawy, za proponowano zmianę art. 50 polegającą na dodaniu ust. 4. Analogicznie jak w roku 2022, do podziału ww. środków nie będzie miało zastosowania wyłączenie zadań, o których mowa w art. 28 ust. 5 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (zmiana art. 50 polegająca na dodaniu ust. 7). Dodanie w art. 50 ust. 8 wynika z dotychczasowych doświadczeń szkół publicznych, w których kształcić mogą się dorośli obywatele Ukrainy. Zgodnie z art. 165 ust. 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, na warunkach dotyczących obywateli polskich z nauki w publicznych szkołach dla dorosłych, publicznych branżowych szkołach II stopnia, publicznych szkołach policealnych, publicznych szkołach artystycznych, publicznych placówkach i publicznych kolegiach pracowników służb społecznych oraz z kształcenia ustawicznego w formie kwalifikacyjnych kursów zawodowych korzystają: osoby pochodzenia polskiego w rozumieniu przepisów o repatriacji; osoby, którym udzielono zezwolenia na pobyt stały na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej; osoby posiadające ważną Kartę Polaka; osoby, dla których uprawnienie takie wynika z umów międzynarodowych; osoby, którym nadano status uchodźcy, oraz członkowie ich rodzin; osoby posiadające zgodę na pobyt tolerowany; osoby, którym udzielono zgody na pobyt ze względów humanitarnych oraz członkowie ich rodzin; osoby, którym udzielono ochrony uzupełniającej oraz członkowie ich rodzin; osoby korzystające z ochrony czasowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej; osoby, którym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej udzielono zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej; osoby, którym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej udzielono zezwolenia na pobyt czasowy w związku z okolicznością, o której mowa w art. 127, art. 159 ust. 1, art. 176 lub art. 186 ust. 1 pkt 3 lub 4 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach; osoby, które ubiegają się o udzielenie ochrony międzynarodowej oraz członkowie ich rodzin oraz osoby, które posiadają kartę pobytu z adnotacją „dostęp do rynku pracy”, wizę Schengen lub wizę krajową wydaną w celu wykonywania pracy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Pozostali dorośli cudzoziemcy, mogą kształcić się w publicznych szkołach jako stypendyści ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania lub organu prowadzącego daną szkołę lub placówkę albo na warunkach odpłatności (art. 165 ust. 5 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe). Powyższe oznacza, że ustawodawca zagwarantował ww. cudzoziemcom, w tym dorosłym obywatelom Ukrainy, dostęp do bezpłatnej nauki w publicznych szkołach. W rekrutacji obywatele Ukrainy mają takie same

prawa jak obywatele innych państw. Dlatego należy wesprzeć publiczne szkoły oraz ich organy prowadzące w zapewnieniu bezpłatnej nauki dla ww. obywateli Ukrainy. Nadal za niezasadne należy uznać finansowanie ze środków publicznych (w formie środków z Funduszu Pomocy oraz dotacji przekazywanych na podstawie ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2082, z późn. zm.) kształcenia dorosłych obywateli Ukrainy w niepublicznych szkołach. Proponowane rozwiązanie nie oznacza jednak, że ww. obywatele Ukrainy nie mogą korzystać z edukacji w niepublicznych szkołach. Niepubliczne szkoły stanowią jedynie uzupełnienie oferty publicznego szkolnictwa, za które odpowiadają jednostki samorządu terytorialnego ustawowo zobowiązane do zagwarantowania warunków odpowiedniej jakości kształcenia na wszystkich poziomach edukacji. Zasady przyjmowania uczniów do szkół niepublicznych określone są w statutach tych szkół. Niepubliczne szkoły mogą pobierać opłaty za kształcenie, a także pozyskiwać środki na finansowanie swojej działalności z innych źródeł.

Zmianę art. 50a – uzasadnienie jak wyżej.

Zmianę polegającą na dodaniu art. 50b i 50c, która ma na celu zapewnienie uczniom publicznych i niepublicznych szkół podstawowych i szkół artystycznych realizujących kształcenie ogólne w zakresie szkoły podstawowej, będących obywatelami Ukrainy, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy, pokrycia kosztu zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych przeznaczonych do obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego, określonych w ramowych planach nauczania ustalonych dla tych szkół, w zakresie, o którym mowa w art. 55 ust. 1 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych. Zakup podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych dla ww. uczniów zostanie sfinansowany ze środków z Funduszu Pomocy, o którym mowa w art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. W 2022 r. jednostki samorządu terytorialnego będą mogły otrzymać środki z Funduszu Pomocy na ww. cel tylko w przypadku gdy zostanie wykorzystany limit wydatków określony w art. 120 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych. Wyłonienie z Funduszu Pomocy środków na ww. cel jest niezbędne z uwagi na obserwowaną dynamiczną sytuację w szkołach w polskim systemie oświaty, w których coraz więcej uczy się uczniów z Ukrainy (dane z Systemu Informacji Oświatowej). Obserwuje się także znaczące migracje tych uczniów między

szkołami, co de facto wpływa na konieczność zapewnienia im w nowej szkole podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych. Rosnąca liczba uczniów z Ukrainy w poszczególnych klasach szkół podstawowych oraz szkół artystycznych realizujących kształcenie ogólne w zakresie szkoły podstawowej definiuje potrzebę zwiększenia środków finansowych na wsparcie finansowe zadania związanego z wyposażeniem szkół podstawowych i szkół artystycznych realizujących kształcenie ogólne w zakresie szkoły podstawowej w bezpłatne podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe w 2022 r. z Funduszu Pomocy. Wprowadzenie w ustawie z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy przepisu art. 50b ust. 1 oraz wyodrębnienie środków finansowych na powyższy cel w planie Funduszu Pomocy na rok 2022 w kwocie 42 500 000 zł umożliwi wyposażenie szkół podstawowych i szkół artystycznych realizujących kształcenie ogólne w zakresie szkoły podstawowej w podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe obejmujące rok szkolny 2022/2023 z uwagi na rosnącą w tych szkołach liczbę uczniów z Ukrainy, którzy przybyli do Polski w związku z konfliktem zbrojnym na terenie ich państwa. Według danych z Systemu Informacji Oświatowej w szkołach podstawowych oraz szkołach artystycznych realizujących kształcenie ogólne w zakresie szkoły podstawowej w 2022 r. Ministerstwo Edukacji i Nauki odnotowuje ponad 131 tys. uczniów z Ukrainy i, jeżeli sytuacja na terytorium Ukrainy nie ulegnie zmianie, należy spodziewać się zbliżonej a nawet (w przypadku pogłębienia konfliktu zbrojnego na Ukrainie) wyższej liczby uczniów z Ukrainy w kolejnym 2023 r., obejmującym rok szkolny 2022/2023, co, biorąc pod uwagę maksymalną kwotę wsparcia na jednego ucznia w wysokości 325 zł, daje koszty w wysokości 42.575.000 zł w 2022 r. Z kolei w 2023 r. zakup podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych dla uczniów publicznych i niepublicznych szkół podstawowych i szkół artystycznych realizujących kształcenie ogólne w zakresie szkoły podstawowej, będących obywatelami Ukrainy, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1 ww. ustawy, zostanie w całości sfinansowany ze środków z Funduszu Pomocy. Według danych Systemu Informacji Oświatowej przewiduje się, że w roku szkolnym 2023/2024 do szkół podstawowych oraz szkołach artystycznych realizujących kształcenie ogólne w zakresie szkoły podstawowej będzie uczęszczało ok. 150 tys. uczniów z Ukrainy, co łącznie będzie oznaczało wygenerowanie dodatkowego kosztu w wysokości 48.750.000 zł w 2023 r. (na jednego ucznia – 325 zł). Mechanizm związany z zakupem przez dyrektorów szkół podręczników, materiałów edukacyjnych oraz materiałów ćwiczeniowych dla uczniów z Ukrainy przebiegać będzie analogicznie do procedowania opartego na zakupie podręczników, materiałów edukacyjnych oraz materiałów ćwiczeniowych dla uczniów z

Polski. Dyrektor szkoły informuje odpowiednio jednostkę samorządu terytorialnego o prognozowanej liczbie uczniów, dla których istnieje konieczność zapewnienia podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych w 2022 r. Następnie jednostka samorządu terytorialnego przekazuje te wnioski na wyposażenie szkół podstawowych w podręczniki, materiały edukacyjne oraz materiały ćwiczeniowe dla uczniów z Ukrainy odpowiednio wojewodom, którzy we współpracy z kuratorami oświaty realizują powyższe zadanie. Na podstawie rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 25 marca 2022 r. w sprawie udzielania dotacji celowej na wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe w 2022 r. (Dz. U. poz. 716, z późn. zm.) o te środki w 2022 r. mogą wnioskować szkoły uprawnione do uzyskania w 2022 r. dotacji celowej na wszystkich uczniów klas III i VI szkół podstawowych, w tym w zakresie niezbędnym dla wyposażenia szkół w podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe między innymi ze względu na zwiększenie się liczby uczniów danych klas w stosunku do liczby uczniów w roku ubiegłym oraz w zakresie refundacji kosztów poniesionych na zakup podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych. W kolejnym roku mechanizm byłby analogiczny jak dla polskich uczniów.

W związku z niemożliwym do wcześniejszego przewidzenia znacznym napływem do Polski obywateli Ukrainy, na podstawie przepisów ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy, utworzono Fundusz Pomocy. Środki finansowe z Funduszu Pomocy przeznaczono między innymi na wsparcie jednostek samorządu terytorialnego w zapewnieniu dzieciom i uczniom z Ukrainy nauki, wychowania i opieki, w tym realizacji obowiązku szkolnego i obowiązku nauki oraz realizacji prawa do korzystania z wychowania przedszkolnego. Utworzenie ww. Funduszu nie uniemożliwiło pokrywania wydatków bieżących związanych z zapewnieniem obywatelom Ukrainy nauki, wychowania i opieki także ze źródeł innych niż ww. Fundusz.

Zwiększona liczba dzieci i uczniów wpływa bezpośrednio na wysokość zaplanowanych w budżetach gmin wydatków bieżących przeznaczonych na funkcjonowanie samorządowych placówek wychowania przedszkolnego oraz na wysokość wydatków bieżących przeznaczonych na prowadzenie szkół samorządowych oraz szkół prowadzonych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego. Zgodnie z ustawą z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych, wyznaczając podstawową kwotę dotacji (np. dla przedszkoli) oraz wskaźnik zwiększający dla publicznych szkół podstawowych i ponadpodstawowych na rok 2023, należy uwzględnić odpowiednio zaplanowane wydatki bieżące na rok 2023 i statystyczną liczbę dzieci i uczniów według stanu

na dzień 30 września 2022 r. (z uwzględnieniem dzieci – obywateli Ukrainy) lub wydatki bieżące w odniesieniu do całego roku 2022 i statystyczną liczbę dzieci i uczniów, w której należałoby – zgodnie z obecnymi przepisami – uwzględnić uczniów z Ukrainy w 1/3 statystycznej liczby uczniów.

Fluktuacja, pochodzących z Ukrainy, dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym ma bezpośredni wpływ na wysokość podstawowej kwoty dotacji (art. 12, art. 13 i art. 50 ust. 1 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych) będącej wyznacznikiem wysokości dotacji dla niesamorządowych placówek wychowania przedszkolnego, szkół z internatem, placówek oświatowych i szkół artystycznych oraz wysokość wskaźnika zwiększającego (art. 14 ust. 1 i 2 ww. ustawy), który ma bezpośredni wpływ na wysokość dotacji dla niesamorządowych szkół publicznych. Aby powyższe kwoty nie ulegały nieuzasadnionym zmianom w stosunku do poprzedniego okresu dotowania należy przyjąć rozwiązanie wykluczające udział wydatków bieżących przeznaczonych na kształcenie, wychowanie i opiekę nad dziećmi i uczniami pochodzącymi z Ukrainy oraz liczbę tych dzieci i uczniów przy ustalaniu odpowiednio podstawowej kwoty dotacji oraz wskaźnika zwiększającego w roku 2023. Należy przy tym podkreślić, że projektowane rozwiązania są maksymalnie zbliżone do rozwiązań stosowanych na podstawie ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych.

Ponadto, w celu kontynuacji w roku 2023 rozwiązania stosowanego od dnia 1 stycznia 2022 r. na podstawie przepisów § 10aa rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz. U. poz. 493, z późn. zm.), które ma czasowy charakter obowiązywania, odpowiednio dostosowano objaśnienie symbolu Wb_{t-1} . Zmiana objaśnienia symbolu Wb_{t-1} jest niezbędna, aby zapobiec przekazywaniu przez jednostki samorządu terytorialnego publicznym szkołom prowadzonym przez osoby fizyczne i osoby prawne inne niż jednostki samorządu terytorialnego, zwiększonej dotacji, o której mowa w art. 25 ust. 1, 2 i 4 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych, za okres od dnia 1 stycznia 2022 r. Wysokość tej dotacji jest ustalana z uwzględnieniem wskaźnika zwiększającego, o którym mowa w art. 14 ust. 1 i 2 tej ustawy, czyli z uwzględnieniem m.in. wydatków bieżących poniesionych w związku z funkcjonowaniem szkół prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego. Zwiększenie to miałoby związek z realizacją zadań finansowanych ze środków wsparcia udzielanego zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 65 ust. 28 i 36 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z

zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (program „Laboratoria przyszłości”), w tym również na pokrycie wydatków bieżących. W przypadku wydatkowania przez jednostki samorządu terytorialnego środków pozyskanych na podstawie ww. przepisów, wydatki pokryte z tych środków musiałyby być (jeżeli zostaną zaklasyfikowane jako wydatki bieżące) uwzględniane przy ustalaniu wartości wskaźnika zwiększającego służącego do ustalania wysokości dotacji, o której mowa w art. 25 ust. 1, 2 i 4 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych.

Zmiana polegająca na dodaniu art. 52a – przepisy art. 50 ust. 2, 4 i 5 oraz art. 51 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych regulują kwestie związane z pokrywaniem kosztów wychowania przedszkolnego przez gminę za dziecko, będące mieszkańcem tej gminy, korzystające z wychowania przedszkolnego na terenie innej gminy niż gmina, w której to dziecko mieszka. Gminy otrzymują środki z Funduszu Pomocy na każdego ucznia będącego obywatelem Ukrainy, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy lub na podstawie ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, w przypadku gdy przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z terytorium Ukrainy od dnia 24 lutego 2022 r. w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa. Środki z Funduszu Pomocy są przekazywane gminie prowadzącej placówkę wychowania przedszkolnego, do której uczęszcza uczeń z Ukrainy – również w przypadku, w którym uczeń ten przebywa na terenie innej gminy. Proponowane rozwiązanie nie tylko rozwieje pojawiające się wątpliwości interpretacyjne, ale także będzie spójne z rozwiązaniami zawartymi w projektowanym art. 50c. Zaproponowany przepis art. 52a wprost stanowi, że pokrywanie kosztów, o których mowa wyżej, nie dotyczy dzieci, które przebywają legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z konfliktem zbrojnym w Ukrainie.

Zmiana polegająca na dodaniu art. 55c – obecnie przepisy nie dają dyrektorowi przedszkola, szkoły lub placówki ani osobie kierującej inną formą wychowania przedszkolnego możliwości skreślenia z listy uczniów dziecka albo ucznia, będących obywatelami Ukrainy, którzy przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej po dniu 24 lutego 2022 r., w przypadku gdy przestali oni uczęszczać na zajęcia w przedszkolu, oddziale przedszkolnym w szkole podstawowej, innej formie wychowania przedszkolnego, szkole lub placówce, do których zostali przyjęci, z powodu zmiany miejsca zamieszkania, a jednocześnie rodzice tego ucznia albo dziecka nie

poinformowali o zmianie miejsca zamieszkania. Proponowane rozwiązanie umożliwia dyrektorowi przedszkola, szkoły lub placówki albo osobie kierującej inną formą wychowania przedszkolnego skreślenie z listy uczniów dziecka albo ucznia, będących obywatelami Ukrainy, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy, jeżeli spełnione będą łącznie dwa warunki:

- 1) dziecko albo uczeń nie zamieszkuje już na obszarze gminy, w której jest położone przedszkole, inna forma wychowania przedszkolnego, szkoła lub placówka, oraz
- 2) dziecko albo uczeń przestało uczęszczać na zajęcia w przedszkolu, oddziale przedszkolnym w szkole podstawowej, innej formie wychowania przedszkolnego, szkole lub placówce; w tym przypadku chodzi o nieusprawiedliwioną nieobecność dziecka albo ucznia w okresie dwóch miesięcy na co najmniej 50% dni zajęć w przedszkolu, oddziale przedszkolnym w szkole podstawowej, innej formie wychowania przedszkolnego, szkole lub placówce.

Proponowane rozwiązanie pozwoli skutecznie reagować na zjawisko wykazywania na liście uczniów osób, które faktycznie nie zamieszkują już obszaru gminy, w której jest położone przedszkole, inna forma wychowania przedszkolnego, szkoła lub placówka i przestały uczęszczać do przedszkola, innej formy wychowania przedszkolnego, szkoły lub placówki, do której wcześniej zostały przyjęte.

Zmianę art. 97 ust. 1 polegającą na przedłużeniu do dnia 31 grudnia 2023 r. okresu, w jakim Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców w porozumieniu z Komendantem Głównym Straży Granicznej włączy do krajowego zbioru rejestrów, ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców, o którym mowa w art. 449 ust. 1 ustawy o cudzoziemcach, prowadzony przez drugi z tych organów rejestr obywateli Ukrainy, którzy przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z terytorium Ukrainy w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium Ukrainy oraz którzy złożyli wniosek o nadanie numeru PESEL (rejestr prowadzony na podstawie art. 3 ust. 3 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy). Przesunięcie daty końcowej okresu integracji tego rejestru z krajowym zbiorem uzasadnione jest zabezpieczeniem prawidłowości przeprowadzenia wszystkich niezbędnych prac technicznych po stronie Urzędu do Spraw Cudzoziemców oraz Straży Granicznej.

Zmianę **art. 97 ust. 2**, która ma na celu wprowadzenie jednoznacznej podstawy prawnej do uzyskiwania z rejestru Straży Granicznej przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych oraz,

przez organy właściwe i wojewodów realizujących świadczenia rodzinne na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, także daty/historii przekraczania granicy przez obywatela Ukrainy, tj. zarówno daty każdorazowego wjazdu, jak i wyjazdu z Polski. Powyższe dane są niezbędne w celu eliminacji przypadków nieuprawnionego pobierania świadczeń wychowawczych, świadczeń dobry start oraz świadczeń rodzinnych przez obywateli Ukrainy, którzy opuścili terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. W obecnym stanie prawnym Straż Graniczna udostępnia datę ostatecznej utraty prawa do legalnego pobytu w Polsce, ustalaną niejako z mocą wsteczną, tj. datę wyjazdu przekazywaną, gdy wyjazd ten okaże się wyjazdem na okres przekraczający miesiąc. Takie rozwiązanie skutkuje licznymi przypadkami powstania niemożliwych do wyegzekwowania nadpłat przyznanych świadczeń – organy wypłacające świadczenia, w szczególności ZUS, nie mając wiedzy o wyjeździe danej osoby, wypłacają jej świadczenia, do których w rzeczywistości nie ma prawa, a dopiero później otrzymują od Straży Granicznej informację o utracie przez daną osobę z mocą wsteczną prawa do legalnego pobytu. Proponowane przepisy umożliwią bezzwłoczne otrzymywanie przez ZUS i gminne organy właściwe informacji o wyjazdach z Polski obywateli Ukrainy, dzięki czemu możliwe będzie wstrzymywanie w takich wypadkach wypłaty świadczeń. Ponadto przekazywanie do Narodowego Funduszu Zdrowia danych o dacie przekroczenia granicy Rzeczypospolitej Polskiej nie tylko w zakresie wjazdu, ale także w zakresie wyjazdu, pozwoli na pełniejszą weryfikację sprawozdawanych przez świadczeniodawców danych o zrealizowanych świadczeniach na rzecz obywateli Ukrainy, a także eliminowanie ewentualnych nieprawidłowości w tym zakresie. Uprawnienie takie otrzyma również wojewoda.

Zmiana do art. 97 ust. 2 polegająca na dodaniu do kręgu podmiotów mających dostęp do rejestru prowadzonego przez Komendanta Głównego Straży Granicznej: ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego, ośrodków pomocy społecznej, centrów usług społecznych oraz powiatowych centrów pomocy rodzinie uzasadniona jest koniecznością weryfikacji danych o obywatelach Ukrainy korzystających ze świadczeń pomocy społecznej do celów ustalenia prawa do tych świadczeń, w szczególności w sytuacji, gdy istnieje podejrzenie, że wyjechali oni z Polski. Pobyt poza granicami RP wiąże się bowiem z utratą prawa do świadczeń z pomocy społecznej.

Zmianę w art. 97 ust. 3, która ma na celu dostosowanie do art. 25 ust. 11 pkt 3 i art. 25b ust. 1 pkt 3, gdzie użyto wyrazu „prokuratorom”.

Zmianę art. 104, która jest spowodowana koniecznością weryfikacji danych abonenta w przypadku dokonywania m.in. zgłoszeń alarmowych. System powiadamiania ratunkowego pozyskuje dane abonenta z Platformy Lokalizacyjno-Informacyjnej z Centralną Bazą Danych. Dane abonenta powinny umożliwiać jednoznaczną weryfikację właściciela telefonu w przypadku konieczności weryfikacji zasadności zgłoszenia lub dokonywania przez tą osobę zgłoszeń fałszywych. W przypadku osób, które nie posiadają unikalnego numeru PESEL, powinien być obowiązek podania innego unikalnego numeru identyfikacyjnego, pozwalającego na późniejszą identyfikację osoby.

Dodatkowo przedmiotowy projekt wprowadza zmiany do następujących ustaw:

Ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2021 r. poz. 1882, z późn. zm.),

Ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 1061, z późn. zm.).

W związku z obecną sytuacją na Ukrainie związaną ze zbrojną napaścią Rosji na Ukrainę oraz hybrydową wojną prowadzoną przez Białoruś i wymierzoną w państwa Unii Europejskiej, w tym Polskę, prowadzona jest wzmożona współpraca w ramach Unii Europejskiej między służbami policyjnymi państw członkowskich oraz tymi służbami a właściwymi agendami UE. Współpraca ta ukierunkowana jest w szczególności na zwalczanie międzynarodowej i transgranicznej przestępczości zorganizowanej skupiającej się przede wszystkim na przemyśle i handlu ludźmi.

Projekt przewiduje dodanie do art. 22 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji oraz do art. 9b ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej przepisów, zgodnie z którymi koszty podejmowanych przez Policję / Straż Graniczną czynności operacyjno-rozpoznawczych mogą być pokrywane ze środków przekazywanych przez instytucje Unii Europejskiej oraz inne państwa na podstawie odrębnych przepisów. Projektowane zmiany są uzasadnione brakiem stosownej regulacji w przepisach ustawy o Policji oraz ustawy o Straży Granicznej w omawianym zakresie, co uniemożliwia finansowanie czynności operacyjno-rozpoznawczych, za pośrednictwem funduszu operacyjnego Policji / Straży Granicznej, ze środków pochodzących od takich podmiotów jak Agencja Unii Europejskiej do spraw Współpracy Organów Ścigania (Europol), Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF), Komisja Europejska (przez realizowane projekty), jak również partnerów zagranicznych, z którymi Rzeczypospolita Polska podpisała umowy międzynarodowe.

W obecnym stanie prawnym koszty związane z funkcjonowaniem Policji oraz Straży Granicznej są pokrywane z budżetu państwa (art. 13 ustawy o Policji oraz art. 8 ustawy o Straży Granicznej). Finansowanie czynności operacyjno-rozpoznawczych Policji następuje z wykorzystaniem funduszu operacyjnego, utworzonego w tym celu ze środków budżetowych. Gospodarowanie funduszem operacyjnym odbywa się z wyłączeniem przepisów o finansach publicznych i rachunkowości.

Projektowane przepisy umożliwią wykorzystanie funduszy na finansowanie czynności operacyjno-rozpoznawczych pochodzących z Komisji Europejskiej, która coraz częściej angażuje się w finansowanie konkretnych działań policyjnych ukierunkowanych na zwalczanie przestępczości zorganizowanej, w tym działań o charakterze operacyjnym. Ciągły rozwój nowych technologii wymusza tworzenie nowych możliwości wsparcia technicznego Policji oraz Straży Granicznej w odpowiedzi na pojawiające się nowe zagrożenia oraz nowe ograniczenia techniczne sprawnego i efektywnego działania służb.

Ponadto, projektowane przepisy umożliwią wykorzystanie środków finansowych pochodzących z Europolu, przeznaczonych na potrzeby wsparcia czynności operacyjno-rozpoznawczych. Od dnia 1 maja 2017 r. bowiem, zgodnie z art. 4 ust. 1 lit. h rozporządzenia 2016/794, Europol wspiera prowadzone przez państwa członkowskie transgraniczne działania w zakresie wymiany informacji, transgraniczne operacje i postępowania przygotowawcze, a także wspólne zespoły dochodzeniowo-śledcze, dostarczając między innymi wsparcie operacyjne, techniczne i finansowe.

Ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1128, z późn. zm.), zwanej dalej ustawą PIT.

Ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1800, z późn. zm.), zwanej dalej ustawą CIT.

Proponowane zmiany mają na celu wydłużenie o rok preferencji podatkowych stanowiących podatkowe wsparcie w związku z trwającym konfliktem w Ukrainie. Zaproponowano, aby obowiązujące obecnie do 31 grudnia 2022 r. preferencje obowiązywały do 31 grudnia 2023 r.

Preferencje te polegają m. in. na:

- możliwości odliczenia darowizn przekazanych po 23 lutego 2022 r. na cele związane z przeciwdziałaniem skutkom działań wojennych w Ukrainie (art. 52zf ustawy PIT i art. 38w ustawy CIT),

- niezaliczaniu do przychodów wartości darowizn oraz nieodpłatnych świadczeń otrzymanych po 23 lutego 2022 r. w związku z przeciwdziałaniem skutkom działań wojennych w Ukrainie (art. 52zg ustawy PIT i art. 38x ustawy CIT),
- zwolnieniu z opodatkowania podatkiem PIT pomocy humanitarnej otrzymanej po 23 lutego 2022 r. przez obywateli Ukrainy, którzy w związku z toczącymi się działaniami wojennymi opuścili swój kraj i przybyli do Polski (art. 52zh ustawy PIT),
- możliwości uznania za spełniony warunku określonego w art. 3 ust. 1a pkt 1 ustawy PIT (dotyczącego ośrodka interesów życiowych) na podstawie pisemnego oświadczenia osoby fizycznej o posiadaniu na terytorium Polski centrum interesów osobistych lub gospodarczych (ośrodka interesów życiowych – art. 52zj ustawy PIT).

Ponadto zaproponowano przeniesienie do ustawy CIT materii uregulowanej rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 18 marca 2022 r. w sprawie zaniechania poboru ryczału od dochodów spółek w związku z przeciwdziałaniem skutkom działań wojennych na terytorium Ukrainy (Dz. U. z 2022 r. poz. 641). Za projektowanymi rozwiązaniami przemawiają nadzwyczajne uwarunkowania gospodarcze spowodowane przedłużającą się wojną. Konieczne jest zatem utrzymanie w mocy tych szczególnych regulacji prawnych zapewniających obywatelom Ukrainy doraźne wsparcie również w zakresie podatków dochodowych.

Ustawy z dnia 26 października 1995 r. o społecznych formach rozwoju mieszkalnictwa (Dz. U. z 2021 r. poz. 2224, z późn. zm.).

Zmiany spowodowane są tym, że ustawa nie przewiduje wprost możliwości świadczenia dodatkowych usług społecznych przez Społeczne Agencje Najmu, zwane dalej „SAN”, podczas gdy jest to komponent konieczny dla efektywności działania SAN, opartego o świadczenie wielowymiarowego wsparcia i zintegrowanych usług. Dotychczasowe brzmienie przepisów nie wskazywało wprost takiej możliwości, co rodziło ryzyko wątpliwości interpretacyjnych i w konsekwencji zaniechania podejmowania takich działań przez gminę oraz SAN, co ograniczałoby rolę SAN wyłącznie do pośrednika najmu. Jednocześnie zgodnie z dotychczasowym brzmieniem ustawy całość kompetencji decyzyjnych dotyczących działalności SAN była powierzona gminie (w tym: określenie kryteriów zawarcia umowy najmu z SAN, zasad ubiegania się o zawarcie umowy, sposobu weryfikacji kryteriów, wskazywanie najemców SAN, finansowanie lub współfinansowanie SAN). Jest to bardzo szeroki zakres kompetencji leżących po stronie gminy, a jednocześnie bardzo wąski margines działalności dla SAN. Optymalnym rozwiązaniem jest zatem co najmniej ustawowe dopuszczenie możliwości odmiennego rozłożenia zakresu obowiązków między gminą a SAN

(umożliwienie alternatywnego rozwiązania np. w uchwale rady gminy o utworzeniu SAN, które w konsekwencji decyzji gminy pozwoli na włączenie SAN w proces kwalifikacji grupy docelowej najmu). W takim przypadku konieczne jest uwzględnienie tych zasad w ramach umowy o współpracy między gminą i SAN. Ustalone przez gminę samodzielnie (lub we współpracy z SAN) zasady kwalifikowania przez SAN osób fizycznych mogą dotyczyć m. in. ich sytuacji materialnej, rodzinnej, społecznej, zawodowej – i w tym zakresie wskazana jest pewna elastyczność na poziomie regulacji ustawowych tak, aby gmina samodzielnie (lub we współpracy z SAN) mogła uwzględnić specyficzne własne uwarunkowania lokalne (np. przesłanki demograficzne, gospodarcze, społeczne itp.). Dlatego w przepisie zaproponowano dopuszczenia przez radę gminy możliwości kwalifikowania przez SAN osób fizycznych do zawarcia umowy na podstawie art. 22b ust. 1 pkt 5 – umowę najmu SAN zawiera na czas oznaczony z osobą fizyczną wybraną w sposób określony w uchwale, o której mowa w art. 22e ust. 1.

Ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2022 r. poz. 1264, z późn. zm.). Zmiany w art. 45 i art. 89z, przewidują podstawę prawną dla trybu zwracania się przez organy prowadzące postępowania w sprawie udzielenia ochrony międzynarodowej, tj. Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców i Radę do Spraw Uchodźców, do wyspecjalizowanych organów, tj. komendanta oddziału Straży Granicznej, komendanta wojewódzkiego Policji oraz Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, a w razie potrzeby także do innych organów, o przekazanie informacji, w oparciu, o które możliwe byłoby dokonanie ustaleń faktycznych istotnych z punktu widzenia określonych podstaw odmowy nadania statusu uchodźcy i odmowy udzielenia ochrony uzupełniającej, a mianowicie że:

- 1) istnieją poważne podstawy, aby sądzić, że cudzoziemiec ubiegający się o udzielenie ochrony międzynarodowej (wnioskodawca lub osoba, w imieniu której wnioskodawca występuje):
 - popełnił zbrodnię przeciwko pokojowi, zbrodnię wojenną lub zbrodnię przeciwko ludzkości w rozumieniu prawa międzynarodowego,
 - jest winny działań sprzecznych z celami i zasadami Narodów Zjednoczonych określonymi w Preambule i art. 1 i 2 Karty Narodów Zjednoczonych,
 - popełnił zbrodnię o charakterze innym niż polityczny poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przed złożeniem wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej (art. 19 ust. 1 pkt 3);

- 2) wobec cudzoziemca ubiegającego się o udzielenie ochrony międzynarodowej istnieją poważne podstawy, aby sądzić, że podzegał albo w inny sposób brał udział w popełnieniu takich zbrodni lub czynów (art. 19 ust. 2);
- 3) istnieją poważne podstawy, aby sądzić, że cudzoziemiec ubiegający się o udzielenie ochrony międzynarodowej:
 - popełnił zbrodnię przeciwko pokojowi, zbrodnię wojenną lub zbrodnię przeciwko ludzkości w rozumieniu prawa międzynarodowego;
 - jest winny działań sprzecznych z celami i zasadami Narodów Zjednoczonych określonymi w Preambule i art. 1 i 2 Karty Narodów Zjednoczonych,
 - popełnił na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zbrodnię lub popełnił poza tym terytorium czyn, który jest zbrodnią według prawa polskiego;
 - stanowi zagrożenie dla bezpieczeństwa państwa lub społeczeństwa (art. 20 ust. 1 pkt 3);
- 4) wobec cudzoziemca ubiegającego się o udzielenie ochrony międzynarodowej istnieją poważne podstawy, aby sądzić, że podzegał albo w inny sposób brał udział w popełnieniu takich zbrodni lub czynów (art. 20 ust. 2);
- 5) cudzoziemiec ubiegający się o udzielenie ochrony międzynarodowej popełnił czyn, który jest przestępstwem według prawa polskiego zagrożonym karą pozbawienia wolności i opuścił kraj pochodzenia wyłącznie w celu uniknięcia kary (art. 20 ust. 3).

W obecnym stanie prawnym Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców obowiązany jest zwrócić się do wyspecjalizowanych organów o przekazanie informacji istotnych z punktu widzenia takich okoliczności przed wydaniem decyzji o nadaniu cudzoziemcowi statusu uchodźcy lub udzieleniu mu ochrony uzupełniającej. Oznacza to, że zasadniczo uruchomienie tego trybu pozyskiwania środków dowodowych uzależnione jest od dotychczasowego przebiegu postępowania i jego kierunku. Innymi słowy, aktualne brzmienie art. 45 ust. 1 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wymaga dla uruchomienia trybu zwrócenia się o informacje przeprowadzenia postępowania w takim stopniu, który pozwoli na ujawnienie takich faktów, które przynajmniej stworzą wysokie prawdopodobieństwo wydania decyzji o nadaniu statusu uchodźcy lub decyzji o odmowie nadania statusu uchodźcy i udzieleniu ochrony uzupełniającej. Rada do Spraw Uchodźców jest zaś obowiązana zwrócić się o informację tylko w przypadkach, gdy zamierza wydać decyzję nadającą status uchodźcy lub decyzję udzielającą ochrony uzupełniającej, a Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców nie zwrócił się o udostępnienie takich informacji, np. z tego powodu, że nie dostrzegł podstaw do nadania statusu uchodźcy lub udzielenia ochrony uzupełniającej.

Aktualne zagrożenia dla takich dóbr jak obronność, bezpieczeństwo państwa czy ochrona bezpieczeństwa i porządku publicznego, związane ze zdecydowanie zwiększonym napływem cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, także w kontekście poszukiwania przez nich ochrony międzynarodowej, nakazują stwierdzić, że tryb zwracania się o przekazanie informacji istotnych z punktu widzenia okoliczności istotnych dla odmowy nadania statusu uchodźcy i udzielenia ochrony uzupełniającej, powinien być poszerzony w ten sposób, że zwrócenie się o stosowne informacje do organów wyspecjalizowanych nie powinno być każdorazowo uzależnione od tego, że kierunek konkretnego, trwającego postępowania w sprawie udzielenia ochrony międzynarodowej wskazuje na prawdopodobieństwo udzielenia jednej z form ochrony międzynarodowej. Ustalenia istotne z punktu widzenia podstaw odmowy wymienionych w art. 19 ust. 1 pkt 3 lub ust. 2, art. 20 ust. 1 pkt 2 lub ust. 3 lub 3 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w ocenie projektodawcy mogą następować równolegle z czynnościami dowodowymi Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców mającymi za swój zasadniczy cel ustalenie okoliczności istotnych z punktu widzenia przesłanek pozytywnych nadania statusu uchodźcy oraz udzielenia ochrony uzupełniającej, a nie muszą stanowić tylko ich następstwa. W pewnych, konkretnych postępowaniach taka konstrukcja, która zakłada zwracanie się przez Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców o przekazanie stosownych informacji bez względu na etap i kierunek postępowania, może przyczynić się do realizacji postulatu uproszczenia postępowania, albowiem przed dokonaniem szeregu pogłębionych czynności dowodowych może zostać ustalone, że pomimo tego, iż konkretny cudzoziemiec mógłby potencjalnie spełniać przesłanki do nadania statusu uchodźcy lub udzielenia ochrony uzupełniającej, nie będzie mógł żadnej z tych form ochrony międzynarodowej uzyskać na skutek ujawnienia faktów, z których wynikać będzie istnienie bezwzględnych podstaw odmowy.

Dlatego też zaproponowano, aby w art. 45 ust. 1 dokonać takiej zmiany, że organ prowadzący postępowanie w sprawie udzielenia ochrony międzynarodowej (Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców) będzie obowiązany w każdym przypadku (poza małoletnim, który nie ukończył 13. roku życia w dniu potencjalnego wystąpienia o informacje – art. 45 ust. 5) zwrócić się do komendanta oddziału Straży Granicznej, komendanta wojewódzkiego Policji oraz Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego (a w razie potrzeby również innych organów) o przekazanie informacji, czy wobec wnioskodawcy lub osoby, w imieniu której wnioskodawca występuje, zachodzą okoliczności, o których mowa w art. 19 ust. 1 pkt 3 lub ust. 2 lub art. 20 ust. 1 pkt 2 lub ust. 2 lub 3 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Zastosowanie tego trybu nie będzie już

uzależnione od istnienia prawdopodobieństwa nadania statusu uchodźcy lub udzielenia ochrony uzupełniającej.

Mając na uwadze wyzwania wynikające z aktualnych zagrożeń związanych z zwiększonym napływem cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zaproponowano dodanie w art. 45 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nowego ust. 1a, który ustanowi podstawę dla fakultatywnego zwrócenia się przez Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców o przekazanie stosownych informacji przed wydaniem decyzji o nadaniu statusu uchodźcy lub decyzji o odmowie nadania statusu uchodźcy i udzieleniu ochrony uzupełniającej. Byłoby to kolejne wystąpienie (po tym, które zostało wcześniej dokonane na podstawie art. 45 ust. 1 w nowym brzmieniu) uzasadnione przykładowo znacznym upływem czasu od momentu poprzedniego wystąpienia w warunkach długotrwałego i skomplikowanego postępowania, czy też ujawnieniem okoliczności, które ogólnie mogą wskazywać na większe prawdopodobieństwo ujawnienia okoliczności indywidualnych dotyczących konkretnych cudzoziemców. Jednocześnie, zaproponowano, aby w art. 45 ust. 4a znalazła się podstawa do powtórzenia zwrócenia się w toku tego samego postępowania o przekazanie informacji dokonanego w przypadku, o którym mowa w ust. 1, jak i w przypadku, o którym mowa w ust. 1a, co mogłoby być uzasadnione przykładowo znacznym upływem czasu po tym jak dokonano poprzedniego wystąpienia, zaś wydana w sprawie decyzja została uchylona przez sąd administracyjny. Jeżeli Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców zdecydowałby się na wykorzystanie możliwości zwrócenia się o przekazanie informacji w przypadkach przewidzianych w projektowanym art. 45 ust. 1a albo w art. 45 ust. 4a, to wówczas zgodnie z przepisami art. 45 ust. 2–4 będzie obowiązany do wstrzymania się z załatwieniem sprawy do upływu terminu na przekazanie informacji, przewidzianego dla wyspecjalizowanych organów.

Wzorem przepisów art. 109 ust. 3a ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, wprowadzonego na mocy ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o cudzoziemcach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2022 r. poz. 91) czy też art. 23 ust. 7 ustawy z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin (Dz. U. z 2021 r. poz. 1697), wprowadzonego na mocy ustawy z dnia 10 grudnia 2020 r. o zmianie ustawy o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2369) zaproponowano dodanie w art. 45 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej ust. 2a,

który ustanowi podstawę prawną dla wymiany informacji między Szefem Urzędu a wyspecjalizowanymi organami za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej, co ma na celu wzmocnienie i usprawnienie tego procesu, trwale przyczyniając się do wzmocnienia bezpieczeństwa państwa.

Zaproponowano dokonanie zmian dostosowawczych w art. 45 ust. 5 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, które mają na celu uwzględnienie w tym przepisie ustanawiającym górną granicę wieku cudzoziemca ubiegającego się o udzielenie ochrony międzynarodowej, w odniesieniu do którego może zostać skierowane wystąpienie przez Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców do organów wyspecjalizowanych (ukończony 13. rok życia), odwołania do nowych przypadków, gdy takie wystąpienie może być skierowane (nowe przepisy ust. 1a i ust. 4a).

Jednocześnie w związku z tym, że w art. 45 ust. 1 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zostanie wprowadzony obowiązek powszechnego występowania przez Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców do organów wyspecjalizowanych o przekazanie stosownych informacji (bez względu na kierunek i stadium postępowania w sprawie udzielenia ochrony międzynarodowej), w art. 89z ust. 6 tej ustawy zaproponowano dokonanie dostosowawczej zmiany brzmienia, która usunie zastrzeżenie, że wystąpienie przez Radę do Spraw Uchodźców o przekazanie stosownych informacji może nastąpić tylko w przypadku, gdy Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców o takie informacje się nie zwrócił. Jednocześnie jednak, wzorem projektowanego przepisu ust. 1a w art. 45, który ustanawia możliwość (ale już nie bezwzględny obowiązek) zwrócenia się o informację, zaproponowano, aby Rada do Spraw Uchodźców mogła, ale nie musiała w każdym przypadku zwracać się o takie informacje. Rada do Spraw Uchodźców będzie mogła skorzystać z tej możliwości niezależnie od tego, czy z dodatkowych możliwości wystąpienia określonych w art. 45 ust. 1a lub ust. 4a skorzystał Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców. Ponadto, przewiduje się w art. 89z ust. 6 zmianę dostosowawczą w zakresie odesłania do art. 45, powodującą pominięcie w tym odesłaniu nowego przepisu ust. 4a.

W związku z proponowanymi zmianami w art. 45 i art. 89z ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zaproponowano zawarcie w ustawie nowelizującej przepisu przejściowego wskazującego na przepisy dotychczasowe do postępowań w sprawie udzielenia ochrony międzynarodowej, wszczętych i niezakończonych w dniu jej wejścia w życie. Tym samym kilkakrotnie nawet występowanie przez organy prowadzące postępowanie w sprawie udzielenia ochrony międzynarodowej o przekazanie informacji, czy wobec cudzoziemca ubiegającego się o udzielenie ochrony międzynarodowej,

zachodzą okoliczności, o których mowa w art. 19 ust. 1 pkt 3 lub ust. 2 lub art. 20 ust. 1 pkt 2 lub ust. 2 lub 3 ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, możliwe będzie dopiero w postępowaniach nowych, wszczętych najwcześniej w dacie wejścia w życie ustawy nowelizującej.

Zmiana brzmienia art. 110 ust. 7 polega na dodaniu do tego przepisu elementu wskazującego, że zaświadczenie o korzystaniu przez cudzoziemca z ochrony czasowej uprawnia jego posiadacza, wraz z dokumentem podróży, do wielokrotnego przekraczania granicy bez konieczności uzyskania wizy. Jest to, podobnie jak w przypadku dokumentu elektronicznego, o którym mowa w art. 10 ust. 1 pkt 1 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, usankcjonowanie na poziomie przepisów rangi ustawowej tego, że w związku z przekazaniem Komisji Europejskiej tego zaświadczenia wraz z jego wzorem na podstawie art. 39 ust. 1 lit. a rozporządzenia 2016/399, stało się ono dokumentem pobytowym, o którym mowa w art. 2 pkt 16 lit. b tego rozporządzenia. Podobnie jak proponowany art. 10 ust. 7 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, nowe brzmienie art. 110 ust. 7 ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest wzorowane (w zakresie zmienianym) na art. 242 ustawy o cudzoziemcach, który dotyczy karty pobytu. Ponadto dodano ust. 7a w art. 110 ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Przepis ten stworzy nową podstawę prawną do wydania zaświadczenia o korzystaniu z ochrony czasowej, dziecku osoby korzystającej z takiej ochrony, urodzonemu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w okresie, na jaki udziela się ochrony czasowej zgodnie z decyzją Rady Unii Europejskiej, o której mowa w art. 107 ust. 1 tej ustawy. Taką decyzją w chwili obecnej jest decyzja wykonawcza Rady (UE) 2022/382 z dnia 4 marca 2022 r. stwierdzająca istnienie masowego napływu wysiedleńców z Ukrainy w rozumieniu art. 5 dyrektywy 2001/55/WE i skutkująca wprowadzeniem tymczasowej ochrony. Nie obejmuje ona swoim obligatoryjnym zakresem dzieci urodzonych już po opuszczeniu terytorium Ukrainy. W ocenie projektodawcy zasadne jest, aby ustanowić systemowe, przewidziane w przepisach rangi ustawowej, objęcie ochroną czasową takich dzieci, w każdym przypadku uruchamiania ochrony czasowej (ochrony tymczasowej) w rozumieniu przepisów dyrektywy Rady 2001/55/WE z dnia 20 lipca 2001 r. w sprawie minimalnych standardów przyznawania tymczasowej ochrony na wypadek masowego napływu wysiedleńców oraz środków wspierających równowagę wysiłków między państwami członkowskimi związanych z przyjęciem takich osób wraz z jego następstwami (Dz. Urz. UE L 212 z 07.08.2001, str. 12 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 19, t. 4, str. 162), co będzie rozwiązaniem

trafniejszym od każdorazowego wydawania na podstawie art. 107 ust. 2 ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej rozporządzenia przez Radę Ministrów. Aby uzyskać zaświadczenie dziecko będzie musiało być urodzone na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz w okresie, na jaki udzielana jest ochrona czasowa; będzie musiało pochodzić od rodzica posiadającego już wydane przez Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców zaświadczenie o korzystaniu z ochrony czasowej; nie będzie mogło być objęte zakresem innych przepisów, które określają kategorie osób korzystających w Rzeczypospolitej Polskiej z ochrony czasowej (a zatem w obecnym stanie prawnym – ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa). W ocenie projektodawcy taki zabieg przyczyni się do zrównania pozycji prawnej dzieci cudzoziemców korzystających z ochrony czasowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie przepisów ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, urodzonych już na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, z pozycją prawną dzieci urodzonych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez matki, których pobyt jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

Ponadto dodano podstawy do unieważnienia przez Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców zaświadczenia o korzystaniu z ochrony czasowej w związku z ujawnieniem, że cudzoziemiec po wydaniu tego zaświadczenia uzyskał dokument pobytowy, o którym mowa w art. 8 ust. 1 dyrektywy Rady 2001/55/WE z dnia 20 lipca 2001 r. w sprawie minimalnych standardów przyznawania tymczasowej ochrony na wypadek masowego napływu wysiedleńców oraz środków wspierających równowagę wysiłków między Państwami Członkowskimi związanych z przyjęciem takich osób wraz z jego następstwami), wydany przez organ innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej. Jak wskazuje Komisja Europejska w Komunikacie z dnia 21 marca 2022 r. w sprawie wytycznych operacyjnych dotyczących wykonania decyzji wykonawczej Rady 2022/382 stwierdzającej istnienie masowego napływu wysiedleńców z Ukrainy w rozumieniu art. 5 dyrektywy 2001/55/WE i skutkującej wprowadzeniem tymczasowej ochrony (C(2022) 1806 final): „Po wydaniu przez państwo członkowskie dokumentu pobytowego zgodnie z art. 8 dyrektywy 2001/55/WE osoba korzystająca z tymczasowej ochrony ma prawo do podróżowania do innych państw członkowskich niż państwo wydające dokument pobytowy przez 90 dni w okresie 180 dni. Jeżeli taka osoba przenosi się następnie do innego państwa członkowskiego, w którym otrzymuje inny dokument pobytowy w ramach tymczasowej ochrony, pierwszy wydany dokument pobytowy musi zostać wycofany, a wynikające z niego prawa muszą wygasnąć

zgodnie z duchem art. 15 ust. 6 i art. 26 ust. 4 dyrektywy 2001/55/WE”. Unieważnienie zaświadczenia jako dokumentu pobytowego ma służyć wykonaniu prawa Unii w zakresie określonym powyższą wytyczną operacyjną Komisji Europejskiej. Czynność ta, dokonywana przez Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców, będzie odbywała się przez wprowadzenie do rejestru spraw o udzielenie ochrony czasowej (art. 119 ust. 1 pkt 5) informacji o unieważnieniu dokumentu. Dniem unieważnienia zaświadczenia jest dzień wprowadzenia informacji do tego rejestru. Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców będzie jednocześnie informował cudzoziemca o unieważnieniu zaświadczenia i obowiązku jego zwrotu, o ile znany będzie adres jego pobytu w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej, zaś ten cudzoziemiec będzie obowiązany do zwrotu tego dokumentu w terminie 15 dni od dnia doręczenia zawiadomienia. W świetle nowego art. 110 ust. 9 pkt 4 ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z chwilą unieważnienia zaświadczenia będzie tracić ważność, co w konsekwencji będzie oznaczało, że cudzoziemiec nie będzie już miał dostępu do opieki medycznej oraz zakwaterowania i wyżywienia zapewnianych przez Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców na podstawie art. 112 tej ustawy (albowiem zapewnia się je tylko w okresie ważności zaświadczenia).

Zmiana w art. 117b ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej ma charakter techniczny, albowiem publikator dyrektywy 2001/55/WE zostanie przywołany w projektowanym art. 110 ust. 10 tej ustawy.

Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268, z późn. zm.).

Celem zmiany jest poszerzenie katalogu podmiotów uprawnionych do prowadzenia rodzinnych domów pomocy i mieszkań chronionych o organizacje pozarządowe o których mowa w art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 tej ustawy, prowadzące działalność w zakresie pomocy społecznej – także te nie posiadające statusu organizacji pożytku publicznego. Zarówno rodzinne domy pomocy, jak i mieszkania chronione są niezwykle ważnym ogniwem w procesie deinstytucjonalizacji. Poszerzenie możliwości ich tworzenia wpisuje się w strategię rozwoju usług społecznych.

Ustawy z dnia 8 grudnia 2006 r. o finansowym wsparciu niektórych przedsiębiorstw mieszkaniowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 377, z późn. zm.).

Od kilku lat przepisy ustawy o wsparciu finansowym z Funduszu Dopłat BGK pozwalają inwestować w nieruchomości będące własnością organizacji pożytku publicznego; jednakże przepisy art 6 tej ustawy (ust. 5) pozostały bez zmian, tj. warunkiem skorzystania z bezzwrotnej pomocy finansowej jest wymóg, iż nieruchomości muszą być własnością organizacji pożytku publicznego, samorządu lub skarbu państwa. Jak dotąd w ramach sektora społecznego podmiotem uprawnionym może być tylko organizacja pożytku publicznego, tymczasem status taki posiada w przybliżeniu tylko co 10 podmiot sektora non-profit. Jednocześnie istnieje potrzeba, aby dopuszczone było dysponowanie na cele budowlane nieruchomością, będącą własnością innego podmiotu niż organizacja pozarządowa. Tymczasem organizacje pożytku publicznego rzadko są właścicielami nieruchomości. Nieefektywność dotychczasowego rozwiązania widoczna jest także w śladowej liczbie takich podmiotów, które uzyskują finansowanie przewidziane w ustawie. Wskazane jest zatem zlikwidowanie barier dostępu przez dopuszczenie podmiotów pochodzącego z szerszej ujętego katalogu organizacji pozarządowych i podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego itp. (gwarancja zabezpieczenia interesu publicznego jest zapisana w innym artykule ustawy o Funduszu Dopłat, który wymaga utrzymania trwałości przeznaczenia obiektu, który został wyremontowany z użyciem środków FD BGK przez 15 lat po inwestycji). Pozyskane w ten sposób lokale mieszkalne będą służyć wykonywaniu zadań z zakresu pomocy społecznej w formie mieszkań chronionych, co przyczyni się do zwiększenia ich liczby i dostępności.

Ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej (Dz. U. z 2022 r. poz. 868, z późn. zm.).

Dodawany art. 53a w ustawie z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej ma na celu umożliwienie pozyskania z bazy danych SIO przez dedykowaną funkcjonalność systemu teleinformatycznego: dyrektorom publicznych szkół podstawowych, w związku z kontrolą spełniania obowiązku szkolnego przez uczniów zamieszkałych w obwodach tych szkół, informacji o spełnieniu obowiązku szkolnego; gminom, w związku z kontrolą spełniania obowiązku nauki przez młodzież zamieszkałą na jej terenie, informacji o spełnieniu obowiązku nauki.

Proponowane przepisy znacznie ułatwią dyrektorom szkół i gminom kontrolowanie wykonywania obowiązku szkolnego i obowiązku nauki. Ułatwienie w tym zakresie pozwoli na

podjęcie szybszej reakcji w sytuacji braku realizacji obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki, a więc potencjalnie zagrożenia dobra dziecka. Zmiana dotyczy wszystkich uczniów w polskim systemie oświaty, w tym także uczniów z Ukrainy przybyłych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej od dnia 24 lutego 2022 r., których weryfikacja spełniania obowiązku szkolnego i obowiązku nauki jest bardziej wymagająca odpowiednio dla dyrektora szkoły podstawowej lub gminy.

Data wejścia w życie zmian w ustawie o systemie informacji oświatowej została określona na dzień 1 kwietnia 2023 r., co jest związane z możliwością uruchomienia technicznej funkcjonalności w SIO umożliwiającej dyrektorom szkół sprawdzenie spełniania obowiązku szkolnego. W tej chwili trwają prace programistyczne.

Ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2021 r. poz. 2354, z późn. zm.). Zmiany polegają na uregulowaniu udostępniania danych z krajowego zbioru rejestrów, ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców za pomocą urządzeń telekomunikacyjnych podmiotom uprawnionym do ich uzyskania (np. organom administracji publicznej, państwowym jednostkom organizacyjnym, sądom), tak, aby w warunkach masowego napływu cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej większe zainteresowanie poszczególnych podmiotów dostępem do danych tych drogą mogło spotkać się z pewnymi uproszczeniami proceduralnymi.

Dlatego też, zaproponowano wprowadzenie trybu uzyskania dostępu dla więcej niż jednego uprawnionego podmiotu, który będzie alternatywny względem aktualnego trybu, w którym każdy z uprawnionych podmiotów występuje do Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców z wnioskiem dotyczącym dostępu wyłącznie dla siebie. W projektowanym art. 453 ust. 2 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach znajdzie się podstawa do tego, aby z wnioskiem o wyrażenie przez Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców zgody na udostępnienie danych przetwarzanych w krajowym zbiorze rejestrów, ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców za pomocą urządzeń telekomunikacyjnych wystąpił uprawniony podmiot w imieniu swoim oraz jednego lub większej liczby takich podmiotów, przy czym muszą być spełnione łącznie następujące warunki. W pierwszej kolejności, podmiot składający wniosek oraz podmiot lub podmioty, których wniosek dotyczy, muszą być uprawnione do korzystania z tych samych systemów teleinformatycznych służących do komunikowania się z krajowym zbiorem rejestrów, ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców (art. 453 ust. 2 pkt 1). Ponadto, podmiot składający wniosek oraz podmiot lub podmioty, których wniosek dotyczy, muszą wykonywać takie same zadania lub taką samą działalność uzasadniające uzyskanie

dostępu do danych przetwarzanych w krajowym zbiorze rejestrów, ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców za pomocą urządzeń telekomunikacyjnych, albo podmiot składający wniosek musi być ministrem kierującym działem administracji rządowej, do którego należą sprawy, których dotyczą bezpośrednio te zadania lub ta działalność podmiotu lub podmiotów, których wniosek dotyczy (art. 453 ust. 2 pkt 2).

Zaproponowano także częściowe odformalizowanie postępowania w sprawie wyrażenia zgody na udostępnienie danych z krajowego zbioru rejestrów, ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców za pomocą urządzeń telekomunikacyjnych, polegające na odstąpieniu w art. 454 ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach od formy decyzji administracyjnej w przypadku wyrażenia zgody, na rzecz pisemnego powiadomienia o wyrażeniu zgody oraz zakresie udostępnienia. Formę decyzji pozostawi się zaś w przypadku odmowy wyrażenia zgody oraz w przypadku cofnięcia zgody Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców.

Mając na uwadze powyższe zmiany zaproponowano, aby w przypadku wyrażenia zgody na udostępnienie danych przetwarzanych w krajowym zbiorze rejestrów, ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców za pomocą urządzeń telekomunikacyjnych na wniosek złożony w trybie „zbiorowym”, Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców powiadamiał pisemnie podmiot, który wystąpił z wnioskiem, informując jednocześnie w tym powiadomieniu o wszystkich podmiotach objętych wyrażoną zgodą (nowy przepis art. 454 ust. 1a ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach). Jednocześnie zaproponowano, aby w przypadku odmowy wyrażenia zgody, decyzja doręczana była wyłącznie podmiotowi, który wystąpił z wnioskiem (art. 454 ust. 1b ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach). W przypadku zaś cofnięcia zgody wyrażonej wcześniej na wniosek złożony w trybie projektowanego art. 453 ust. 2 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, zaproponowano, aby w decyzji określano podmioty objęte cofnięciem, i aby doręczano tę decyzję tylko podmiotowi, który pierwotnie złożył wniosek, ten zaś będzie obowiązany niezwłocznie powiadomić podmiot lub podmioty objęte cofnięciem, o tym, że do niego doszło.

Zaproponowano poszerzenie zakresu spraw przekazanych w art. 458 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach do uregulowania w akcie wykonawczym ministra właściwego do spraw wewnętrznych. Obecnie przepis ten stanowi, że minister właściwy do spraw wewnętrznych określa w drodze rozporządzenia tryb i sposób przydzielania, zmiany i cofania uprawnień do dostępu do krajowego zbioru rejestrów, ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców za pomocą urządzeń telekomunikacyjnych, a także wzór upoważnienia do dostępu do krajowego zbioru rejestrów, ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców oraz wykorzystywania danych z tego rejestru. W związku z proponowanymi powyżej zmianami w

postępowaniach mających za swój przedmiot wyrażenie zgody na udostępnienie danych z krajowego zbioru rejestrów, ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców za pomocą urządzeń telekomunikacyjnych, oraz jej cofnięcie, zaproponowano poszerzenie zakresu spraw również na:

- warunki techniczne dostępu tą drogą;
- wzór wniosku o wyrażenie zgody na udostępnienie danych przetwarzanych w krajowym zbiorze rejestrów, ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców za pomocą urządzeń telekomunikacyjnych;
- wzór wniosku o wyrażenie zgody na udostępnienie danych przetwarzanych w krajowym zbiorze rejestrów, ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców za pomocą urządzeń telekomunikacyjnych, składanego w trybie w art. 453 ust. 2 ustawy o cudzoziemcach (tryb „zbiorowy”);
- wzór oświadczenia podmiotu objętego wnioskiem złożonym w trybie „zbiorowym” zawierającego informacje dotyczące spełnienia warunków dostępu za pomocą urządzeń telekomunikacyjnych.

Zaproponowano, aby przepisy wprowadzające zmiany w ustawie z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach weszły w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia ustawy. W ocenie projektodawcy taki termin umożliwi kompleksowe opracowanie projektu nowego rozporządzenia wydawanego na podstawie art. 458 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, które zastąpi obecnie obowiązujące rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 28 kwietnia 2014 r. w sprawie trybu i sposobu przydzielania, zmiany i cofania uprawnień do dostępu do krajowego zbioru rejestrów, ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców za pomocą urządzeń telekomunikacyjnych (Dz. U. poz. 562) i przeprowadzenie procesu legislacyjnego dotyczącego tego projektu.

Ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarki i położnej (Dz. U. z 2022 r. poz. 551, z późn. zm.)

Zaproponowana zmiana ma na celu umożliwienie pielęgniarkom i położnym uzupełnienia kształcenia zawodowego do poziomu kształcenia, zgodnego z wymaganiami unijnymi. Po ukończeniu tego kształcenia pielęgniarki i położne będą mogły wykonywać swój zawód bez określenia czasu, miejsca i zakresu czynności. Obecnie pielęgniarki i położne mogą wykonywać zawód w Rzeczypospolitej Polskiej wyłącznie w zakresie i na warunkach określonych w decyzji wydanej przez Ministra Zdrowia. Warunkiem przystąpienia do uzupełnienia ww. kształcenia jest posiadanie przez pielęgniarkę lub położną zgody ministra

właściwego do spraw zdrowia, o której mowa w art. 35a ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarki i położnej oraz zatrudnienie w zawodzie pielęgniarki lub położnej w Rzeczypospolitej Polskiej. Przedmiotowa regulacja przyczyni się do zwiększenia liczby aktywnych zawodowo pielęgniarek i położnych w polskim systemie ochrony zdrowia oraz zapewnienia ciągłości udzielania świadczeń zdrowotnych.

Ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. z 2022 r. poz. 813, z późn. zm.)

Zgodnie z art. 54 ust. 1 pkt 6–9 przestrzeganie obowiązku zamrożenia środków finansowych, funduszy lub zasobów gospodarczych, zakazu udostępniania środków finansowych, funduszy lub zasobów gospodarczych, obowiązku niezwłocznego przekazywania informacji, o których mowa w rozporządzeniu 765/2006, rozporządzeniu 269/2014 oraz rozporządzeniu 833/2014, a także przestrzeganie przepisów ustawy o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego – podlega kontroli celno-skarbowej prowadzonej przez naczelnika urzędu celnoskarbowego (organ Krajowej Administracji Skarbowej). W związku z tym jest uzasadnione przyznanie naczelnika urzędu celno-skarbowego także uprawnienia do nakładania kar pieniężnych – organ ten posiada bowiem pełną wiedzę o tym, czy doszło do naruszeń podlegających sankcji, tj. naruszeń, o których mowa art. 6 i 12 ustawy z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego oraz art. 143d ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej, zna całokształt okoliczności faktycznych, w których nastąpiły te naruszenia, posiada odpowiednie dowody i dokumenty zebrane podczas czynności w trakcie kontroli celno-skarbowej. Z tych względów przyznanie naczelnikowi urzędu celno-skarbowego uprawnienia do nakładania kar pieniężnych jest działaniem racjonalnym, które w istotnym stopniu przyczyni się do zwiększenia efektywności oraz skuteczności stosowanych kar pieniężnych, przyspieszy ich nakładanie oraz usprawni i uprości postępowanie w sprawie nałożenia kary pieniężnej. W obecnym stanie prawnym organem uprawnionym do nakładania kar pieniężnych jest Szef Krajowej Administracji Skarbowej. Powoduje to konieczność przekazywania przez naczelnika urzędu celno-skarbowego akt kontroli celno-skarbowej, podczas której stwierdzono naruszenia podlegające karze pieniężnej – powoduje to niezasadne wydłużenie postępowania w przedmiocie nałożenia kary pieniężnej i oddała w czasie jej nałożenie na podmioty nieprzestrzegające ograniczeń, zakazów oraz obowiązków wynikających z przepisów nakładających sankcje na Federację

Rosyjską i Białoruś. Zmiana organu uprawnionego do nakładania kar pieniężnych z Szefa Krajowej Administracji Skarbowej na naczelnika urzędu celno-skarbowego skutkuje koniecznością uchylecia art. 6 ust. 3 i art. 12 ust. 4 ustawy z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego oraz art. 143e ust. 2 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej. Przepisy te przewidują, że od decyzji Szefa Krajowej Administracji Skarbowej o nałożeniu kary pieniężnej przysługuje szczególny środek zaskarżenia w postaci wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy. Wskazanie naczelnika urzędu celno-skarbowego jako organu uprawnionego do wydawania decyzji o nałożeniu kary pieniężnej spowoduje, że środkiem zaskarżenia takiej decyzji będzie odwołanie do organu wyższego stopnia, tj. do dyrektora izby administracji skarbowej (na zasadach ogólnych). Proponowane rozwiązania nie wymagają wprowadzenia przepisów przejściowych – obecnie Szef Krajowej Administracji Skarbowej nie prowadzi bowiem żadnego postępowania w sprawie nałożenia kary pieniężnej na podstawie omawianych przepisów. Dlatego też nie ma potrzeby uregulowania postępowań w toku.

Ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 1082, z późn. zm.).

Proponowana zmiana ma na celu usunięcie wątpliwości interpretacyjnych dotyczących możliwości wykazania, w okresie od zakończenia zajęć dydaktyczno-wychowawczych do końca roku szkolnego (31 sierpnia), w Systemie Informacji Oświatowej uczniów pobierających naukę w oddziale przygotowawczym.

Ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. o Krajowym Zasobie Nieruchomości (Dz. U. z 2021 r. poz. 1961, z późn. zm.).

Otworzenie możliwości współpracy z organizacjami pozarządowymi, o których mowa w art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz z innymi podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 tej ustawy przez wykorzystywanie nieruchomości wchodzących w skład Krajowego Zasobu Nieruchomości pomoże podejmować działania ułatwiające zwiększenie dostępności mieszkań chronionych, wspomaganych, innych o charakterze interwencyjnym czy najmu społecznego (SAN), w szczególności w perspektywie wdrażania procesu deinstytucjonalizacji, tworzenia do tego niezbędnej infrastruktury lokalowej, w tym dla obywateli Ukrainy, a także w perspektywie ułatwienia tworzenia SAN.

Ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 2095, z późn. zm.).

Zmiany polegające na uchyleniu przepisów art. 15z–15z³, art. 15z⁶, art. 15zd, art. 15zzza i art. 15zzzb uwzględniają wątpliwości związane z celowością dalszego utrzymywania szczególnych rozwiązań dla cudzoziemców, regulujących ich pobyt na terytorium Polski w związku z pandemią COVID-19. W chwili uchwalenia ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, zawieszone lub znacznie ograniczone było funkcjonowanie polskich urzędów konsularnych, urzędów wojewódzkich oraz innych urzędów państwowych, a także ruchu lotniczego – co niosło za sobą konieczność wprowadzenia rzeczonych rozwiązań pobytowych dla cudzoziemców, aby osoby, które nie są w stanie opuścić terytorium Polski przed zakończeniem legalności pobytu (np. wskutek upływu ważności posiadanej wizy), nie popadły w nielegalny pobyt bez swej winy. Obecnie w związku z pełnym uruchomieniem pracy urzędów państwowych oraz funkcjonowaniem ruchu lotniczego rozwiązania te nie znajdują dalszej racji bytu i powodują, że duża liczba cudzoziemców decyduje się na dalsze pozostawanie na terytorium RP, zamiast dążyć do pozyskania nowych dokumentów umożliwiających legalny pobyt lub do opuszczenia terytorium Polski. W szczególności odnosi się to do rozwiązań określonych w art. 15z–15z³, art. 15z⁶, art. 15zd, art. 15zzza i art. 15zzzb, przewidujących odpowiednio:

- przedłużenie terminu do złożenia wniosku o pobyt czasowy;
- uznanie przekroczonego pobytu krótkoterminowego za legalny w Polsce;
- przedłużenie ważności kart pobytu;
- przedłużenie ważności tymczasowych zaświadczeń tożsamości cudzoziemca, przedłużenie ważności kart pobytu członka rodziny obywatela UE, polskich dokumentów tożsamości cudzoziemca oraz dokumentów „zgoda na pobyt tolerowany”;
- przedłużenie wiz krajowych oraz zezwoleń na pobyt czasowy w Polsce;
- przedłużenie terminu do opuszczenia przez cudzoziemca terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, o którym mowa w art. 299 ust. 6 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach;

- przedłużenie terminu do dobrowolnego opuszczenia w wykonaniu decyzji o zobowiązaniu do powrotu, o którym mowa w art. 315 ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach.

Ustawy z dnia 29 października 2021 r. o budowie zabezpieczenia granicy państwowej (Dz. U. poz. 1992).

W związku z sytuacją geopolityczną wywołaną zbrojnym atakiem Federacji Rosyjskiej na Ukrainę oraz wspierającymi Rosję działaniami ze strony Republiki Białorusi istnieje konieczność kontynuowania działań służących wzmocnieniu zabezpieczenia wschodniej granicy Rzeczypospolitej Polskiej, stanowiącej jednocześnie zewnętrzną granicę Unii Europejskiej w rozumieniu art. 2 pkt 2 rozporządzenia 2016/399. W związku z tym istotne jest dostosowanie zapisów ustawy z dnia 29 października 2021 r. o budowie zabezpieczenia granicy państwowej do potrzeb związanych z budową urządzeń służących zabezpieczeniu odcinka granicy państwowej Rzeczypospolitej Polskiej z Federacją Rosyjską (Obwodem Kaliningradzkim). Zabezpieczenie wskazanego odcinka jest planowane w formie systemów elektronicznych i telekomunikacyjnych (ochrona perymetryczna granicy państwowej). W związku z powyższym niezbędne jest uwzględnienie w składzie Zespołu do spraw przygotowania i realizacji zabezpieczenia granicy państwowej dodatkowych członków – organów administracji rządowej właściwych miejscowo dla odcinka granicy państwowej Rzeczypospolitej Polskiej z Federacją Rosyjską. Dlatego też skład Zespołu, wskazany w art. 5 ust. 2 pkt 2 zmienianej ustawy, należy uzupełnić o Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego (albo upoważnionego przez niego zastępcę), Komendanta Warmińsko-Mazurskiego Oddziału Straży Granicznej (albo jego zastępcę) oraz Komendanta Morskiego Oddziału Straży Granicznej (albo jego zastępcę).

Ustawy z dnia 23 marca 2022 r. o szczególnych regulacjach w zakresie transportu i gospodarki morskiej w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy (Dz. U. poz. 684, z późn. zm.).

W celu zapewnienia przewozu osób przemieszczających się z terytorium Ukrainy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy - wprowadzono szczególne zasady dotyczące m.in. uruchamiania dodatkowego pociągu pasażerskiego nieujętego w rocznym rozkładzie jazdy albo włączania dodatkowego wagonu albo zespołu trakcyjnego do pociągu pasażerskiego stałego kursowania. Dopuszczono również możliwość niepobierania przez zarządcę infrastruktury kolejowej określonych opłat od przewoźnika kolejowego wykonującego przewozy towarowe z pomocą humanitarną w

związku z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy. W ustawie przewidziano ponadto możliwość finansowania ze środków publicznych (środki z Funduszu Pomocy, o którym mowa w art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy):

- zarządcy infrastruktury (na podstawie art. 5 ust. 5 ustawy z dnia 23 marca 2022 r. o szczególnych regulacjach w zakresie transportu i gospodarki morskiej w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy), w wysokości odpowiadającej wysokości przychodów utraconych z tytułu niepobrania opłat, o których mowa w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 23 marca 2022 r. o szczególnych regulacjach w zakresie transportu i gospodarki morskiej w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy, tj. z tytułu niepobrania określonych opłat od przewoźnika kolejowego wykonującego przewozy towarowe z pomocą humanitarną,
- przewoźnika kolejowego (na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 23 marca 2022 r. o szczególnych regulacjach w zakresie transportu i gospodarki morskiej w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy), z tytułu uruchomienia dodatkowego pociągu pasażerskiego nieujętego w rocznym rozkładzie jazdy albo włączenia dodatkowego wagonu albo zespołu trakcyjnego do pociągu pasażerskiego stałego kursowania przewożącego osoby przemieszczające się z terytorium Ukrainy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Powyższe rozwiązania dotyczące finansowania ze środków publicznych zostały uznane za pomoc państwa w rozumieniu art. 107 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej. Stąd art. 10 ustawy wskazuje, że zwolnienie z pobierania opłat, o których mowa w art. 5 ust. 1 ustawy, i finansowanie, o którym mowa w art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 23 marca 2022 r. o szczególnych regulacjach w zakresie transportu i gospodarki morskiej w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy, stanowią pomoc publiczną podlegającą notyfikacji Komisji Europejskiej i mogą być udzielone zgodnie z postanowieniami zawartymi w decyzji Komisji Europejskiej wydanej w wyniku notyfikacji przedmiotowej pomocy.

Należy wyjaśnić, że rozwiązania ujęte w treści powyżej wskazanych przepisów ustawy różnią się od rozwiązań dopuszczalnych w ujęciu Komunikatu Komisji – Tymczasowe kryzysowe ramy środków pomocy państwa w celu wsparcia gospodarki po agresji Rosji wobec Ukrainy (Dz. Urz. UE C 131I z 24.03.2022, str. 1), zwanego dalej „Komunikatem”, w którym w pkt 27 stwierdza się, że: „Przewóz uchodźców i transport artykułów humanitarnych zasadniczo nie podlegają unijnym zasadom pomocy państwa, o ile państwo działa w ramach wykonywania prerogatyw władzy publicznej (w przeciwieństwie do prowadzenia działalności gospodarczej), a usługi transportowe nie są nabywane po cenach wyższych niż ich poziom rynkowy.”. Mając

na względzie, że nie jest konieczne stosowanie zasad pomocy publicznej, a więc i notyfikowanie jej udzielenia, w przypadkach określonych w Komunikacie, należy doprowadzić do zgodności przyjętych w ustawie rozwiązań dotyczących przewozów w ramach pomocy humanitarnej (pasażerów i towarów) z treścią Komunikatu, w zakresie finansowania państwa udzielanego na podstawie art. 5 ust. 1 i art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 23 marca 2022 r. o szczególnych regulacjach w zakresie transportu i gospodarki morskiej w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy, jako niepodlegającego unijnym zasadom pomocy publicznej. W odniesieniu do art. 5 ustawy z dnia 23 marca 2022 r. o szczególnych regulacjach w zakresie transportu i gospodarki morskiej w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy należy wyjaśnić, że przewiduje on jedynie zwolnienie przewoźników kolejowych z opłat za udostępnianie infrastruktury kolejowej oraz opłaty rezerwacyjnej, w związku z tym, dofinansowaniem ze środków publicznych objęta jest jedynie część rzeczywistych kosztów transportu pomocy humanitarnej. Oznacza to, że wsparcie udzielane na podstawie tego przepisu nie przekroczy poziomu ceny rynkowej za usługę transportową. Zatem przepis ten spełnia warunek drugi określony w pkt 27 Komunikatu, stanowiący o niepodleganiu regulacji dotyczących usług transportowych unijnym zasadom pomocy państwa (usługi transportowe nie są nabywane po cenach wyższych niż ich poziom rynkowy).

Z kolei aktualne brzmienie art. 6 ustawy z dnia 23 marca 2022 r. o szczególnych regulacjach w zakresie transportu i gospodarki morskiej w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy, określające wysokość finansowania w oparciu o stawki ryczałtowe, stwarza pewne obawy, że finansowanie działań podejmowanych przez przewoźników kolejowych mogłoby wykroczać poza warunek drugi określony w pkt 27 Komunikatu. Z uwagi na powyższe w przedmiotowym projekcie zaproponowano zmiany w ustawie o szczególnych regulacjach w zakresie transportu i gospodarki morskiej w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy w następującym zakresie.

Zmiana art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 23 marca 2022 r. o szczególnych regulacjach w zakresie transportu i gospodarki morskiej w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy, polegaj na skreśleniu fragmentu przepisu dotyczącego włączenia dodatkowego wagonu albo zespołu trakcyjnego do pociągu pasażerskiego stałego kursowania. W związku z tym w ramach art. 6 możliwe będzie finansowanie przewoźników kolejowych tylko w przypadku uruchomienia dodatkowego pociągu pasażerskiego nieujętego w rocznym rozkładzie jazdy do przewozu osób przemieszczających się z terytorium Ukrainy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Natomiast finansowanie włączenia dodatkowego wagonu albo zespołu trakcyjnego do pociągu pasażerskiego stałego kursowania będzie możliwe na podstawie art. 8 ustawy. Zgodnie

z art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 23 marca 2022 r. o szczególnych regulacjach w zakresie transportu i gospodarki morskiej w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy włączenie dodatkowego wagonu albo zespołu trakcyjnego będzie możliwe w ramach zmiany umowy o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego zawartej przez organizatora publicznego transportu zbiorowego w transporcie kolejowym w rozumieniu art. 4 pkt 9 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 1343). W przypadku włączenia dodatkowego wagonu albo zespołu trakcyjnego do pociągu stałego kursowania w celu przewozu osób przemieszczających się z terytorium Ukrainy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli powyższe wzmocnienie dotyczy pociągu ujętego w umowie o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego, wówczas rozliczenie kosztów z tym związanych nastąpi w ramach tej umowy. Dlatego też, w razie wykazania przez organizatora publicznego transportu zbiorowego w transporcie kolejowym zwiększonego deficytu w ramach rekompensaty w związku z dodatkowymi kosztami poniesionymi na wzmocnienie pociągu stałego kursowania minister właściwy do spraw transportu może przekazać wojewódzkiemu organizatorowi publicznego transportu zbiorowego środki z Funduszu Pomocy na podstawie art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 23 marca 2022 r. o szczególnych regulacjach w zakresie transportu i gospodarki morskiej w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy.

Konsekwencją wprowadzenia zmiany w art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 23 marca 2022 r. o szczególnych regulacjach w zakresie transportu i gospodarki morskiej w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy jest zmiana brzmienia art. 6 ust. 9 tej ustawy polegająca na analogicznym skreśleniu fragmentu przepisu dotyczącego włączenia dodatkowego wagonu albo zespołu trakcyjnego do pociągu pasażerskiego stałego kursowania. Mając na uwadze warunki określone w Komunikacie, stanowiące o niepodleganiu unijnym zasadom pomocy państwa regulacji dotyczących usług transportowych, w dalszych zmianach zamieszczonych w art. 15 pkt 1 lit. b i d projektu przewidziano uchylenie w art. 6 ust. 2, 3, 5 i 6 ustawy z dnia 23 marca 2022 r. o szczególnych regulacjach w zakresie transportu i gospodarki morskiej w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy. Uchylane przepisy określały sposób ustalania wysokości finansowania przewoźnika kolejowego, który uruchomił dodatkowy pociąg pasażerski nieujęty w rocznym rozkładzie jazdy, na podstawie stawki ryczałtowej w przeliczeniu na pociągokilometr/pojazdokilometr/wagonokilometr wykonanej pracy eksploatacyjnej. W projekcie ujęto również zmianę brzmienia art. 6 ust. 4 ustawy z dnia 23 marca 2022 r. o szczególnych regulacjach w zakresie transportu i gospodarki morskiej w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy przez wskazanie zaktualizowanego

mechanizmu finansowania przewoźnika kolejowego, zgodnie z którym wysokość finansowania będzie ustalana przez ministra właściwego do spraw transportu w oparciu o koszty faktycznie poniesione w związku z uruchomieniem dodatkowego pociągu a nie na podstawie stawek ryczałtowych. Ponadto, w nowym brzmieniu art. 6 ust. 4 ustawy z dnia 23 marca 2022 r. o szczególnych regulacjach w zakresie transportu i gospodarki morskiej w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy wprowadzono wyliczenie rodzajów kosztów, które będą stanowić podstawę ustalenia wysokości finansowania, oraz w odniesieniu do wszystkich wyszczególnionych w przepisie kosztów kryterium wskazujące, że do ustalenia wysokości finansowania brane będą pod uwagę wyłącznie koszty związane z realizacją usługi transportowej polegającej na uruchomieniu dodatkowego pociągu pasażerskiego nieujętego w rocznym rozkładzie jazdy. Do kosztów faktycznie poniesionych zalicza się koszty dostępu do linii kolejowych, energii trakcyjnej albo paliwa trakcyjnego, utrzymania taboru, amortyzacji, remontów, ubezpieczeń, pracy obsługi konduktorskiej i drużyn trakcyjnych, obsługi podróży oraz funkcjonowania stacji zwrotnych. Jednocześnie nie uwzględnia się do ustalenia wysokości finansowania innych ponoszonych przez przewoźników kolejowych kosztów takich jak np. koszty zarządu, koszty ogólnozakładowe i koszty finansowe. Pozwala to na spełnienie warunku Komunikatu dotyczącego nieprzekraczania poziomu rynkowego kosztów realizowanych usług transportowych. Rozszerzono również przepis art. 6 ust. 8 ustawy określający zawartość składanego przez przewoźnika kolejowego wniosku o finansowanie, o informacje o poniesionych kosztach opisanych powyżej.

Jednocześnie ze względu na wskazany w Komunikacie warunek „działania państwa w ramach wykonywania prerogatyw władzy publicznej”, w zmienianym art. 6 ust. 4 ustawy dodano wymóg, który wiąże finansowanie uruchomienia dodatkowego pociągu pasażerskiego nieujętego w rocznym rozkładzie jazdy z realizacją ustaleń Międzyresortowego Zespołu do spraw przyjęcia przez Rzeczpospolitą Polską osób napływających z terytorium Ukrainy, zwanego dalej „Zespołem”. Przedmiotowy Zespół został utworzony na podstawie zarządzenia nr 37 Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 lutego 2022 r. w sprawie Międzyresortowego Zespołu do spraw przyjęcia przez Rzeczpospolitą Polską osób napływających z terytorium Ukrainy (M. P. poz. 268, z późn. zm.), w celu realizacji działań niezbędnych do przygotowania Rzeczypospolitej Polskiej do przyjęcia osób napływających z terytorium Ukrainy, zwanych dalej „uchodźcami”.

Zgodnie z § 2 ww. zarządzenia do zadań Zespołu należy w szczególności:

- 1) bieżąca ocena poziomu napływu uchodźców z terytorium Ukrainy oraz jego wpływu na bezpieczeństwo wewnętrzne i porządek publiczny na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) monitorowanie stanu przygotowania administracji rządowej i samorządowej do przyjęcia uchodźców przybywających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z terytorium Ukrainy z powodu działań wojennych;
- 3) przedstawianie propozycji rozwiązań w zakresie organizacji przewozu i relokowania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej uchodźców z terytorium Ukrainy;
- 4) analiza potrzeb i możliwości zapewnienia uchodźcom z terytorium Ukrainy niezbędnej pomocy, w tym pomocy humanitarnej, a w przypadku zaistnienia takiej konieczności, również możliwości legalizacji ich pobytu i przyznania odpowiedniego statusu oraz integracji;
- 5) dokonywanie przeglądu i analizy działań podejmowanych przez społeczność międzynarodową w związku z kryzysem na Ukrainie;
- 6) zapewnienie koordynacji działań członków Zespołu i wymiany informacji między nimi;
- 7) inicjowanie współpracy z organami administracji rządowej, samorządowej oraz organizacjami pozarządowymi, w celu wsparcia realizacji zadań Zespołu;
- 8) wykonywanie innych działań niezbędnych do prawidłowej realizacji zadań Zespołu – na polecenie Prezesa Rady Ministrów.

W ramach prac Zespołu został powołany Zespół Kryzysowy, w którego skład wchodziły wszystkie jednostki administracji państwowej (ministerstwa, wojewodowie, Policja, Państwowa Straż Pożarna, Straż Graniczna) oraz podmioty, które w ramach prowadzonej działalności mogły zapewnić pomoc w reagowaniu na kryzys migracyjny wywołany agresją militarną Rosji na Ukrainie. W pracach Zespołu Kryzysowego uczestniczyła również PKP Intercity S.A., jako podmiot koordynujący działania dotyczące kolejowych przewozów pasażerskich. Posiedzenia Zespołu odbywały się regularnie kilka razy w tygodniu przez okres około 3 miesięcy. Obecnie posiedzenia odbywają się na zarządzenie Przewodniczącego Zespołu Kryzysowego. W ramach Zespołu Kryzysowego zapadały ustalenia dotyczące zapewnienia płynnej ewakuacji uchodźców, zgodnie z którymi PKP Intercity S.A. odpowiadała za uruchomienie odpowiedniej liczby pociągów specjalnych oraz dołączenie do pociągów w istniejącej siatce połączeń dodatkowego taboru. Liczba pociągów specjalnych, miejsca, czas oraz relacje w jakich mają być trasowane, były określane i uzgadniane z PKP Intercity S.A. na posiedzeniach Zespołu Kryzysowego lub bezpośrednio w Sztabach Kryzysowych powołanych przez wojewodów.

Celem zabezpieczenia prawidłowego i sprawnego wykonania powierzonych zadań PKP Intercity S.A. powołała swoje Sztaby Kryzysowe w stacjach granicznych, tj. w Przemyślu i Chełmie, oraz Sztab Koordynujący w Warszawie. Pociągi specjalne ze stacji granicznych lub ze stacji, gdzie znajdowały się punkty relokacji, były formowane i wyprawiane na wniosek i w uzgodnieniu ze Sztabami Kryzysowymi wojewodów lub podjętym na posiedzeniu Zespołu Kryzysowego, a ich liczba, zestawienie, godzina i miejsce uruchomienia były dobierane do przewidywanych potrzeb ewakuacyjnych w wyniku zebranych informacji przez Sztaby Kryzysowe PKP Intercity S.A. od Służb Kolei Ukrainińskich, Straży Granicznych oraz potrzeb zgłaszanych przez Sztaby Kryzysowe wojewodów.

Z uwagi na potrzeby przemieszczania się uchodźców również poza granice naszego kraju, nawiązywano współpracę z zarządami kolei innych krajów m.in. Niemiec, Czech i Austrii. Dzięki temu uchodźcy mogli bez komplikacji, pociągami ze stacji granicznych w Przemyślu, Chełmie lub z punktów recepcyjnych w dużych miastach (np. Warszawa, Kraków, Wrocław) przemieścić się do kraju docelowego bezpośrednio lub z przesiadką na stacjach granicznych (np. we Frankfurcie, Węglińcu lub Zgorzelcu).

W ocenie projektodawcy powyżej określony sposób działania pozwala na uznanie za spełniony pierwszy warunek określony w pkt 27 Komunikatu „działania państwa w ramach wykonywania prerogatyw władzy publicznej” w odniesieniu do przewozów osób przemieszczających się z terytorium Ukrainy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy oraz przewozów towarowych z pomocą humanitarną. W myśl art. 5 ust. 2 ustawy Przewozem towarowym z pomocą humanitarną w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy jest przewóz, któremu został nadany taki status na wniosek złożony przez przewoźnika kolejowego. Status przewozu z pomocą humanitarną przewozowi towarowemu nadawał odpowiednio: w przewozach międzynarodowych minister właściwy do spraw zagranicznych (art. 5 ust. 3), w przypadku przewozów krajowych - Szef Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. Podstawę prawną dla działań w tym zakresie stanowi ustawa, a ponadto działania określone w art. 5 ust. 1 i art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 23 marca 2022 r. o szczególnych regulacjach w zakresie transportu i gospodarki morskiej w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy, nie mają charakteru gospodarczego i są powiązane z wykonywaniem prerogatyw władzy publicznej.

Mechanizm finansowania oparty na faktycznych kosztach świadczenia usług przewozowych, które nie są nabywane po cenach wyższych niż ich poziom rynkowy, oraz realizacja przewozów w ramach wykonywania prerogatyw władzy publicznej pozwalają na spełnienie obu warunków

określonych w pkt 27 Komunikatu, co umożliwi udzielanie przewoźnikom kolejowym wsparcia finansowego bez konieczności notyfikacji pomocy publicznej Komisji Europejskiej. Przewidziano również zmiany brzmienia art. 6 ust. 7 i art. 8 ust. 3 ustawy z dnia 23 marca 2022 r. o szczególnych regulacjach w zakresie transportu i gospodarki morskiej w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy oraz dodanie w art. 8 ust. 5 i 6, które skutkują określeniem wyraźnego terminu na złożenie przez przewoźników kolejowych, wojewódzkich organizatorów publicznego transportu zbiorowego oraz operatorów międzynarodowych i międzywojewódzkich przewozów pasażerskich w transporcie kolejowym wniosków o finansowanie ze środków Funduszu Pomocy (tj. do dnia 31 stycznia 2023 r.), a także wydłużeniem terminu dla dokonywania wypłat przez ministra właściwego do spraw transportu do dnia 31 marca 2023 r. Wydłużenie terminu związane jest z potrzebą procedowania przez ministra właściwego do spraw transportu wniosków o finansowanie, które mogą dotyczyć dodatkowych pociągów albo wagonów albo zespołów trakcyjnych uruchomionych/włączonych do pociągów do końca 2022 r.

Mając na uwadze, że finansowanie określone w art. 6 ust. 1 i art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 23 marca 2022 r. o szczególnych regulacjach w zakresie transportu i gospodarki morskiej w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy dotyczyć ma przewozów zrealizowanych w okresie od dnia 24 lutego 2022 r. do dnia 31 grudnia 2022 r. oraz biorąc pod uwagę czas konieczny na przygotowanie i składanie wniosków o finansowanie przez zainteresowane podmioty, wypłata ze środków Funduszu Pomocy na podstawie art. 6 i art. 8 ustawy będzie możliwa również w 2023 r. (tj. do dnia 31 marca 2023 r.).

Dodawany w art. 6 ust. 10 i 11 zmienianej ustawy wprowadzają zobowiązanie przewoźnika, który otrzymał środki w ramach finansowania, o którym mowa w ust. 1 do przekazania ministrowi właściwemu do spraw transportu dokonującemu wypłaty tych środków sprawozdania z przeprowadzonego badania sprawozdania finansowego, sporządzanego w postaci elektronicznej, za rok w którym otrzymał finansowanie zawierającego opinię biegłego rewidenta w zakresie rozliczenia udzielonego wsparcia, o którym mowa w art. 6 ust. 1 ustawy. Opinia biegłego, którą operator powinien przedstawić organizatorowi, odnosi się w szczególności do poprawności kalkulacji kosztów o których mowa w art. 6 ust. 4. Z uwagi na założoną wcześniej konieczność notyfikacji Komisji Europejskiej, środki na finansowanie, o którym mowa w art. 6 ustawy nie zostały jeszcze wypłacone, dlatego w związku z wprowadzonymi zmianami dotychczasowe wnioski, o których mowa w art. 6 ust. 7 ustawy z dnia 23 marca 2022 r. o szczególnych regulacjach w zakresie transportu i gospodarki morskiej w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy złożone przed dniem wejścia w życie

projektowanej ustawy będą pozostawione bez rozpoznania,. Z uwagi na powyższe zmiany zgodne z Komunikatem pozwalającym na niestosowanie zasad pomocy publicznej pod określonymi warunkami, uzasadnione jest uchylene art.10 ustawy wskazującego na konieczność notyfikacji zwolnienia z pobierania opłat, o których mowa w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 23 marca 2022 r. o szczególnych regulacjach w zakresie transportu i gospodarki morskiej w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy, oraz finansowania, o którym mowa w art. 6 ust. 1 tej ustawy.

Zgodnie z przepisem końcowym, projektowana ustawa wejdzie w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia. Mając na uwadze, że finansowaniem mogą być objęte przewozy realizowane w okresie do 31 grudnia 2022 r. niezbędne jest przyjęcie i wejście w życie projektowanych zmian umożliwiających złożenie wniosku i dokonanie wypłaty po tej dacie jeszcze przed upływem roku 2022.

Nie ma możliwości osiągnięcia celu projektu za pomocą innych środków niż zmiana obowiązującej ustawy.

Ustawy z dnia 8 kwietnia 2022 r. o zmianie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 830). Zmiana w art. 30 ustawy zakłada stosowanie przepisu art. 52zf ust. 3 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych do darowizn przekazanych do dnia 31 grudnia 2023 r. (wydłużenie o rok).

Ustawy z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego (Dz. U. z 2022 r. poz. 835 i 1713)

W przepisach ustawy należy bezwzględnie uregulować sytuację, w której po ustanowieniu zarządu, na skutek ustalenia środków finansowych, funduszy lub zasobów gospodarczych, zarządca dojdzie do wniosku, że nie jest w stanie sfinansować kosztów związanych z wykonywaniem zarządu zgodnie z zasadą wyrażoną w art. 6a ust. 8 ustawy (Koszty związane z wykonywaniem zarządu obciążają osobę lub podmiot, wobec których ustanowiony jest zarząd, z zastrzeżeniem ust. 9). Brak możliwości pokrycia kosztów związanych z wykonywaniem zarządu może bowiem oznaczać niemożność działania zarządcy. Należy rozważyć zasadność zabezpieczenia na ten cel środków np. przez ministra właściwego ds. gospodarki (i możliwość czasowego ponoszenia tych kosztów przez Skarb Państwa do czasu odzyskania ich od podmiotu gospodarczego). Na wypadek niemożności odzyskania kosztów

lub części kosztów od podmiotu gospodarczego przewidziano klauzulę przypisującą poniesione koszty do kosztów Skarbu Państwa. Nowelizując przepisy ustawy w tym kierunku należy mieć na uwadze konieczność nowelizacji art. 6a ust. 27 (zgodnie z tym przepisem, środki uzyskane z tytułu zbycia objęte są stosowaniem środka, o którym mowa w art. 1 pkt 1 albo 2 – należy dopuścić możliwość zaspokojenia z tych środków kosztów związanych z wykonywaniem zarządu).

Zasadne jest umożliwienie uregulowania w umowie ministra właściwego do spraw gospodarki zawieranej z zarządcą innych kluczowych dla wykonywania zarządu kwestii (innych od wynagrodzenia), a w szczególności możliwość uregulowania praw i obowiązków zarządcy, zakresu odpowiedzialności zarządcy, praw autorskich do dzieł, które mogą powstać na skutek działań zarządcy, poufności (dodanie ust. 9a po ust. 9 w art. 6a).

W związku z szerokim zakresem „uprawnień” zarządcy należy wprost uregulować, że posiada on uprawnienie do reprezentacji podmiotu gospodarczego (aby fakt ten nie budził wątpliwości w toku realizacji uprawnień zarządcy wynikających z przepisów ustawy).

Postuluje się zmianę przepisów w taki sposób, aby możliwe było orzekanie w drodze decyzji ministra właściwego do spraw gospodarki o przejęciu własności na rzecz także innych od Skarbu Państwa podmiotów. W przypadku, w którym przejęcie własności miałyby nastąpić na rzecz innego od Skarbu Państwa podmiotu, podmiot ten wyrażałby zgodę na przejęcie własności w formie pisemnej. Celem postulowanej zmiany jest umożliwienie zaangażowania w proces, o którym mowa w art. 6b innych od Skarbu Państwa podmiotów, które wyrażą chęć przejęcia własności środków finansowych, funduszy lub zasobów gospodarczych i angażowania środków własnych tych podmiotów w wypłatę odszkodowania. Konsekwencją powyższej propozycji jest dodanie w art. 6b w ust. 6 pkt 4 oraz dodanie ust. 6a. W przepisie należy bezwzględnie uregulować źródło wypłaty środków z tytułu odszkodowania, w przypadku gdy przejęcie własności następuje na rzecz Skarbu Państwa (np. przez odesłanie do części, której dysponentem jest minister właściwy ds. gospodarki). Brzmienie art. 6b ust. 9 ustawy jest zgodne z art. 3 ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego oraz ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. z 2022 r. poz. 1713). W przepisie należy bezwzględnie uregulować co stanie się z środkami z tytułu odszkodowania po wydaniu przez ministra właściwego ds. gospodarki decyzji, o której mowa w art. 6b ust. 5. Ustalono, iż aktualnie na listę sankcyjną wpisane są podmioty, wobec których stosuje się wyłącznie środek w postaci zamrożenia wykonywania praw z akcji i udziałów (bez środka w postaci „zamrożenia”). W przypadku ewentualnej konieczności

wydania wobec takich podmiotów decyzji, o których mowa w art. 6b ust. 2 i art. 6b ust. 5 ustawy, przekazanie środków z tytułu odszkodowania bezpośrednio tym podmiotom mogłoby doprowadzić do umożliwienia wykorzystania ich (podmioty te, zgodnie z decyzją ministra właściwego ds. wewnętrznych, nie są bowiem objęte stosowaniem sankcji w postaci zamrożenia wszystkich środków finansowych, funduszy i zasobów gospodarczych - z uwagi na ich siedzibę).

Zasadnym wydaje się wyłączenie odpowiedzialności podmiotów, na rzecz których następuje zbycie w trybie określonym w art. 6a ustawy oraz podmiotów, na rzecz których następuje przejęcie własności (innych od Skarbu Państwa) w trybie określonym w art. 6b ustawy (w proponowanym brzmieniu).

Aktualnie w przepisach ustawy brak jest wskazania skutku nabycia albo przejęcia na własność środków finansowych, funduszy lub zasobów gospodarczych. Należy założyć, że środki finansowe, fundusze lub zasoby gospodarcze mogą być obciążone rzeczowo, zatem uregulować należy skutki nabycia/przejęcia względem obciążeń, a także wyłączyć odpowiedzialność osobistą i rzeczową nabywcy (w tym Skarbu Państwa). Zasadnym wydaje się zastosowanie w tym zakresie konstrukcji obowiązujących na gruncie przepisów Kodeksu postępowania cywilnego, dotyczących sprzedaży dokonywanej w toku postępowania egzekucyjnego. Rozwiązania te, choć z pewnymi odstępstwami, funkcjonują także w postępowaniu upadłościowym.

Dodanie art. 6da, ma na celu określenie skutku zbycia albo przejęcia własności środków finansowych, funduszy lub zasobów gospodarczych i jest wynikiem analizy stanu faktycznego następującej sprawy. Na listę sankcyjną został wpisany podmiot mający siedzibę w Rosji wobec którego orzeczono sankcję w postaci zamrożenia wykonywania praw z akcji i innych papierów wartościowych. Na akcjach tych ustanowiony jest zastaw rejestrowy na rzecz podmiotu mającego siedzibę w Rosji. Analizowano jaki skutek nastąpi w przypadku ustanowienia w takim przypadku zarządcy dla podmiotu wpisanego na listę sankcyjną i jaki skutek będzie miało nabycie akcji w trybie art. 6a ustawy albo przejęcie własności akcji w trybie art. 6b ustawy. Należy założyć, że także inne od akcji środki finansowe, fundusze i zasoby gospodarcze będące własnością podmiotów wpisanych na listę sankcyjną będą obciążone np. rzeczowo, co również przemawia za koniecznością uregulowania tej kwestii. W przepisach ustawy nie jest bowiem aktualnie określony skutek zbycia albo przejęcia własności środków finansowych, funduszy lub zasobów gospodarczych. Zaproponowano, aby w przepisach określić, że zbycie albo przejęcie własności ma skutki sprzedaży egzekucyjnej. Pojęciem „skutków sprzedaży egzekucyjnej” ustawodawca posłużył się np. w art. 84 ust. 1

ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o postępowaniu kompensacyjnym w podmiotach o szczególnym znaczeniu dla polskiego przemysłu stoczniowego (Dz. U. z 2020 r. poz. 1696), w art. 313 ust. 1 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe (Dz. U. z 2022 r. poz. 1520). Odwołanie do skutków sprzedaży egzekucyjnej, o których mowa w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego oznaczałoby, że skutek dla zbycia lub przejęcia własności będzie wyznaczał przedmiot czynności prawnej (skutki sprzedaży egzekucyjnej ruchomości, nieruchomości, praw i innych wierzytelności określają przepisy Kodeksu postępowania cywilnego – art. 848 i następne). Podkreślenia wymaga, że zgodnie z przepisami ustawy, jeżeli w okresie na który ustanowiony został zarząd nie dojdzie do zbycia środków finansowych, funduszy lub zasobów gospodarczych, zarządca wnioskuje do sądu o zarządzenie ich zbycia. Sąd zarządzając zbyciem będzie procedował w granicach przepisów Kodeksu postępowania cywilnego, zatem przypuszczać należy, że skutki dla tak zarządzanej sprzedaży będą skutkami określonymi wprost w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego. Skutek nabycia będzie zatem taki sam niezależnie od trybu, w którym do nabycia dojdzie – czy będzie to nabycie od zarządcy, czy też będzie to nabycie według sposobu zarządzanego przez sąd. Nie wydaje się przy tym zasadne odmienne kształtowanie skutków nabycia środków finansowych, funduszy lub zasobów gospodarczych dla nabycia dokonanego od zarządcy i odwoływanie się w tym zakresie do modelu, który funkcjonuje np. w przepisach szczególnych, skoro skutki nabycia zarządzanego przez sąd będą określane przepisami Kodeksu postępowania cywilnego.

Projektowane zmiany przewidują również zmianę organu uprawnionego do nakładania kar pieniężnych z Szefa Krajowej Administracji Skarbowej na naczelnika urzędu celno-skarbowego w art. 6 oraz art. 12 ustawy, które są powiązane ze zmianami w ustawie z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej opisanymi powyżej.

Projekt przewiduje również w szczególności:

1. Przepis art. 21, który stanowi, że obywatel Ukrainy który przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy nie złożył wniosku o nadanie numeru PESEL składa ten wniosek w terminie 30 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy

Powyższe stanowi doprecyzowanie terminu wystąpienia przez obywatela Ukrainy o nadanie numeru PESEL.

2. Przepis art. 23 ma na celu uregulowanie sytuacji, w której obywatel Ukrainy złożył już wniosek o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy, które to zezwolenie uregulowane jest w uchylanym w projekcie przepisie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. Do chwili obecnej nie było co prawda możliwe skuteczne inicjowanie postępowań w sprawach udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy przewidzianego w tym przepisie. Art. 38 ust. 7 tej ustawy ustanawia bowiem termin na złożenie tego wniosku. Zgodnie z tym przepisem wniosek o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy, o którym mowa w ust. 1, obywatel Ukrainy składa nie wcześniej niż po upływie 9 miesięcy od dnia wjazdu, o którym mowa w art. 2 ust. 1, a nie później niż w okresie 18 miesięcy od dnia 24 lutego 2022 r. Wniosek złożony przed upływem 9 miesięcy od dnia wjazdu wojewoda pozostawia bez rozpoznania. W związku z tym, iż istnieje prawdopodobieństwo, iż projektowana ustawa wejdzie w życie w okresie, w którym w świetle uchylanej regulacji złożenie wniosku będzie dopuszczalne i będzie powodowało skuteczne zainicjowanie postępowania przed wojewodą (po upływie 9 miesięcy od pierwszego dnia, w którym obywatele Ukrainy przybywali na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z działaniami wojennymi), zaproponowano, aby w przypadku złożenia wniosku z zachowaniem terminu określonego w art. 38 ust. 7 ustawy – jeszcze w czasie jego obowiązywania (a zatem przed wejściem w życie projektowanej ustawy), wniosek ten był przez wojewodę pozostawiany bez rozpoznania. Dla zminimalizowania komplikacji wynikających z uchylecia art. 38 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, zaproponowano, aby wniosek mógł zostać pozostawiony bez rozpoznania w oparciu o projektowany przepis przejściowy przez tego wojewodę, do którego został złożony, a który wojewoda mógłby nie być właściwy do jego rozpatrzenia w świetle uchylanego przepisu art. 38 ust. 8 ustawy, albowiem właściwość wyznacza w tym przypadku miejsce pobytu.

3. Przepis art. 25, który został wprowadzony w związku z dodaniem ust. 1c w art. 22 ustawy. Konieczna jest regulacja przejściowa dotycząca sytuacji, gdy decyzja o udzieleniu obywatelowi Ukrainy zezwolenia na pobyt czasowy i pracę, o którym mowa w art. 114 ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach z zastrzeżeniem wymogu powiadomienia o podjęciu pracy, została doręczona przed dniem wejścia w życie przedmiotowej nowelizacji, a obywatel Ukrainy rozpoczął wykonywanie pracy przed tym doręczeniem. W takim przypadku podmiot powierzający wykonywanie pracy obywatelowi Ukrainy będzie mógł dokonać tego powiadomienia w terminie 14 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

4. Przepisy art. 29 i 30, przewidują ogłoszenie w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej komunikatu określającego dzień wdrożenia rozwiązań technicznych umożliwiających stosowanie przepisu art. 4 ust. 4 pkt 14a ustawy oraz komunikatu określającego dzień wdrożenia rozwiązań technicznych umożliwiających stosowanie przepisów art. 10 ust. 8 ustawy.

Mechanizm projektowany w art. 10 ust. 8 ustawy wymaga przygotowania i wdrożenia odpowiedniego rozwiązania po stronie systemu teleinformatycznego i publicznej aplikacji mobilnej mObywatel (będących we właściwości minister właściwy do spraw informatyzacji). Jednakże przy wdrożeniach tego typu aplikacji mobilnych konieczne jest także uwzględnienie czasu potrzebnego na akceptację zespołów Google i Apple. Dopiero akceptacja tych zespołów pozwala na dopuszczenie nowych wersji aplikacji do sklepów i udostępnienie użytkownikom. Biorąc pod uwagę zbliżający się okres świątecznym wzrasta ryzyko wydłużenia czasu potrzebnego na weryfikacji przez Google i Apple. Mając na uwadze pilną potrzebę wejścia w życie ustawy minister właściwy do spraw informatyzacji nie może zagwarantować, że zmieniona aplikacja mObywatel będzie do tego czasu zaakceptowana przez Googla i Apple, jest to element niezależny od Ministra Cyfryzacji. Biorąc powyższe pod uwagę powyższe konieczne jest dodanie przepisu umożliwiającego ogłoszenie terminu wdrożenia tego rozwiązania, komunikatem ministra właściwego ds. informatyzacji.

Zaproponowano, co do zasady, aby projektowane zmiany weszły w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia. Powyższy termin nie narusza zasad demokratycznego państwa prawnego i jest niezbędny z uwagi na konieczność pilnego wejścia w życie proponowanych regulacji.

Projekt ustawy nie jest niezgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy nie zawiera przepisów technicznych, a zatem nie podlega notyfikacji, zgodnie z trybem przewidzianym w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.).

Projekt ustawy nie wymaga przedłożenia instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projekt został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce „Rządowy Proces Legislacyjny” zgodnie z § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348) oraz stosownie do wymogów art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248). W trybie przepisów o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa żaden z podmiotów nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem.

Projekt nie podlega dokonaniu oceny OSR przez koordynatora OSR w trybie § 32 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów.

<p>Nazwa projektu Ustawa o zmianie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa oraz niektórych innych ustaw</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji – wiodące Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej – współpracujące Ministerstwo Spraw Zagranicznych – współpracujące Ministerstwo Edukacji i Nauki – współpracujące Ministerstwo Rozwoju i Technologii – współpracujące Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi – współpracujące Ministerstwo Finansów – współpracujące Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej – współpracujące Ministerstwo Infrastruktury – współpracujące</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Pan Paweł Szefernaker – Sekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Pan Grzegorz Ziomek – Dyrektor Departamentu Administracji Publicznej w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji tel. +48 22 60 117 77, sekretariat.dap@mswia.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia 29 listopada 2022 r.</p> <p>Źródło: inicjatywa własna</p> <p>Nr w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów UD 459</p>
---	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. poz. 583, z późn. zm.), zwana dalej „ustawą”, została uchwalona w celu stworzenia szczególnej regulacji prawnej zapewniającej doraźną podstawę prawną do legalnego pobytu obywatelom Ukrainy, którzy w wyniku działań wojennych zostali zmuszeni do opuszczenia swojego kraju pochodzenia. W dniu 24 lutego 2022 r. wojska Federacji Rosyjskiej zaatakowały Ukrainę. W wyniku tych zdarzeń w kierunku terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zaczęły kierować się tysiące obywateli Ukrainy, poszukujących schronienia.

Dotychczasowe stosowanie ww. ustawy przyniosło doświadczenia wskazujące na potrzebę kolejnej jej nowelizacji polegającej na doprecyzowaniu niektórych jej przepisów, a także uzupełnieniu kwestii pominiętych w obowiązującej ustawie.

Ważnym obszarem związanym z pobytem obywateli Ukrainy w Polsce jest zapewnienie ciągłości kształcenia, wychowania i opieki, dlatego też w projekcie ustawy zaproponowano kontynuowanie w roku 2023 finansowego wspierania jednostek samorządu terytorialnego w realizacji dodatkowych zadań oświatowych – w tym dotyczących dowożenia dzieci i uczniów oraz zapewnienia korzystania z wychowania przedszkolnego – związanych z kształceniem, wychowaniem i opieką nad dziećmi i uczniami, którzy przybyli do Polski w związku z konfliktem zbrojnym w Ukrainie. Mając na uwadze możliwość ubiegania się obywateli Ukrainy, których obecnie legalność pobytu stwierdza się na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy, o pozwolenie np. na pobyt czasowy, zmieniono definicję dzieci i uczniów objętych kształceniem, wychowaniem i opieką w ramach realizacji przez lokalne samorządy dodatkowych zadań. W definicji tej jako tytuł ich legalnego pobytu, obok przepisów zmienianej ustawy wskazano także przepisy ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U z 2021 r. poz. 2354, z późn. zm.). Ponadto, w projekcie zaproponowano przepisy odnoszące się obszarów uregulowanych ustawą z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2082, z późn. zm.), dotyczące dotowania niesamorządowych przedszkoli, szkół i placówek z budżetów jednostek samorządu

terytorialnego oraz rozliczania się gmin z tytułu korzystania przez dzieci zamieszkujące na obszarze danej gminy z wychowania przedszkolnego w innej gminie. Zaproponowane rozwiązania, mając na uwadze obecność w systemie oświaty obywateli Ukrainy, z jednej strony zapewnią dofinansowanie publicznych szkół, w których kształcą się dorośli obywatele Ukrainy, z drugiej zaś zapobiegną nieuzasadnionym zmianom wysokości dotacji na ucznia niesamorządowej szkoły, przedszkola lub placówki oraz nieuzasadnionemu refinansowaniu edukacji przedszkolnej w przypadku dzieci korzystających z wychowania przedszkolnego w gminie innej niż gmina, w której dziecko mieszka.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Projekt ustawy przewiduje wprowadzenie w szczególności następujących rozwiązań prawnych:

- określenie 30-dniowego terminu, licząc od dnia przybycia obywatela Ukrainy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, na złożenie wniosku o nadanie numeru PESEL;
- wprowadzenie rozwiązania zabezpieczającego obywateli Ukrainy przed odmową udzielenia im zezwolenia na pobyt czasowy w sytuacji, gdy nie spełniają wymogów udzielenia im konkretnego rodzaju zezwolenia lub gdy okoliczności, które są podstawą ubiegania się o udzielenie tego zezwolenia, nie uzasadniają pobytu przez okres dłuższy niż 3 miesiące, lub gdy zachodzą podstawy odmowy udzielenia zezwolenia inne niż obowiązywanie wpisu danych cudzoziemca do wykazu cudzoziemców, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest niepożądany, figurowanie danych obywatela Ukrainy w Systemie Informacyjnym Schengen w celu odmowy wjazdu, względy obronności lub bezpieczeństwa państwa lub ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego lub zobowiązania wynikające z postanowień ratyfikowanych umów międzynarodowych obowiązujących Rzeczypospolitą Polską, lub zawarcie związku małżeńskiego w celu obejścia przepisów;
- wprowadzenie ułatwień dla obywateli Ukrainy, którzy z różnych względów utracili możliwość dostępu do profilu zaufanego;
- usankcjonowanie na poziomie ustawowym charakteru dokumentu elektronicznego, o którym mowa w art. 10 ust. 1 pkt 1 ustawy (dostępny w ramach publicznej aplikacji mobilnej diiia.pl) jako dokumentu pobytowego, objętego zakresem definicji wynikającej z art. 2 pkt 16 lit. b rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/399 z dnia 9 marca 2016 r. w sprawie unijnego kodeksu zasad regulujących przepływ osób przez granice (kodeks graniczny Schengen), zwanego dalej rozporządzeniem 2016/399;
- wprowadzenie podstawy prawnej do uzyskiwania z rejestru Straży Granicznej przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych oraz, przez organy właściwe i wojewodów realizujących świadczenia rodzinne, także daty/historii przekraczania granicy przez obywatela Ukrainy, tj. zarówno daty każdorazowego wjazdu, jak i wyjazdu z Polski w celu eliminacji przypadków nieuprawnionego pobierania świadczeń;
- uchylenie art. 11 ust. 1 w celu uniknięcia rozbieżności interpretacyjnych, w szczególności u cudzoziemców będących bezpośrednimi adresatami tych przepisów;
- zapewnienie ciągłości świadczenia pieniężnego, wypłacanego na podstawie art. 13 ustawy przysługującego z tytułu zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy, którzy przybyli do Rzeczypospolitej Polskiej w ramach zorganizowanych grup pieczy zastępczej z terenu Ukrainy;
- rozszerzenie zakresu wykorzystania środków Funduszu Pomocy, przez uwzględnienie możliwości finansowania zadań Polskiego Czerwonego Krzyża realizowanych na rzecz pomocy obywatelom Ukrainy, przez Krajowe Biuro Informacji i Poszukiwań, przewidziane w konwencjach międzynarodowych o traktowaniu jeńców wojennych oraz o ochronie osób cywilnych podczas wojny;
- zapewnienie wojewodom szerszego dostępu do danych z ewidencji małoletnich;
- uchylenie wyłączenia obowiązku stosowania ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1710, z późn. zm.) w zakresie zamówień publicznych niezbędnych do zapewnienia pomocy żywnościowej przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa (KOWR) na potrzeby Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014–2020, realizowanego w ramach Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym;

- likwidację instytucji zezwolenia na pobyt czasowy wydawanego obywatelom Ukrainy w trybie uproszczonym;
- rozszerzenie zakresu prac, które będą mogły być wykonywane w gospodarstwie przez obywatela Ukrainy legalnie przebywającego na terytorium RP;
- stworzenie podstaw prawnych do partycypacji obywateli Ukrainy w kosztach zakwaterowania i wyżywienia. Rozwiązania te mają na celu usankcjonowanie praktyk dopłacania przez obywateli Ukrainy do usług zamieszkania i wyżywienia oraz aktywizację obywateli Ukrainy przebywających w ośrodkach zbiorowego zakwaterowania;
- uzależnienie możliwości korzystania ze zbiorowego zakwaterowania, w okresie dłuższym niż 120 dni od przybycia na terytorium RP od posiadania numeru PESEL;
- umożliwienie przekazywania środków finansowych na cele związane z digitalizacją obiektów materialnego i niematerialnego dziedzictwa kulturowego w Ukrainie, a także zarządzaniem takimi obiektami;
- umożliwienie organom Straży Granicznej i Szefowi UdSC nie wszczynania postępowania w sprawie zobowiązania cudzoziemca do powrotu wobec obywatela Ukrainy w okresie do dnia 24 sierpnia 2023 r., albo umorzenia takiego postępowania;
- kontynuowanie w roku 2023 wsparcia jednostek samorządu terytorialnego w realizacji dodatkowych zadań oświatowych, w tym dotyczących dowożenia uczniów oraz zapewnienia korzystania z wychowania przedszkolnego, związanych z kształceniem, wychowaniem i opieką nad dziećmi i uczniami będącymi obywatelami Ukrainy, którzy przybyli do Polski w związku z konfliktem zbrojnym w Ukrainie. Przy tym zmieniono definicję ww. dzieci i uczniów, wskazując jako tytuł ich legalnego pobytu, obok przepisów zmienianej ustawy, także przepisy ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach;
- finansowe wsparcie w roku 2023 publicznych szkół policealnych, szkół dla dorosłych oraz branżowych szkół II stopnia, w których kształcą się słuchacze Ukraińcy, przybyli do Polski w związku z wojną w ich ojczyźnie;
- zapobieżenie w roku 2023 zmianom wysokości dotacji na ucznia niesamorządowej szkoły, przedszkola lub placówki oraz nieuzasadnionemu refinansowaniu edukacji przedszkolnej w przypadku dzieci korzystających z wychowania przedszkolnego w gminie innej niż gmina, w której dziecko mieszka;
- doprecyzowanie kwestii związanych z wydatkowaniem i zwracaniem przez jednostki samorządu terytorialnego środków otrzymanych z Funduszu Pomocy w ramach wsparcia w realizacji zadań oświatowych;
- zapewnienie uczniom publicznych i niepublicznych szkół podstawowych i szkół artystycznych realizujących kształcenie ogólne w zakresie szkoły podstawowej, będących obywatelami Ukrainy, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy, pokrycia kosztu zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych;
- wprowadzenie podstawy prawnej do uzyskiwania z rejestru Straży Granicznej przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego, ośrodki pomocy społecznej, centra usług społecznych oraz powiatowe centra pomocy rodzinie niezbędnych danych w celu eliminacji przypadków nieuprawnionego pobierania świadczeń;
- zmianę w ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1128, z późn. zm.) oraz w ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1800, z późn. zm.), które mają na celu wydłużenie o rok preferencji podatkowych stanowiących podatkowe wsparcie w związku z trwającym konfliktem w Ukrainie. Zaproponowano, aby obowiązujące obecnie do 31 grudnia 2022 r. preferencje obowiązywały do 31 grudnia 2023 r.;
- zmianę w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2022 r. poz. 1264, z późn. zm.) doprecyzowującą, że zaświadczenie o korzystaniu przez cudzoziemca z ochrony czasowej uprawnia jego posiadacza, wraz z dokumentem podróży, do wielokrotnego przekraczania granicy bez konieczności uzyskania wizy i wprowadzającą podstawę prawną do wydania takiego zaświadczenia dla dziecka cudzoziemca urodzonego na terytorium RP w okresie obowiązywania ochrony czasowej;
- zmiany w przepisach ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2021 r. poz. 2354, z późn. zm.), które regulują udostępnianie danych z krajowego zbioru rejestrów, ewidencji i wykazu w sprawach

cudzoziemców za pomocą urzędzeń telekomunikacyjnych podmiotom uprawnionym do ich uzyskania (np. organom administracji publicznej, państwowym jednostkom organizacyjnym, sądom), tak aby w warunkach masowego napływu cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej większe zainteresowanie poszczególnych podmiotów dostępem do danych tą drogą mogło spotkać się z pewnymi uproszczeniami proceduralnymi;

- zmiany w ustawie z dnia 8 grudnia 2006 r. o finansowym wsparciu niektórych przedsięwzięć mieszkaniowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 377, z późn. zm.) umożliwiające skorzystanie z bezzwrotnej pomocy finansowej w przypadku gdy nieruchomość będzie własnością innego niż NGO podmiotu, np. spółki skarbu państwa, gminy, organizacji pozarządowej lub podmiotu z art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego itp.;
- zmiany w ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. o Krajowym Zasobie Nieruchomości (Dz. U. z 2021 r. poz. 1961, z późn. zm.) otwierające możliwości współpracy z Organizacjami Pożytku Publicznego przez wykorzystywanie nieruchomości wchodzących w skład Krajowego Zasobu Nieruchomości w celu tworzenia do tego niezbędnej infrastruktury lokalowej, w tym dla obywateli Ukrainy;
- zmiany w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268, z późn. zm.) mające na celu poszerzenie katalogu podmiotów uprawnionych do prowadzenia rodzinnych domów pomocy i mieszkań chronionych o organizacje pozarządowe nie posiadające statusu organizacji pożytku publicznego;
- zmiany w ustawie z dnia 23 marca 2022 r. o szczególnych regulacjach w zakresie transportu i gospodarki morskiej w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy (Dz. U. poz. 684, z późn. zm), dostosowujące jej przepisy do przepisów UE; W projekcie przewiduje się zmianę brzmienia art. 6 i art. 8 oraz uchylenie art. 10 ustawy celem dostosowania przyjętych w ustawie rozwiązań do postanowień pkt 27 Komunikatu Komisji Tymczasowe kryzysowe ramy środków pomocy państwa w celu wsparcia gospodarki po agresji Rosji wobec Ukrainy (Dz. Urz. UE C 131I z 24.03.2022, str. 1), zwanego dalej „Komunikatem”. Zmiana brzmienia art. 6 ustawy ma na celu zmianę mechanizmu udzielania wsparcia finansowego przewoźnikom kolejowym przez odniesienie się do kosztów faktycznie poniesionych w związku z uruchomieniem dodatkowego pociągu pasażerskiego nieujętego w rocznym rozkładzie jazdy, a nie na stawkach ryczałtowych w przeliczeniu na pociągokilometr/pojazdokilometr/wagonokilometr wykonanej pracy eksploatacyjnej, jak ma to miejsce w obecnie obowiązującym przepisie. Jednocześnie dodaje się wymóg, który wiąże finansowanie uruchomienia dodatkowego pociągu pasażerskiego nieujętego w rocznym rozkładzie jazdy z realizacją ustaleń Międzyresortowego Zespołu do spraw przyjęcia przez Rzeczpospolitą Polską osób napływających z terytorium Ukrainy. W związku ze zmianami w art. 6 ust. 1 polegającymi na wykreśleniu wyrazów dotyczących włączenia dodatkowego wagonu albo zespołu trakcyjnego do pociągu pasażerskiego stałego kursowania, finansowanie w tym zakresie zostało ujęte w art. 8 ust. 1. Na podstawie art. 8 ust. 1 włączenie dodatkowego wagonu albo zespołu trakcyjnego możliwe będzie w ramach zmiany umowy o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego i rozliczenie kosztów z tym związanych następuje w ramach tej umowy, a w przypadku wykazania przez organizatora publicznego transportu zbiorowego zwiększonego deficytu w ramach rekompensaty w związku z dodatkowymi kosztami poniesionymi na wzmocnienie pociągu minister właściwy do spraw transportu może przekazać wojewódzkiemu organizatorowi publicznego transportu zbiorowego środki z Funduszu Pomocy. W projekcie dodatkowo wydłuża się terminy wypłaty środków z Funduszu Pomocy – do dnia 31 marca 2023 r. oraz na złożenie wniosku przez przewoźnika kolejowego/operatora międzynarodowych i międzywojewódzkich przewozów pasażerskich – do dnia 31 stycznia 2023 r. Biorąc pod uwagę czas konieczny na składanie wniosków o finansowanie przez zainteresowane podmioty, wypłata ze środków Funduszu Pomocy na podstawie art. 6 i art. 8 będzie możliwa również w 2023 r, tj. do 31 marca 2023 r. Wnioski o finansowanie ze środków Funduszu Pomocy uruchomionego dodatkowego pociągu pasażerskiego nieujętego w rocznym rozkładzie jazdy, który przewiózł osoby przemieszczające się z terytorium Ukrainy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy, złożone przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy będą pozostawione bez rozpoznania. Jest to związane ze zmianą sposobu ustalania wysokości finansowania i wymaganej zawartości wniosków. W projekcie uchyla się art. 10

ustawy, zgodnie z którym zwolnienie z pobierania opłat, o których mowa w art. 5 ust. 1 ustawy (niepobieranie przez zarządcę infrastruktury kolejowej określonych opłat od przewoźnika kolejowego wykonującego przewozy towarowe z pomocą humanitarną) oraz finansowanie, o którym mowa w art. 6 ust. 1 ustawy (przewoźnika kolejowego z tytułu uruchomienia dodatkowego pociągu pasażerskiego nieujętego w rocznym rozkładzie jazdy przewożącego osoby przemieszczające się z terytorium Ukrainy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej), stanowi pomoc publiczną podlegającą notyfikacji Komisji Europejskiej i może być udzielone zgodnie z postanowieniami zawartymi w decyzji Komisji Europejskiej wydanej w wyniku notyfikacji. Mając na uwadze spełnienie przez projektowaną zmianę ustawy warunków określonych w pkt 27 Komunikatu decydujących o niepodleganiu unijnym zasadom pomocy państwa („działania państwa w ramach wykonywania prerogatyw władzy publicznej” i „nieprzekroczenia rynkowego poziomu kosztów świadczonych usług”), finansowanie ze środków Funduszu Pomocy po wprowadzeniu rekomendowanych w projekcie zmian nie będzie stanowić pomocy publicznej wymagającej notyfikacji Komisji Europejskiej.

- zmianę w ustawie z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej (Dz. U. z 2022 r. poz. 868, z późn. zm.) ułatwiająca dyrektorom szkół i gminom kontrolowanie obowiązku szkolnego i obowiązku nauki;
- zmianę w ustawie z dnia 29 października 2021 r. o budowie zabezpieczenia granicy państwowej (Dz. U. poz. 1992), której celem jest dostosowanie do potrzeb związanych z budową urządzeń służących zabezpieczeniu odcinka granicy państwowej Rzeczypospolitej Polskiej z Federacją Rosyjską (Obwodem Kaliningradzkim).

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Projekt ustawy ma charakter incydentalny. Celem ustawy jest uregulowanie niektórych spraw w związku z masowym wjazdem na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obywateli Ukrainy, którzy opuścili terytorium Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Obywatele Ukrainy	Trudna do oszacowania		<p>Określenie 30-dniowego terminu, licząc od dnia przybycia obywatela Ukrainy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, na złożenie wniosku o nadanie numeru PESEL.</p> <p>Uzależnienie możliwości korzystania ze zbiorowego zakwaterowania, w okresie dłuższym niż 120 dni od przybycia na terytorium RP, od posiadania numeru PESEL.</p> <p>Wprowadzenie ułatwień dla obywateli Ukrainy, którzy nie mają możliwości dostępu do profilu zaufanego.</p> <p>Uniknięcie rozbieżności interpretacyjnych w zakresie tytułów pobytowych.</p> <p>Umożliwienie organom Straży Granicznej i Szefowi UdSC nie wszczynania postępowania w sprawie zobowiązania do powrotu wobec obywatela Ukrainy w okresie do dnia 24 sierpnia 2023 r., albo umorzenia takiego postępowania.</p> <p>Usankcjonowanie na poziomie ustawowym charakteru dokumentu elektronicznego, o którym mowa w art. 10 ust. 1 pkt 1 tej ustawy (dostępny w ramach publicznej</p>

			<p>aplikacji mobilnej diia.pl) jako dokumentu pobytowego, objętego zakresem definicji wynikającej z art. 2 pkt 16 lit. b rozporządzenia 2016/399.</p> <p>Likwidacja instytucji zezwolenia na pobyt czasowy wydawanego obywatelom Ukrainy w trybie uproszczonym.</p> <p>Partycypacja w kosztach wyżywienia i utrzymania, aktywizacja obywateli Ukrainy przebywających w ośrodkach zbiorowego zakwaterowania.</p>
Małoletni z Ukrainy pozostający w pieczy zastępczej i ich opiekunowie	Trudna do oszacowania		Zapewnienie ciągłości świadczenia pieniężnego, wypłacanego na podstawie art. 13 ustawy przysługującego z tytułu zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy, którzy przybyli do Rzeczypospolitej Polskiej w ramach zorganizowanych grup pieczy zastępczej z terenu Ukrainy.
Świadczeniobiorcy świadczeń wychowawczych, rodzinnych, Dobry start, RKO	453 tys. (liczba dzieci na które przyznano świadczenie wychowawcze na okres świadczeniowy 2022/2023 stan na 20-10-2022)	ZUS	Wstrzymanie wypłaty już w momencie wyjazdu i uchylenie prawa jeśli wyjazd okaże się na okres powyżej miesiąca lub wznowienie wypłaty jeśli wyjazd będzie na okres krótszy.
Uczniowie szkół podstawowych z Ukrainy	Trudna do oszacowania		Zapewnienie pokrycia kosztu zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych.
Jednostki samorządu terytorialnego	2 873 (16 województw, 314 powiatów i 66 miast na prawach powiatu oraz 2477 gmin)	Główny Urząd Statystyczny	Kontynuowanie w roku 2023 wsparcia jednostek samorządu terytorialnego w realizacji dodatkowych zadań oświatowych, w tym dotyczących dowożenia uczniów, oraz zapewnienie korzystania z wychowania przedszkolnego, związanych z kształceniem, wychowaniem i opieką nad dziećmi i uczniami będącymi obywatelami Ukrainy, którzy przybyli do Polski w związku z konfliktem zbrojnym w Ukrainie.
Dzieci i uczniowie z Ukrainy, którzy przybyli na teren Polski w związku z konfliktem zbrojnym	Trudne do oszacowania. Obecnie w polskim systemie uczy się 192 412 uczniów z Ukrainy, którzy przybyli na	System Informacji Oświatowej	jw.

	teren Polski w związku z konfliktem zbrojnym		
Publiczne szkoły policealne, publiczne szkoły dla dorosłych oraz publiczne branżowe szkoły II stopnia	623		Zapewnienie wsparcia finansowego w wysokości przewidzianej na ucznia takiej szkoły w części oświatowej subwencji ogólnej.
Jednostki samorządu terytorialnego	2477		Zapobieżenie nieuzasadnionemu refinansowaniu edukacji przedszkolnej w przypadku dzieci korzystających z wychowania przedszkolnego w gminie innej niż gmina, w której dziecko mieszka.
Małoletni z Ukrainy objęci wychowaniem przedszkolnym w gminie innej niż gmina, w której zamieszkują	Trudne do oszacowania. Obecnie w polskim systemie wykazano takich dzieci 1 123	System Informacji Oświatowej	jw.
Publiczne szkoły niesamorządowe, w których realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki	890	System Informacji Oświatowej	Zapobieżenie nieuzasadnionym zmianom wysokości wskaźnika zwiększającego, o którym mowa w art. 14 ust. 1 i 2 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, wpływającego na wysokość dotacji na uczniów tych szkół.
Niesamorządowe przedszkola, inne formy wychowania przedszkolnego oraz niesamorządowe szkoły, w których zorganizowano oddziały przedszkolne	9 072	System Informacji Oświatowej	Zapobieżenie nieuzasadnionym zmianom wysokości podstawowej kwoty dotacji będącej podstawą ustalenia wysokości dotacji na jednego ucznia.

Publiczne szkoły policealne, publiczne szkoły dla dorosłych oraz publiczne branżowe szkoły II stopnia	623		Zapewnienie wsparcia finansowego w wysokości przewidzianej na ucznia takiej szkoły w części oświatowej subwencji ogólnej.
Jednostki samorządu terytorialnego	2477		Usankcjonowanie możliwości wsparcia jednostek samorządu terytorialnego w realizacji dodatkowych zadań oświatowych związanych z kształceniem, wychowaniem i opieką nad dziećmi i uczniami będącymi obywatelami Ukrainy – również w 2023 r.; doprecyzowanie kwestii związanych z wydatkowaniem i zwracaniem przez jednostki samorządu terytorialnego środków otrzymanych z Funduszu Pomocy w ramach wsparcia w realizacji zadań oświatowych. Umożliwienie uzyskiwania wsparcia z Funduszu Pomocy z powodu uznania pobytu dziecka lub ucznia, korzystających z edukacji w szkole w polskim systemie oświaty, za legalny na podstawie przepisów innych niż przepisy niniejszej ustawy.
Dyrektorzy szkół	Trudna do oszacowania		Ułatwienie kontrolowania spełniania obowiązku szkolnego i obowiązku nauki.
Organy realizujące świadczenia (gminy)	2477 gmin	Dane administracyjne	Wprowadzenie podstawy prawnej do uzyskiwania z rejestru Straży Granicznej także daty/historii przekraczania granicy przez obywatela Ukrainy, tj. zarówno daty każdorazowego wjazdu, jak i wyjazdu z Polski.
ZUS	1	Dane administracyjne	Wprowadzenie podstawy prawnej do uzyskiwania z rejestru Straży Granicznej także daty/historii przekraczania granicy przez obywatela Ukrainy, tj. zarówno daty każdorazowego wjazdu, jak i wyjazdu z Polski.
Szef Urzędu ds. Cudzoziemców	1	Dane administracyjne	Umożliwienie nie wszczynania postępowania w sprawie zobowiązania cudzoziemca do powrotu wobec obywatela Ukrainy w okresie do dnia 24 sierpnia 2023 r., albo umorzenia takiego postępowania.
KOWR	1	Dane administracyjne	Uchylenie wyłączenia obowiązku stosowania ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych

			w zakresie zamówień publicznych niezbędnych do zapewnienia pomocy żywnościowej przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa (KOWR) na potrzeby Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014–2020, realizowanego w ramach Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym.
PCK	1	Dane administracyjne	Wprowadzenie możliwości wykorzystania środków Funduszu Pomocy, na finansowanie zadań Polskiego Czerwonego Krzyża realizowanych na rzecz pomocy obywatelom Ukrainy, przez Krajowe Biuro Informacji, przewidziane w konwencjach międzynarodowych o traktowaniu jeńców wojennych oraz o ochronie osób cywilnych podczas wojny.
Spoleczne Agencje Najmu	Trudna do oszacowania		Zmiany umożliwiające rozszerzenie dotychczasowej działalności i pobieranie kaucji na raty.
Przewoźnicy kolejowi	14		Bezpośrednie – z tytułu zapewnienia transportu kolejowego osób przemieszczających się z terytorium Ukrainy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy, możliwość uzyskania finansowania.
Organizatorzy publicznego transportu zbiorowego	16		Bezpośrednie – z tytułu zapewnienia transportu kolejowego osób przemieszczających się z terytorium Ukrainy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy, możliwość uzyskania finansowania.
Minister Infrastruktury	1		Bezpośrednie – przekazywanie środków z Funduszu Pomocy podmiotom wskazanym w ustawie o szczególnych regulacjach w zakresie transportu i gospodarki morskiej w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy.
Zarządcy infrastruktury	1		Możliwość uzyskania finansowania ze środków Funduszu Pomocy odpowiadającego wysokości utraconych przychodów z tytułu niepobrania opłat o którym mowa w ustawie o szczególnych regulacjach w zakresie transportu i gospodarki morskiej w związku

			z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy.
--	--	--	--

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny zgodnie z § 52 Regulaminu pracy Rady Ministrów oraz stosownie do wymogów art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248). W tym trybie uwag nie zgłoszono.

Projekt ustawy został przesłany do zaopiniowania przez wojewodów oraz przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Wyniki konsultacji publicznych i opiniowania zostały przedstawione w raporcie.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Łącznie	
Dochody ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Wydatki ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Saldo ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												

Źródła finansowania	Fundusz Pomocy
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Na 2023 r. zaplanowane jest ponad 2 mld złotych w Funduszu Pomocy na zadania oświatowe realizowane na rzecz uczniów z Ukrainy.</p> <p>Według obecnej liczby dzieci i uczniów w systemie oświaty skutki finansowe w roku 2023 można oszacować na ok. 0,2 mld zł miesięcznie, w tym około 10% na zadania związane z dowożeniem i wychowaniem przedszkolnym. Należy jednak mieć na uwadze, że liczba dzieci i uczniów z Ukrainy może podlegać istotnym fluktuacjom związanym z eskalacją lub ograniczeniem intensywności konfliktu oraz mogą wystąpić zmiany w strukturze wiekowej dzieci i uczniów.</p> <p>Środki przekazywane samorządom w celu wsparcia uczniów z Ukrainy są w roku bieżącym naliczane zgodnie z algorytmem, stanowiącym załącznik do rozporządzenia w sprawie sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego w roku 2022 (Dz. U. z 2021 r. poz. 2453, z późn. zm.) na podstawie danych wykazanych w systemie informacji oświatowej, o którym mowa w ustawie z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 584 i 619). Na dowożenie naliczana jest kwota 250 zł w ujęciu miesięcznym. Planuje się, że w roku 2023 naliczanie środków z Funduszu Pomocy dla poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego będzie dokonywane zgodnie z algorytmem, stanowiącym załącznik do rozporządzenia w sprawie sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego w roku 2023.</p>

	<p>Przekazanie środków Fundacji Solidarności Międzynarodowej na cele związane z digitalizacją obiektów materialnego i niematerialnego dziedzictwa kulturowego w Ukrainie, a także zarządzanie takimi obiektami – 4 500 000 zł (art. 14 ust. 11b).</p> <p>Pozostałe zmiany ze względu na swój charakter doprecyzowujący bądź uelastyczniający stosowane procedury nie będą generowały dodatkowych wydatków ze strony budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego.</p> <p>Zmiany dotyczące możliwości wstrzymywania wypłat świadczeń już w momencie wyjazdu i uchylenie prawa jeśli wyjazd okaże się na okres powyżej miesiąca lub wznowienie wypłaty jeśli wyjazd będzie na okres krótszy.</p> <p>Według danych ZUS na dzień 20 października 2022 r. świadczenia wychowawcze na okres świadczeniowy 2022/2023 przyznano na 453 tys. dzieci uchodźców z Ukrainy. Proponowana zmiana może spowodować zmniejszenie wydatków na świadczenia wychowawcze, rodzinne, rodzinny kapitał opiekuńczy i dofinansowanie do obniżenia opłaty w żłobku ze względu na możliwość wstrzymania wypłaty świadczeń już w momencie opuszczenia terytorium RP przez osobę uprawnioną. Ze względu na dynamikę działań wojennych na terytorium Ukrainy, jak też ze względu na zmieniające się warunki atmosferyczne (obniżenie temperatury i brak możliwości zapewnienia ogrzewania na terenie Ukrainy) trudne do oszacowania są możliwe liczebności uchodźców przemieszczających się między Ukrainą a Polską.</p> <p>Uchylenie art. 33a ustawy, skutkujące przywróceniem obowiązku stosowania ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych do zamówień publicznych dotyczących zakupu żywności w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014–2020, nie powoduje żadnych skutków finansowych dla funkcjonowania przedsiębiorców / dostawców żywności w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014–2020. Zamówienia publiczne prowadzone przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa w ramach Programu będą oparte na konkurencyjnych trybach ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1710, z późn. zm.).</p>
--	--

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców, oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0–10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa	-	-	-	-	-	-	-
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw		-	-	-	-	-	-
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	-	-	-	-	-	-	
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Możliwość uzyskania finansowania na pokrycie kosztów działań określonych w ustawie o szczególnych regulacjach w zakresie transportu i gospodarki morskiej w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy.						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							

	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	
Niemierzalne	-	-
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Projektowana ustawa nie będzie miała wpływu na konkurencyjność gospodarki, w tym na przedsiębiorców, na sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw.</p> <p>Projektowana ustawa nie będzie miała wpływu na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, obywateli, osób starszych, a także osób niepełnosprawnych oraz gospodarstwa domowe.</p> <p>W zakresie zmian w ustawie o szczególnych regulacjach w zakresie transportu i gospodarki morskiej w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy – przewoźnicy kolejowi wypełniają dodatkowe zadania związane z przewozem osób przybywających z terytorium Ukrainy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa oraz świadczą przewozy towarowe z pomocą humanitarną osobom poszkodowanym w wyniku tego konfliktu przy jednoczesnej możliwości uzyskania wsparcia w celu finansowania poniesionych z tego tytułu kosztów.</p> <p>Uchylenie art. 33a ustawy, skutkujące przywróceniem obowiązku stosowania ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych do zamówień publicznych dotyczących zakupu żywności w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014–2020, nie wpływa na konkurencyjność gospodarki.</p>	
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu		
☒ nie dotyczy		
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy	
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy	
Komentarz:		
9. Wpływ na rynek pracy		
Zmiany będą miały pozytywny wpływ na rynek pracy.		
10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe ☐ inne:	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Brak wpływu.	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Projektowana ustawa wejdzie w życie – co do zasady – z dniem następującym po dniu ogłoszenia.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Z uwagi na incydentalny charakter regulacji nie ma konieczności dokonywania analizy prawno-porównawczej w kwestii rozwiązań stosowanych w projektowanej regulacji.		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		
Brak.		

**Raport z konsultacji publicznych i opiniowania
projektu ustawy o zmianie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem
zbrojnym na terytorium tego państwa oraz niektórych innych ustaw
(UD459)**

1. Informacje ogólne

Zgodnie z § 36 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348) projekty ustaw lub projekty rozporządzeń przedstawia się do konsultacji publicznych, w tym konsultacji z organizacjami społecznymi lub innymi zainteresowanymi podmiotami albo instytucjami w celu przedstawienia ich stanowiska.

Niniejszy dokument stanowi wypełnienie obowiązku, o którym mowa w § 51 ust. 1 Regulaminu pracy Rady Ministrów, zgodnie z którym organ wnioskujący sporządza raport z konsultacji obejmujący omówienie wyników przeprowadzonych konsultacji publicznych i opiniowania.

Stosownie do wymogów art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz zgodnie z § 52 ust. 1 Regulaminu pracy Rady Ministrów projekt ustawy został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, a odnośnik do projektu został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

2. Przebieg konsultacji i opiniowania

Projekt ustawy został przekazany do zaopiniowania, w terminie 14 dni od dnia otrzymania projektu przez wojewodów. Ponadto projekt został przesłany do zaopiniowania przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego i był przedmiotem jej obrad.

3. Omówienie wyników przeprowadzonych konsultacji publicznych i opiniowania

W ramach opiniowania uwagi do projektu ustawy zgłosiło 15 wojewodów: Pomorski, Lubuski, Zachodniopomorski, Śląski, Lubelski, Opolski, Małopolski, Warmińsko-Mazurski, Dolnośląski, Mazowiecki, Łódzki, Wielkopolski, Podkarpacki, Kujawsko-Pomorski oraz Świętokrzyski.

Ponadto do projektu uwagi przedstawili:

- 1) Konfederacja Lewiatan;
- 2) Stowarzyszenie Interwencji Prawnej;
- 3) Polsko-Ukraińska izba Gospodarcza;
- 4) Helsińska Fundacja Praw Człowieka;
- 5) UNHCR;
- 6) Fundacja Rozwoju „Oprócz Granic”.

Uwagi zgłoszone przez wojewodów zostały omówione na zorganizowanej w tym celu wideokonferencji. Większość otrzymanych propozycji została uwzględniona, tym bardziej, że w znacznej części pokrywały się ze zgłoszonymi przez poszczególne resorty. Uwagi te dotyczyły m.in.:

- nowych przepisów o uczestniczeniu przez obywateli Ukrainy w kosztach zakwaterowania i wyżywienia (art. 12 ustawy pomocowej),
- kwestii świadczeń dla podmiotów zapewniających zakwaterowanie i wyżywienie obywatelom Ukrainy (art. 13 i 14 ustawy pomocowej),
- nadawania, zmiany i przyznawania statusu UKR (art. 4 ustawy pomocowej),

- odsetek od środków z Funduszu Pomocy pozostających na rachunkach jednostek budżetowych (art. 14 ust. 4c ustawy pomocowej),
- kwestii wstrzymywania wypłaty świadczeń lub dofinansowania z uwagi na opuszczenie terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez obywatela Ukrainy (art. 26 ustawy pomocowej),
- wydłużenia okresu zezwolenia na pobyt czasowy dla obywateli Ukrainy (art. 42 ustawy pomocowej).

Uwagi zgłoszone przez partnerów społecznych dotyczyły:

1. Doprecyzowania przepisów dotyczących możliwości przywrócenia utraconego statusu UKR (art. 4 ustawy pomocowej), których obecna redakcja, w opinii zgłaszających uwagę, w niektórych przypadkach utrudnia lub praktycznie uniemożliwia przywrócenie statusu UKR. Uwaga została uwzględniona, a przepisowi nadano nowe brzmienie (Polsko-Ukraińska Izba Gospodarcza).

2. Stworzenia instrumentu prawnego dla obywateli Ukrainy, których dalszy pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej będzie związany m.in. z pracą lub pobytem z członkiem rodziny w związku z projektowanym uchynieniem art. 33a, art. 38, art. 39 (Konfederacja Lewiatan). Fundacja Rozwoju „Oprócz Granic” przedstawiła opinię, że w przypadku uchynienia art. 38 należałoby rozważyć uwzględnienie możliwości dodania do ustawy o cudzoziemcach podstawy prawnej dedykowanej obywatelom Ukrainy, która pozwoli na legalizację pobytu także osobom, których dochód w świetle ustawy o cudzoziemcach nie jest stabilny i regularny.

Wypracowanie ostatecznego rozwiązania prawnego, organizacyjnego i technicznego służącego do dalszej legalizacji pobytu obywateli Ukrainy, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy pomocowej powinno być poprzedzone analizami na początku 2023 r., uwzględniającymi rozwój sytuacji konfliktu zbrojnego na terytorium Ukrainy, sytuację humanitarną i liczebność osób, które opuściły to terytorium w związku z tymi działaniami, jak również choćby to, czy okres udzielania ochrony czasowej (ochrony tymczasowej) obywatelom Ukrainy w państwach członkowskich Unii Europejskiej na podstawie decyzji wykonawczej Rady (UE) 2022/382 z dnia 4 marca 2022 r. stwierdzającej istnienie masowego napływu wysiedleńców z Ukrainy w rozumieniu art. 5 dyrektywy 2001/55/WE i skutkującej wprowadzeniem tymczasowej ochrony (Dz. Urz. UE L 71, z 4.3.2022, str. 1–6), zwanej dalej: „decyzją 2022/382”, nie zostanie przedłużony. Na chwilę obecną koniec okresu pobytu obywateli Ukrainy uznawanego za legalny sięga daty 24 sierpnia 2023 r. W zależności od rozwoju sytuacji, uwzględniającej powyższe czynniki, jednym z dopuszczalnych środków przedłużenia ich pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej mogłoby być dalsze przedłużenie tego okresu. Natomiast w procedowanym projekcie ustawy o zmianie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa oraz niektórych innych ustaw (UD 459) nie powinny jeszcze znajdować się konkretne propozycje w tym zakresie. Zagadnienia te będą przedmiotem dalszych analiz oraz ewentualnie zostaną ujęte w kolejnej nowelizacji ustawy pomocowej.

3. Kwestii legalizacji pobytu nieposiadającego obywatelstwa ukraińskiego dziecka obywatela Ukrainy, który przybył na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z terytorium Ukrainy w związku z działaniami wojennymi nie została uwzględniona. Problematyka zakresu podmiotowego ustawy pomocowej była przedmiotem żywej dyskusji od momentu, kiedy pojawił się pierwszy rządowy projekt tej ustawy. Niewątpliwie uprawnionymi do pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (w okresie 18 miesięcy od dnia 24 lutego 2023 r.) w świetle przepisów tej ustawy są:

- obywatele Ukrainy, którzy w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium Ukrainy przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w okresie od dnia 24 lutego 2022 r. do dnia określonego w przyszłym rozporządzeniu Rady Ministrów, które zostanie wydane na podstawie art. 2 ust. 4 ustawy pomocowej, i deklarują zamiar pozostania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (art. 1 ust. 1 i art. 2 ust. 1 zdanie pierwsze ustawy pomocowej);

- małżonkowie obywateli Ukrainy, niebędących obywatelami polskimi ani obywatelami innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej, którzy w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium Ukrainy przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w okresie od dnia 24 lutego 2022 r. do dnia określonego w przyszłym rozporządzeniu Rady Ministrów, które zostanie wydane na podstawie art. 2 ust. 4 ustawy pomocowej, i deklarują zamiar pozostania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (art. 1 ust. 2 i art. 2 ust. 1 zdanie pierwsze ustawy pomocowej);
- członkowie najbliższej rodziny obywateli Ukrainy będący posiadaczami Kart Polaka, którzy to członkowie najbliższej rodziny w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium Ukrainy przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w okresie od dnia 24 lutego 2022 r. do dnia określonego w przyszłym rozporządzeniu Rady Ministrów, które zostanie wydane na podstawie art. 2 ust. 4 ustawy pomocowej, i deklarują zamiar pozostania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (art. 2 ust. 2 w zw. z art. 2 ust. 1 zdanie trzecie ustawy pomocowej);
- małoletnie dzieci urodzone na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez matki, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy pomocowej (art. 2 ust. 1 zdanie trzecie ustawy pomocowej).

Zakresem podmiotowym ustawy pomocowej nie są zaś objęte dzieci obywateli Ukrainy, które to dzieci same nie posiadają obywatelstwa ukraińskiego (i nie urodziły się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej po przybyciu na to terytorium ich matek). Dzieci obywateli Ukrainy, które objęte są obligatoryjnie ochroną czasową (ochroną tymczasową) w świetle przepisów decyzji 2022/382, a do których nie mają zastosowania przepisy ustawy pomocowej, mogą uzyskać na podstawie art. 110 ust. 5 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2022 r. poz. 1264, z późn. zm.) zaświadczenie Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców potwierdzające korzystanie z ochrony czasowej, i dzięki temu dokumentowi korzystać w Rzeczypospolitej Polskiej ze statusu beneficjenta tej formy ochrony w oparciu o obowiązujące przepisy. Wzór tego zaświadczenia został notyfikowany Komisji Europejskiej i stanowi obecnie dokument pobytowy. Zasadniczo zatem sytuacja prawna tych dzieci nie jest ukształtowana wadliwie lub niekorzystnie. Zagadnienia te zostały kierunkowo rozstrzygnięte przy opracowywaniu tekstu pierwotnego ustawy (Konfederacja Lewiatan, Polsko-Ukraińska Izba Gospodarcza, Fundacja Rozwoju „Oprócz Granic”).

4. Uchylenia przepisów wydłużających legalny pobyt na terytorium RP cudzoziemców na mocy szczególnych rozwiązań w związku z pandemią COVID-19. Uwaga została częściowo uwzględniona. Wydłużono *vacatio legis* do 90 dni. Ponadto uzasadnione jest twierdzenie, że uchylane przepisy straciły w obecnej sytuacji już swoją aktualność. Ich celem zasadniczym było bowiem zwalczanie bezpośrednich negatywnych skutków dla sfery praw pobytowych cudzoziemców wynikających z ograniczania różnych sfer życia społecznego wynikających z rozwoju pandemii COVID-19, np. jeżeli idzie o funkcjonowanie urzędów administracji publicznej czy możliwość przekraczania granic państwowych. W obecnej sytuacji już takie skutki nie występują (Konfederacja Lewiatan, Fundacja Rozwoju „Oprócz Granic”).

5. Wprowadzenia prawa do odwołania się od decyzji o odmowie nadania numeru PESEL – uwaga nie została uwzględniona ze względu na przewidywane wydłużenie postępowań. Ewentualne spory w tym zakresie będą mogły być rozstrzygane w trybie skargowym. Należy jednak podkreślić, że do MSWiA jak dotąd nie wpływały skargi w tym zakresie (Helsińska Fundacja Praw Człowieka, Stowarzyszenie Interwencji Prawnej, UNHCR).

6. Wydawania dokumentów pobytu osobom nie mogącym uzyskać dokumentu *diia.pl* - uwaga nieuwzględniona W ramach kolejnej nowelizacji ustawy pomocowej zostanie rozważone rozszerzenie możliwości wydawania dokumentów elektronicznych, o których mowa w art. 10 ust. 1 ustawy pomocowej, małoletnim, którzy nie mają w chwili obecnej możliwości prawnych jego uzyskania. Byłoby to rozwiązanie spójne z dotychczas podjętymi działaniami w celu zapewnienia obywatelom Ukrainy

dokumentów pobytowych – w postaci elektronicznej, dostosowanej do aktualnej skali wyzwań organizacyjnych związanych z obsługą tak dużej liczby cudzoziemców i dostępnych dla obywateli Ukrainy. Natomiast mnożenie nowych dokumentów papierowych (nieposiadających żadnych zabezpieczeń) jako dokumentów, które miałyby być dokumentami pobytowymi, umożliwiającym również przekraczanie granicy, nie wydaje się rozwiązaniem zasadnym i bezpiecznym (Helsińska Fundacja Praw Człowieka, UNHCR).

7. Rezygnacji z cofania uprawnień w związku z ponad miesięcznym opuszczeniem terytorium RP – uwaga nieuwzględniona. Prawo do ochrony wynikające z decyzji Rady pozostaje zachowane. Przepis ma na celu to, aby obywatele Ukrainy, którzy nie przebywają na terytorium RP nie korzystali ze świadczeń przewidzianych w ustawie pomocowej. Należy wskazać, że utrata uprawnienia pobytowego na skutek wyjazdu z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nie jest nieodwracalna. W świetle całokształtu przepisów ustawy pomocowej (w tym art. 4 ust. 17f) można stwierdzić, że ponowny legalny wjazd na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z terytorium Ukrainy obywatela tego państwa w związku z działaniami wojennymi, prowadzonymi na tym terytorium, powoduje „odzyskanie” uprawnienia pobytowego. Mianowicie, w związku z tym, że urzędowym poświadczeniem posiadania tego uprawnienia pobytowego jest posiadanie numeru PESEL z przypisanym statusem „UKR”, o którym mowa w art. 8 pkt 24a lit. d ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (Dz. U. z 2022 r. poz. 1191), nadanego w trybie określonym w art. 4 ustawy pomocowej, ustawodawca zdecydował, że utrata uprawnienia pobytowego będzie uzewnętrzniała się poprzez zmianę statusu „UKR” na inny status – „NUE”. Zgodnie bowiem z art. 4 ust. 17a ustawy pomocowej, dodanym na mocy ustawy z dnia 8 czerwca 2022 r. o zmianie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1383) status, o którym mowa w art. 8 pkt 24a lit. d ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności, jest automatycznie zmieniany na status, o którym mowa w art. 8 pkt 24a lit. c tej ustawy, po przekazaniu przez Komendanta Głównego Straży Granicznej z rejestru, o którym mowa w art. 3 ust. 3, informacji o wyjeździe z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, o którym mowa w art. 11 ust. 2, lub o posiadaniu przez obywatela Ukrainy dokumentu, o którym mowa w art. 2 ust. 3 pkt 1, albo o złożeniu lub zamiarze złożenia wniosku, o którym mowa w art. 2 ust. 3 pkt 2. Komplementarny względem tego przepisu jest przepis art. 4 ust. 17c ustawy pomocowej, który ustanawia tryb składania przez obywateli Ukrainy oświadczenia o wyjeździe z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na okres, o którym mowa w art. 11 ust. 2, jeżeli wyjazd nastąpił przez granicę wewnętrzną w obszarze Schengen (stosowany również w przypadku wyjazdów przez granicę zewnętrzną – art. 4 ust. 17e ustawy pomocowej). I w tym kontekście uwagę zwraca to, że kolejny przepis art. 4 ust. 17f ustawy pomocowej, pomimo tego, że znajduje się pośród przepisów proceduralnych, jest również przepisem prawa materialnego, z którego wynika, że ponowne nabycie statusu „UKR”, będącego w istocie pochodną posiadania uprawnienia pobytowego określonego w art. 2 ust. 1 ustawy pomocowej (a zatem przepis ten wydaje się zatem regulować nabycie uprawnienia pobytowego utraconego pierwotnie na skutek zdarzenia określonego w art. 11 ust. 2), może nastąpić tylko na skutek ponownego przybycia z terytorium Ukrainy –niekoniecznie bezpośrednio (co rozwiązano proceduralnie w przepisach art. 4 ust. 17g i ust. 17h ustawy pomocowej) (Helsińska Fundacja Praw Człowieka, Stowarzyszenie Interwencji Prawnej).

8. Propozycji poprawki do art. 38 - jest bezprzedmiotowa z uwagi na to, że projekt ustawy przewiduje uchylene tego przepisu (Helsińska Fundacja Praw Człowieka, Stowarzyszenie Interwencji Prawnej, Polsko-Ukraińska Izba Gospodarcza).

9. Stworzenia informatora dla obywateli Ukrainy w zakresie zagadnień podatkowych oraz opracowanie wytycznych dla polskich urzędów skarbowych dotyczących kwestii rezydencji podatkowej i uwzględniających przepisy polskie i ukraińskie - uwaga nie odnosi się bezpośrednio do niniejszego projektu i została przekazana do dalszej analizy i ewentualnego wykorzystania przez Ministerstwo Finansów.

4. Przedstawienie wyników zasięgnięcia opinii, dokonania konsultacji albo uzgodnienia projektu z właściwymi organami i instytucjami Unii Europejskiej, w tym Europejskim Bankiem Centralnym.

Projekt ustawy nie wymaga przedłożenia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

5. Wskazanie podmiotów, które zgłosiły zainteresowanie pracami nad projektem w trybie przepisów o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa, wraz ze wskazaniem kolejności dokonania zgłoszeń albo informację o ich braku.

Nie odnotowano zgłoszeń zainteresowanych podmiotów w trybie przepisów o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa.

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI¹⁾

z dnia

**w sprawie trybu i sposobu przydzielania, zmiany i cofania uprawnień do dostępu
do krajowego zbioru rejestrów, ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców za
pomocą urzędzeń telekomunikacyjnych**

Na podstawie art. 458 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2021 r. poz. 2354, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) tryb i sposób przydzielania, zmiany i cofania uprawnień do dostępu do krajowego zbioru rejestrów, ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców za pomocą urzędzeń telekomunikacyjnych oraz warunki techniczne tego dostępu;
- 2) wzór upoważnienia do dostępu do krajowego zbioru rejestrów, ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców oraz wykorzystywania danych z tego rejestru;
- 3) wzór wniosku o wyrażenie zgody na udostępnienie danych przetwarzanych w krajowym zbiorze rejestrów, ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców za pomocą urzędzeń telekomunikacyjnych;
- 4) wzór wniosku o wyrażenie zgody na udostępnienie danych przetwarzanych w krajowym zbiorze rejestrów, ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców za pomocą urzędzeń telekomunikacyjnych, składanego w trybie w art. 453 ust. 2 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, zwanej dalej „ustawą”;
- 5) wzór oświadczenia podmiotu, o którym mowa w art. 453 ust. 3 ustawy.

¹⁾ Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji kieruje działem administracji rządowej – sprawy wewnętrzne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2019 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji (Dz. U. poz. 2264).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2022 r. poz. 91, 583, 830, 835, 1383, 1561 i 2185.

§ 2. Wzór wniosku o wyrażenie zgody na udostępnienie danych przetwarzanych w krajowym zbiorze rejestrów, ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców za pomocą urządzeń telekomunikacyjnych określa załącznik nr 1 do rozporządzenia.

§ 3. Wzór wniosku o wyrażenie zgody na udostępnienie danych przetwarzanych w krajowym zbiorze rejestrów, ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców za pomocą urządzeń telekomunikacyjnych, składanego w trybie w art. 453 ust. 2 ustawy, określa załącznik nr 2 do rozporządzenia.

§ 4. Wzór oświadczenia podmiotu, o którym mowa w art. 453 ust. 3 ustawy, określa załącznik nr 3 do rozporządzenia.

§ 5. Dostęp do krajowego zbioru rejestrów, ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców za pomocą urządzeń telekomunikacyjnych następuje poprzez zamknięte sieci WAN, w szczególności OST 112, MAN (MEWA-KGP) lub GovNet z uwzględnieniem szyfrowania ruchu w tunelu poprzez protokół IpSec przy wykorzystaniu metody szyfrowania co najmniej AES-256.

§ 6. 1. W celu otrzymania uprawnienia do dostępu do krajowego zbioru rejestrów, ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców, zwanego dalej „krajowym zbiorem rejestrów”, za pomocą urządzeń telekomunikacyjnych, podmiot, o którym mowa w art. 450 ustawy:

- 1) występuje pisemnie do Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców o przekazanie opisu interfejsu;
- 2) przygotowuje własny system teleinformatyczny do komunikowania się z krajowym zbiorem rejestrów, w oparciu o przekazany opis interfejsu;
- 3) zestawia bezpieczne połączenie własnego systemu teleinformatycznego z krajowym zbiorem rejestrów - przy współpracy z Szefem Urzędu do Spraw Cudzoziemców;
- 4) występuje pisemnie do Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców o potwierdzenie poprawnej konfiguracji połączenia systemów teleinformatycznych.

2. Po sprawdzeniu spełnienia wymagań, o których mowa w ust. 1, Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców przydziela podmiotowi, o którym mowa w art. 450 ustawy, uprawnienie do dostępu do krajowego zbioru rejestrów za pomocą urządzeń telekomunikacyjnych.

§ 7. Upoważnienie osoby fizycznej, która w imieniu podmiotu, o którym mowa w art. 450 ustawy, wykonuje uprawnienie do dostępu do krajowego zbioru rejestrów za pomocą urządzeń telekomunikacyjnych sporządza się zgodnie ze wzorem upoważnienia do

dostępu do krajowego zbioru rejestrów, ewidencji i wykazu oraz wykorzystywania danych z tego rejestru określonym w załączniku nr 4 do rozporządzenia.

§ 8. 1. W przypadku konieczności zmiany przydzielonego uprawnienia do dostępu do krajowego zbioru rejestrów za pomocą urządzeń telekomunikacyjnych podmiot, o którym mowa w art. 450 ustawy:

- 1) przygotowuje zmiany we własnym systemie teleinformatycznym umożliwiające jego współpracę z krajowym zbiorem rejestrów, w oparciu o uzgodniony z Szefem Urzędu do Spraw Cudzoziemców interfejs;
- 2) dokonuje w razie konieczności zmiany zabezpieczeń technicznych i organizacyjnych odpowiednich do przetwarzania danych osobowych;
- 3) występuje pisemnie do Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców o zmianę uprawnień do dostępu do krajowego zbioru rejestrów za pomocą urządzeń telekomunikacyjnych.

2. Po sprawdzeniu, czy podmiot spełnił wymagania określone w ust. 1 pkt 1 i 2, Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców cofa wcześniejsze uprawnienie do dostępu do krajowego zbioru rejestrów i udziela nowego uprawnienia.

§ 9. 1. W przypadku potrzeby cofnięcia uprawnień do dostępu do krajowego zbioru rejestrów za pomocą urządzeń telekomunikacyjnych podmiot, o którym mowa w art. 450 ustawy, występuje pisemnie do Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców z wnioskiem w tej sprawie.

2. Po zapoznaniu się z wnioskiem, o którym mowa w ust. 1, Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców cofa uprawnienie do dostępu do krajowego zbioru rejestrów, którego wniosek dotyczył.

§ 10. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem

**MINISTER SPRAW
WEWNĘTRZNYCH
I ADMINISTRACJI**

Załączniki
do rozporządzenia
Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji
z dnia
(poz.)

Załącznik nr 1

WZÓR
WNIOSKU O WYRAŻENIE ZGODY NA UDOSTĘPNIENIE DANYCH PRZETWARZANYCH
W KRAJOWYM ZBIORZE REJESTRÓW, EWIDENCJI I WYKAZU W SPRAWACH
CUDZOZIEMCÓW ZA POMOCĄ URZĄDZEŃ TELEKOMUNIKACYJNYCH

**WNIOSEK O WYRAŻENIE ZGODY NA UDOSTĘPNIENIE DANYCH PRZETWARZANYCH
W KRAJOWYM ZBIORZE REJESTRÓW, EWIDENCJI I WYKAZU W SPRAWACH
CUDZOZIEMCÓW ZA POMOCĄ URZĄDZEŃ TELEKOMUNIKACYJNYCH**

Oznaczenie podmiotu

Na podstawie art. 453 ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach wnoszę o wyrażenie zgody na udostępnienie danych przetwarzanych w krajowym zbiorze rejestrów, ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców za pomocą urządzeń telekomunikacyjnych dla:

.....
(oznaczenie podmiotu)

(miejscowość i data)

(pieczętka i podpis osoby uprawnionej)

WZÓR
WNIOSKU O WYRAŻENIE ZGODY NA UDOSTĘPNIENIE DANYCH PRZETWARZANYCH
W KRAJOWYM ZBIORZE REJESTRÓW, EWIDENCJI I WYKAZU W SPRAWACH
CUDZOZIEMCÓW ZA POMOCĄ URZĄDZEŃ TELEKOMUNIKACYJNYCH, SKŁADANEGO
W TRYBIE W ART. 453 UST. 2 USTAWY Z DNIA 12 GRUDNIA 2013 R. O CUDZOZIEMCACH

WNIOSEK O WYRAŻENIE ZGODY NA UDOSTĘPNIENIE DANYCH PRZETWARZANYCH
W KRAJOWYM ZBIORZE REJESTRÓW, EWIDENCJI I WYKAZU W SPRAWACH
CUDZOZIEMCÓW ZA POMOCĄ URZĄDZEŃ TELEKOMUNIKACYJNYCH

Oznaczenie podmiotu

Na podstawie art. 453 ust. 2 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach wnoszę o wyrażenie zgody na udostępnienie danych przetwarzanych w krajowym zbiorze rejestrów, ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców za pomocą urządzeń telekomunikacyjnych dla:

- 1)
(oznaczenie podmiotu)
- 2)
(oznaczenie podmiotu)
- 3)
(oznaczenie podmiotu)
- 4)
(oznaczenie podmiotu)

(miejscowość i data)

(pieczęć i podpis osoby uprawnionej)

Załączniki:

- oświadczenie podmiotu/podmiotów, o którym mowa w art. 453 ust. 3 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach

WZÓR
OŚWIADCZENIA PODMIOTU, O KTÓRYM MOWA W ART. 453 UST. 3 USTAWY Z DNIA
12 GRUDNIA 2013 R. O CUDZOZIEMCACH

Oznaczenie podmiotu

**OŚWIADCZENIE PODMIOTU, O KTÓRYM MOWA W ART. 453 UST. 3 USTAWY Z DNIA
12 GRUDNIA 2013 R. O CUDZOZIEMCACH**

_____ :
(oznaczenie podmiotu)

- 1) posiada odpowiednio zabezpieczone urządzenia telekomunikacyjne lub systemy teleinformatyczne przeznaczone do komunikowania się z krajowym zbiorem rejestrów, ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców lub jest uprawniony do korzystania z takich systemów teleinformatycznych;
- 2) posiada zabezpieczenia techniczne i organizacyjne odpowiednie do przetwarzania danych osobowych, w szczególności uniemożliwiające dostęp osób nieuprawnionych do przetwarzania danych osobowych i wykorzystanie danych niezgodnie z celem ich uzyskania;
- 3) wykonuje zadania, których specyfika lub zakres uzasadniają uzyskanie danych tą drogą/prowadzi działalność, której specyfika lub zakres uzasadniają uzyskanie danych tą drogą^{*)}.

(miejscowość i data)

(pieczętka i podpis osoby uprawnionej)

^{*)} Niewłaściwe skreślić

**WZÓR
UPOWAŻNIENIA DO DOSTĘPU DO KRAJOWEGO ZBIORU REJESTRÓW, EWIDENCJI
I WYKAZU W SPRAWACH CUDZOZIEMCÓW ORAZ WYKORZYSTYWANIA DANYCH
Z TEGO REJESTRU**

Oznaczenie podmiotu

Upoważnia się do dostępu do krajowego zbioru rejestrów, ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców oraz wykorzystywania danych z tego rejestru:

IMIĘ	NAZWISKO	PESEL
------	----------	-------

(miejscowość i data)

(pieczęć i podpis osoby uprawnionej)

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 458 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2021 r. poz. 2354, z późn. zm.). Przepis ten zobowiązuje ministra właściwego do spraw wewnętrznych do określenia, w drodze rozporządzenia:

- 1) trybu i sposobu przydzielania, zmiany i cofania uprawnień do dostępu do krajowego zbioru rejestrów, ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców za pomocą urządzeń telekomunikacyjnych oraz warunków technicznych tego dostępu;
- 2) wzoru upoważnienia do dostępu do krajowego zbioru rejestrów, ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców oraz wykorzystywania danych z tego rejestru;
- 3) wzoru wniosku o wyrażenie zgody na udostępnienie danych przetwarzanych w krajowym zbiorze rejestrów, ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców za pomocą urządzeń telekomunikacyjnych;
- 4) wzoru wniosku o wyrażenie zgody na udostępnienie danych przetwarzanych w krajowym zbiorze rejestrów, ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców za pomocą urządzeń telekomunikacyjnych, składanego w trybie w art. 453 ust. 2 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach;
- 5) wzoru oświadczenia podmiotu, o którym mowa w art. 453 ust. 3 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach.

Projektowane rozporządzenie zastąpi obowiązujące rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 28 kwietnia 2014 r. w sprawie trybu i sposobu przydzielania, zmiany i cofania uprawnień do dostępu do krajowego zbioru rejestrów, ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców za pomocą urządzeń telekomunikacyjnych (Dz. U. poz. 562). Potrzeba wydania nowego rozporządzenia jest konsekwencją zmian wprowadzanych ustawą z dnia ... 2022 r. o zmianie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. ...) w ustawie z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach w zakresie przepisów, które regulują udostępnianie danych z krajowego zbioru rejestrów, ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców za pomocą urządzeń telekomunikacyjnych podmiotom uprawnionym do ich uzyskania. W konsekwencji tych zmian poszerzeniu uległ zakres spraw przekazanych w art. 458 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach do uregulowania w akcie wykonawczym ministra właściwego do spraw wewnętrznych. Dotychczas przepis ten stanowił, że minister właściwy do spraw wewnętrznych określi w drodze rozporządzenia tryb i sposób przydzielania, zmiany i cofania uprawnień do dostępu do krajowego zbioru rejestrów, ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców za pomocą urządzeń telekomunikacyjnych, a także wzór upoważnienia do dostępu do krajowego zbioru rejestrów, ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców oraz wykorzystywania danych z tego rejestru. W związku z wprowadzonymi w ustawie z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach zmianami w postępowaniach mających za swój przedmiot wyrażenie zgody na udostępnienie danych z krajowego zbioru rejestrów,

ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców za pomocą urządzeń telekomunikacyjnych, oraz jej cofnięcie, poszerzono zakres spraw również na:

- warunki techniczne dostępu tą drogą;
- wzór wniosku o wyrażenie zgody na udostępnienie danych przetwarzanych w krajowym zbiorze rejestrów, ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców za pomocą urządzeń telekomunikacyjnych;
- wzór wniosku o wyrażenie zgody na udostępnienie danych przetwarzanych w krajowym zbiorze rejestrów, ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców za pomocą urządzeń telekomunikacyjnych, składanego w trybie w art. 453 ust. 2 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (tryb „zbiorowy”);
- wzór oświadczenia podmiotu objętego wnioskiem złożonym w trybie „zbiorowym” zawierającego informacje dotyczące spełnienia warunków dostępu za pomocą urządzeń telekomunikacyjnych.

§ 1 rozporządzenia określa zakres przedmiotowy rozporządzenia. Jak wynika z § 2 wzór wniosku o wyrażenie zgody na udostępnienie danych przetwarzanych w krajowym zbiorze rejestrów, ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców za pomocą urządzeń telekomunikacyjnych został określony w załączniku nr 1 do rozporządzenia. Z kolei zgodnie z § 3 w załączniku nr 2 do rozporządzenia został określony wzór wniosku o wyrażenie zgody na udostępnienie danych przetwarzanych w krajowym zbiorze rejestrów, ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców za pomocą urządzeń telekomunikacyjnych, składanego w trybie w art. 453 ust. 2 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, tj. gdy z wnioskiem o wyrażenie przez Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców zgody na udostępnienie danych przetwarzanych w krajowym zbiorze rejestrów, ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców za pomocą urządzeń telekomunikacyjnych występuje uprawniony podmiot w imieniu swoim oraz jednego lub większej liczby takich podmiotów. W takim przypadku podmiot objęty wnioskiem musi dołączyć do wniosku oświadczenie dotyczące spełnienia warunków dostępu za pomocą urządzeń telekomunikacyjnych. Wzór takiego oświadczenia określa załącznik nr 3 do rozporządzenia zgodnie z § 4. W § 5 rozporządzenia zostały określone wymogi techniczne dostępu do krajowego zbioru rejestrów, ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców za pomocą urządzeń telekomunikacyjnych. § 6 i § 8 rozporządzenia określają czynności, materialno-techniczne, jakie musi podjąć podmiot, o którym mowa w art. 450 w celu otrzymania albo zmiany uprawnienia do dostępu do krajowego zbioru rejestrów, ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców. Czynności te mają przede wszystkim na celu odpowiednie skonfigurowanie połączeń między systemem teleinformatycznym podmiotu, o którym mowa w art. 450 oraz systemem teleinformatycznym, w którym prowadzony jest krajowy zbiór rejestrów, ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców, przy zachowaniu bezpieczeństwa takiego połączenia. Osoba, która w imieniu podmiotu, o którym mowa w art. 450 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, będzie wykonywała uprawnienie do dostępu do krajowego zbioru rejestrów za pomocą urządzeń telekomunikacyjnych, otrzyma upoważnienie do dostępu do krajowego zbioru rejestrów, ewidencji i wykazu oraz wykorzystywania danych z tego rejestru

sporządzone zgodnie ze wzorem określonym w załączniku nr 4 do rozporządzenia. Zgodnie z § 9 rozporządzenia w przypadku potrzeby cofnięcia uprawnień do dostępu do krajowego zbioru rejestrów za pomocą urządzeń telekomunikacyjnych podmiot, o którym mowa w art. 450 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach będzie występował pisemnie do Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców z wnioskiem w tej sprawie.

Rozporządzenie wchodzi w życie z Jest to dzień wejścia w życie przepisu art. ... ustawy z dnia ... 2022 r. o zmianie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa oraz niektórych innych ustaw, wprowadzającego zmiany w ustawie z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach. Jak wynika z art. ustawy z dnia ... 2022 r. o zmianie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa oraz niektórych innych ustaw przepis art. ... wchodzi w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia.

Przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie wymaga przedłożenia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projekt nie podlega obowiązkowi notyfikacji zgodnie z trybem przewidzianym w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597).

Projekt nie ma wpływu na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców.

Projekt zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348) oraz stosownie do wymogów art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248).

Projekt nie podlega dokonaniu oceny OSR przez koordynatora OSR w trybie § 32 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów.

<p>Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie trybu i sposobu przydzielania, zmiany i cofania uprawnień do dostępu do krajowego zbioru rejestrów, ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców za pomocą urządzeń telekomunikacyjnych</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Pan Bartosz Grodecki – Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Pani Katarzyna Kruk – Zastępca Dyrektora Departamentu Spraw Międzynarodowych i Migracji w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji tel. +48 22 60 115 20 fax +48 22 60 149 14 sekretariat.DSMiM@mswia.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia 15 listopada 2022 r.</p> <p>Źródło: Delegacja zawarta w art. 458 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach w brzmieniu nadanym ustawą z dnia ... 2022 r. o zmianie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. ...)</p> <p>Nr w wykazie prac legislacyjnych Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji: ...</p>
--	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Projekt rozporządzenia stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 458 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2021 r. poz. 2354, z późn. zm.). Przepis ten zobowiązuje ministra właściwego do spraw wewnętrznych do określenia, w drodze rozporządzenia:

- 1) trybu i sposobu przydzielania, zmiany i cofania uprawnień do dostępu do krajowego zbioru rejestrów, ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców za pomocą urządzeń telekomunikacyjnych oraz warunków technicznych tego dostępu;
 - 2) wzoru upoważnienia do dostępu do krajowego zbioru rejestrów, ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców oraz wykorzystywania danych z tego rejestru;
 - 3) wzoru wniosku o wyrażenie zgody na udostępnienie danych przetwarzanych w krajowym zbiorze rejestrów, ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców za pomocą urządzeń telekomunikacyjnych;
 - 4) wzoru wniosku o wyrażenie zgody na udostępnienie danych przetwarzanych w krajowym zbiorze rejestrów, ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców za pomocą urządzeń telekomunikacyjnych, składanego w trybie w art. 453 ust. 2 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach;
 - 5) wzoru oświadczenia podmiotu, o którym mowa w art. 453 ust. 3 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach.
- Potrzeba wydania nowego rozporządzenia jest konsekwencją zmian wprowadzanych ustawą z dnia ... 2022 r. zmianie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. ...) w ustawie z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach w zakresie przepisów, które regulują udostępnianie danych z krajowego zbioru rejestrów, ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców za pomocą urządzeń telekomunikacyjnych podmiotom uprawnionym do ich uzyskania. W konsekwencji tych zmian poszerzeniu uległ zakres spraw przekazanych w art. 458 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach do uregulowania w akcie wykonawczym ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Projektowane rozporządzenie zastąpi obowiązujące rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 28 kwietnia 2014 r. w sprawie trybu i sposobu przydzielania, zmiany i cofania uprawnień do dostępu do krajowego zbioru rejestrów, ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców za pomocą urządzeń telekomunikacyjnych (Dz. U. poz. 562). Dotychczas przepis art. 458 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach stanowił, że minister właściwy do spraw wewnętrznych określi w drodze rozporządzenia tryb i sposób przydzielania, zmiany i cofania uprawnień do dostępu do krajowego zbioru rejestrów, ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców za pomocą urządzeń telekomunikacyjnych, a także wzór upoważnienia do dostępu do krajowego zbioru rejestrów, ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców oraz wykorzystywania danych z tego rejestru. W związku z wprowadzonymi w ustawie z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach zmianami w postępowaniach mających za swój przedmiot wyrażenie zgody na udostępnienie danych z krajowego zbioru rejestrów, ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców za pomocą urządzeń telekomunikacyjnych, oraz jej cofnięcie, poszerzono zakres spraw również na:

- warunki techniczne dostępu tą drogą;
- wzór wniosku o wyrażenie zgody na udostępnienie danych przetwarzanych w krajowym zbiorze rejestrów, ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców za pomocą urządzeń telekomunikacyjnych;

- wzór wniosku o wyrażenie zgody na udostępnienie danych przetwarzanych w krajowym zbiorze rejestrów, ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców za pomocą urzędów telekomunikacyjnych, składanego w trybie w art. 453 ust. 2 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (tryb „zbiorowy”);
- wzór oświadczenia podmiotu objętego wnioskiem złożonym w trybie „zbiorowym” zawierającego informacje dotyczące spełnienia warunków dostępu za pomocą urzędów telekomunikacyjnych.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Projekt dotyczy szczegółowych rozwiązań krajowych. Brak jest zatem potrzeby dokonywania analiz porównawczych rozwiązań przyjmowanych w innych państwach.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
cudzoziemcy	Brak jest możliwości oszacowania liczby cudzoziemców, których będą dotyczyć proponowane rozwiązania.	-	Dane cudzoziemców przetwarzane w krajowym zbiorze rejestrów, ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców są udostępniane właściwym podmiotom.
Podmioty określone w art. 450 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach	-	-	Podmiotom tym mogą być przydzielone uprawnienia do dostępu do krajowego zbioru rejestrów, ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców za pomocą urzędów telekomunikacyjnych.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt rozporządzenia został opracowany w resorcie spraw wewnętrznych i administracji. W celu wykonania wynikającego z przepisów obowiązującego prawa obowiązku zasięgnięcia opinii projekt rozporządzenia zostanie przekazany do zaopiniowania następującym podmiotom:

- 1) Prokuratorowi Krajowemu;
- 2) Prezesowi Naczelnej Rady Adwokackiej
- 3) Prezesowi Krajowej Rady Radców Prawnych;
- 4) Prezesowi Urzędu Ochrony Danych Osobowych.

Ponadto projekt zostanie przekazany do konsultacji następującym podmiotom:

- 1) wojewodom;
- 2) Radzie do Spraw Uchodźców;
- 3) Krajowej Administracji Skarbowej;
- 4) Służbie Więziennej;
- 5) Służbie Kontrwywiadu Wojskowego;
- 6) Służbie Wywiadu Wojskowego;
- 7) Żandarmerii Wojskowej;
- 8) Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego;
- 9) Agencji Wywiadu;
- 10) Służbie Ochrony Państwa;
- 11) Głównemu Inspektorowi Pracy;
- 12) Centralnemu Biuru Antykorupcyjnemu;
- 13) Szefowi Krajowego Centrum Informacji Kryminalnych;
- 14) Narodowemu Funduszowi Zdrowia;
- 15) Głównemu Urzędowi Statystycznemu;
- 16) Krajowej Radzie Komorniczej;
- 17) Polskiemu Czerwonemu Krzyżowi.

Stosownie do wymogów art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348) projekt rozporządzenia zostanie zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Łącznie	
Dochody ogółem	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
budżet państwa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
JST	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
pozostałe jednostki (oddzielnie)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wydatki ogółem	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
budżet państwa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
JST	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
pozostałe jednostki (oddzielnie)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Saldo ogółem	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
budżet państwa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
JST	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
pozostałe jednostki (oddzielnie)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Źródła finansowania	Projektowana regulacja nie będzie miała wpływu na sektor finansów publicznych.											
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń												

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki							
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)	
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa	-	-	-	-	-	-	-	
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	-	-	-	-	-	-	-	
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	-	-	-	-	-	-	-	
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	-							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Przedmiotowy projekt z uwagi na swój charakter nie zawiera regulacji dotyczących majątkowych praw i obowiązków przedsiębiorców lub praw i obowiązków przedsiębiorców wobec organów administracji publicznej, a zatem nie podlega obowiązkowi dokonania oceny przewidywanego wpływu proponowanych rozwiązań na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców, stosownie do przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców.							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	-							

Niemierzalne	-	-
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe. Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na sektor mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców. Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, a także osób niepełnosprawnych oraz osób starszych.	
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu		
☒ nie dotyczy		
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy	
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy	
Komentarz: Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na ww. obszary.		
9. Wpływ na rynek pracy		
Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na rynek pracy.		
10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe ☐ inne:	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na ww. obszary.	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Planuje się, że rozporządzenie wejdzie w życie jednocześnie z przepisem art. ... ustawy z dnia ... 2022 r. o zmianie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa oraz niektórych innych ustaw, wprowadzającego zmiany w ustawie z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach. Jak wynika z art. ustawy z dnia ... 2022 r. o zmianie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa oraz niektórych innych ustaw przepis art. ... wchodzi w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia ustawy.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Nie przewiduje się ewaluacji efektów projektu.		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		
Brak załączników.		

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ZDROWIA**

z dnia

**w sprawie szczegółowych warunków prowadzenia studiów dla pielęgniarek i położnych,
które uzyskały kwalifikacje zawodowe poza terytorium państw członkowskich Unii
Europejskiej¹⁾**

Na podstawie art. 55a ust. 2 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarki i położnej (Dz. U. z 2022 r., poz. 551, 583, 830, 1733 i ...) zarządza się, co następuje:

§ 1. Do podjęcia studiów, o których mowa w art. 52 ust. 2 pkt 1 i art. 53 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarki i położnej, zwanych dalej „studiami zawodowymi”, uprawnia:

- 1) Zgoda albo decyzja na wykonywanie zawodu pielęgniarki lub położnej, o której mowa w art. 35a ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarki i położnej,
- 2) świadectwo dojrzałości, uzyskane poza terytorium państw członkowskich Unii Europejskiej,
- 3) zatrudnienie w zawodzie pielęgniarki lub położnej w Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 2.

1. Czas trwania studiów zawodowych nie może być krótszy niż dwa semestry (30 tygodni 15/15).
2. Liczba godzin zajęć, w tym praktyk zawodowych nie może być mniejsza niż 1180.
3. Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów pierwszego stopnia nie może być mniejsza niż 60.
4. Kierunek pielęgniarstwo jest przyporządkowany do dyscypliny naukowej – nauki medyczne albo dyscypliny naukowej – nauki o zdrowiu jako dyscypliny wiodącej.

§ 3.

¹⁾ Minister Zdrowia kieruje działem administracji rządowej – zdrowie, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 27 sierpnia 2020 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Zdrowia (Dz. U. z 2021 r. poz. 932).

1. Proces kształcenia jest realizowany w postaci:
 - 1) zajęć lub grup zajęć odpowiadających poszczególnym zagadnieniom z dyscypliny naukowej, do której jest przyporządkowany kierunek studiów;
 - 2) grup zajęć zintegrowanych łączących dwa lub więcej zagadnień z dyscypliny naukowej, do której jest przyporządkowany kierunek studiów;
 - 3) wielodyscyplinarnych grup zajęć poświęconych określonym zagadnieniom.
2. Studia mają profil praktyczny, tj. program studiów obejmuje zajęcia lub grupy zajęć kształtujące umiejętności praktyczne, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze większym niż 50% liczby punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów.
3. Minimalna liczba godzin zajęć zorganizowanych i punktów ECTS została określona w załączniku nr 1 do rozporządzenia.
4. Liczba godzin kształcenia zajęć praktycznych i praktyk zawodowych została określona w załączniku nr 2 do rozporządzenia.

§ 4. Wymagania szczegółowe dotyczące uczelni i osób prowadzących kształcenie oraz mentorów na praktykach zawodowych.

1. Uczelnia prowadząca kształcenie powinna:
 - 1) posiadać uprawnienia do nostryfikacji dyplomów,
 - 2) prowadzić kształcenie na kierunku pielęgniarstwo na poziomie studiów pierwszego stopnia i posiadać minimum 10-letnie doświadczenie w tym zakresie,
 - 3) posiadać certyfikat akredytacyjny dla kierunku pielęgniarstwo wydany przez Ministra Zdrowia w ostatniej ocenie na 5 lat,
 - 4) posiadać pozytywną ocenę programową dla kierunku pielęgniarstwo wydaną przez Krajową Radę Akredytacyjną Szkół Pielęgniarek i Położnych oraz Polską Komisję Akredytacyjną.
2. Osoby prowadzące kształcenie spełniają wymagania określone w standardzie kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu pielęgniarki na studiach pierwszego stopnia.
3. Praktyki zawodowe są prowadzone pod kierunkiem mentora. Mentorem może być pielęgniarka posiadająca: wyższe wykształcenie, prawo wykonywania zawodu pielęgniarki, specjalizację w dziedzinie pielęgniarstwa i co najmniej trzyletnie doświadczenie zawodowe w dziedzinie będącej przedmiotem kształcenia praktycznego, będąca jednocześnie pracownikiem danego podmiotu wykonującego działalność leczniczą, w którym odbywa się praktyka.

4. Nadzór nad realizacją praktyk zawodowych sprawuje opiekun praktyk z uczelni.

5. Założenia organizacyjne:

- 1) kształcenie uzupełniające może być przeprowadzone w formule współpracy międzyuczelnianej, tj. kilku ośrodków akademickich (wspólna realizacja części programu, wspólne materiały dydaktyczne);
- 2) zajęcia teoretyczne są realizowane na podstawie ujednoliconego programu (wspólnie na poziomie ogólnopolskim) z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość;
- 3) zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne są realizowane przez nauczycieli zatrudnionych w uczelni i w kontakcie z mentorem zatrudnionym w podmiocie leczniczym;
- 4) uczelnia przystępująca do realizacji kształcenia uzupełniającego pielęgniarek powołuje koordynatora programu studiów, który współpracuje z podmiotami kształcenia praktycznego i mentorami oraz opiekunem z ramienia uczelni;
- 5) uczelnia współpracuje z podmiotami wykonującymi działalność leczniczą, spełniającymi kryteria jakościowe kształcenia praktycznego (określone przez uczelnię) oraz posiada status: szpitala, gabinetu podstawowej opieki zdrowotnej - poz (pielęgniarki poz, lekarza poz), oddziału/zakładu opieki długoterminowej, hospicjum;
- 6) uczelnia współpracuje z podmiotami leczniczymi zainteresowanymi zatrudnieniem pielęgniarek odbywających kształcenie uzupełniające oraz zainteresowanymi uruchomieniem stanowisk pielęgniarek mentorów;
- 7) w każdym podmiocie kształcenia praktycznego wyznaczony jest mentor/pielęgniarka, który jednocześnie opiekuje się 2-3 studentami;
- 8) przewidziane w programie studiów zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne mogą zostać zaliczone przez uczelnię na wniosek studenta na podstawie udokumentowanego doświadczenia zawodowego lub kształcenia podyplomowego, nie więcej jednak niż 50% tych zajęć. Decyzję o zwolnieniu podejmuje koordynator programu studiów;
- 9) po zaliczeniu przewidzianych programem studiów zajęć teoretycznych i praktycznych student przystępuje do egzaminu dyplomowego obejmującego część teoretyczną i praktyczną;
- 10) egzamin dyplomowy w części teoretycznej powinien być realizowany na poziomie ogólnopolskim tj. według jednolitych kryteriów i przed ogólnopolską komisją egzaminacyjną. Egzamin teoretyczny może odbywać się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość;
- 11) egzamin dyplomowy w części praktycznej przeprowadza 3 osobowa komisja

powołana przez władze uczelni w oparciu o ujednoczone kryteria;

- 12) praca dyplomowa jest przygotowana w formie planu opieki nad indywidualnym pacjentem z prezentacją diagnoz pielęgniarских i zastosowanych interwencji.
6. W ramach przygotowania do realizacji studiów zostaną uruchomiane szkolenia dla pielęgniarek mentorów. Realizacja tego celu może odbywać się poprzez dwa potencjalne scenariusze:
- 1) uczelnia zainteresowana prowadzeniem studiów, uruchamia Program szkolenia mentorów, którzy są zatrudnieni w podmiotach leczniczych na terenie danego regionu, lub
 - 2) podmiot koordynujący szkolenia (np. CMKP, wytypowana Uczelnia lub inny podmiot mający uprawnienia do kształcenia podyplomowego pielęgniarek) prowadzi cykliczne szkolenia dla mentorów na poziomie ogólnopolskim, co umożliwia dostęp do szkoleń dla wszystkich zainteresowanych z podmiotów współpracujących z uczelniami.

§ 5. Ogólne i szczegółowe efekty uczenia się określa załącznik nr 3 do rozporządzenia.

§ 6. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

MINISTER ZDROWIA

Załącznik
do rozporządzenia
Ministra Zdrowia
z dnia
(poz.)

Załącznik nr 1. Minimalna liczba godzin zajęć zorganizowanych i punktów ECTS.

Grupy zajęć i zajęcia, w ramach których osiąga się szczegółowe efekty uczenia się	Liczba godzin	Liczba punktów ECTS
A. Nauki podstawowe, w tym: Farmakologia Radiologia	45	3
B. Nauki społeczne i humanistyczne, w tym: Prawo medyczne Psychologia Język obcy	160	8
C. Nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarstwa, w tym: Podstawy pielęgniarstwa Etyka zawodu pielęgniarki Badanie fizykalne Organizacja pracy pielęgniarstwa E-zdrowie Promocja zdrowia Dietetyka Badania naukowe w pielęgniarstwie Seminarium dyplomowe	140	7
D. Nauki w zakresie opieki specjalistycznej, w tym: Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne Chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne Pielęgniarstwo w podstawowej opiece zdrowotnej Neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne Psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne Anestezjologia i pielęgniarstwo w intensywnej opiece medycznej Pielęgniarstwo w opiece długoterminowej Pielęgniarstwo w opiece paliatywnej i hospicyjnej Pielęgniarstwo w ratownictwie medycznym	175	9
E. Zajęcia praktyczne	300	15
F. Praktyki zawodowe	360	18
Razem	1180	60

Załącznik nr 2. Liczba godzin kształcenia zajęć praktycznych i praktyk zawodowych.

Kształcenie praktyczne Zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe mają na celu umożliwienie osiągnięcia efektów uczenia się ujętych w grupach zajęć C i D	Liczba godzin kształcenia zajęć praktycznych z mentorem	Liczba godzin /ECTS razem
Zajęcia praktyczne		
Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne	40	300/15
Chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne	40	
Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne	40	
Psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne	25	
Anestezjologia i pielęgniarstwo w intensywnej opiece medycznej	20	
Pielęgniarstwo opieki długoterminowej	30	
Neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne	25	
Opieka paliatywna	20	
Pielęgniarstwo w podstawowej opiece zdrowotnej	40	
Pielęgniarstwo w ratownictwie medycznym	20	

Praktyki zawodowe		
Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne	80	360/18
Chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne	80	
Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne	40	
Oddział do wyboru (<i>np. na którym pracuje/lub planuje pracować</i>)	160	
	300+360= 660	660/23

Załącznik nr 3. Ogólne i szczegółowe efekty uczenia się.

1. Ogólne efekty uczenia się

1.1. W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

- 1) rozwój, budowę i funkcje organizmu człowieka w każdym okresie życia w warunkach prawidłowych i patologicznych;
- 2) uwarunkowania i mechanizmy funkcjonowania człowieka zdrowego i chorego;
- 3) etiologię, patomechanizm, objawy kliniczne, przebieg i sposoby postępowania diagnostycznego i terapeutycznego w wybranych jednostkach chorobowych;
- 4) funkcjonowanie systemów opieki zdrowotnej w Rzeczypospolitej Polskiej i wybranych państwach członkowskich Unii Europejskiej;
- 5) zasady promocji zdrowia i profilaktyki chorób;
- 6) rolę, funkcje i uwarunkowania rozwoju zawodu pielęgniarstwa;
- 7) modele opieki pielęgniarstwa nad osobą zdrową, chorą, z niepełnosprawnością i umierającą;
- 8) etyczne, społeczne i prawne uwarunkowania wykonywania zawodu pielęgniarstwa.

1.2. W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

- 1) udzielać świadczeń w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki chorób oraz wspomagać jednostki, rodziny i społeczności w prowadzeniu zdrowego stylu życia i dbaniu o własne zdrowie;
- 2) rozpoznawać problemy zdrowotne i określać priorytety w opiece pielęgniarstwa;
- 3) samodzielnie postawić diagnozę pielęgniarstwa, planować, realizować i organizować całościową i zindywidualizowaną opiekę pielęgniarstwa nad osobą chorą, z niepełnosprawnością i umierającą, wykorzystując wskazania aktualnej wiedzy medycznej;
- 4) samodzielnie udzielać świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych (w zakresie określonym w przepisach) i zgodnie z posiadanymi kompetencjami;
- 5) decydować o rodzaju i zakresie świadczeń opiekuńczo-pielęgnacyjnych;
- 6) współpracować z rodziną lub opiekunem pacjenta w realizacji ustalonych celów opieki pielęgniarstwa oraz prowadzonych działań edukacyjnych;
- 7) przeprowadzać kompleksowe badanie podmiotowe i przedmiotowe w celu postawienia diagnozy pielęgniarstwa oraz planowania, realizacji i ewaluacji interwencji pielęgniarstwa;
- 8) przeprowadzać badanie kwalifikacyjne do szczepień ochronnych i wykonywać szczepienia ochronne określone w odrębnych przepisach prawa, realizować obowiązujące procedury w sytuacji wystąpienia niepożądanego odczynu poszczepiennego (NOP) oraz prowadzić sprawozdawczość w zakresie szczepień ochronnych;
- 9) udzielać pierwszej pomocy i podejmować działania ratownicze w ramach resuscytacji krążeniowo-oddechowej oraz podejmować działania ratownicze w sytuacjach katastrof i kryzysów;
- 10) przygotowywać i podawać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z posiadanymi kompetencjami lub pisemnym zleceniem lekarskim w określonych stanach klinicznych oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie;
- 11) wystawiać recepty na leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyroby medyczne, niezbędne do kontynuacji leczenia w ramach realizacji zleceń lekarskich oraz ordynować szczepionki zgodnie z odrębnymi przepisami prawa;
- 12) komunikować się z pacjentem, jego rodziną/ opiekunem, przedstawicielami innych zawodów medycznych wykorzystując różne metody i techniki oraz współpracować w zespołach interdyscyplinarnych;
- 13) realizować działania zapewniające jakość opieki pielęgniarstwa, dokonywać analizy jakości opieki i podejmować działania na rzecz jej poprawy i rozwoju praktyki zawodowej;
- 14) organizować pracę własną i podległego personelu oraz realizować zadania w ramach kształcenia praktycznego zawodów medycznych
- 15) stosować krytyczne myślenie w praktyce zawodowej pielęgniarstwa.

1.3. W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

- 1) kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną/ opiekunem;
- 2) przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu;
- 3) samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;
- 4) ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;
- 5) zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;
- 6) przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;
- 7) dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.

2. Szczegółowe efekty uczenia się

Grupy zajęć		Liczba godzin	Liczba godzin razem
Nazwy przedmiotów	Kształcenie teoretyczne – efekty uczenia się:		
Język obcy (j. polski) sprofilowany zawodowo	W zakresie umiejętności: B.U1. porozumiewać się w języku polskim na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	120	120
Farmakologia	W zakresie wiedzy: A.W1. grupy środków leczniczych, mechanizmy ich działania i powodowane przez nie przemiany w ustroju i działania uboczne; A.W2. grupy leków, w tym substancje czynne w nich zawarte, postaci i drogi podawania oraz ich zastosowanie; A.W3. główne działania niepożądane leków, w tym interakcje i procedury zgłaszania działań niepożądanych; A.W4. zasady wystawiania recept w ramach realizacji zleceń lekarskich; A.W5. zasady leczenia krwią i środkami krwiozastępczymi; W zakresie umiejętności: A.U1. posługiwać się informatorami farmaceutycznymi i bazami danych o produktach leczniczych; A.U2. wystawiać recepty na leki niezbędne do kontynuacji leczenia w ramach realizacji zleceń lekarskich; A.U3. przygotowywać zapis form recepturowych substancji leczniczych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego zleconych przez lekarza.	30	235
Radiologia	W zakresie wiedzy: A.W1. metody obrazowania i zasady przeprowadzania obrazowania tymi metodami oraz zasady ochrony radiologicznej; W zakresie umiejętności: A.U1. stosować zasady ochrony radiologicznej.	15	
Dietetyka	W zakresie wiedzy: C.W1. zasady żywienia osób zdrowych i chorych w różnym wieku oraz żywienia dojelitowego i pozajelitowego; C.W2. zasady leczenia dietetycznego i powikłania dietoterapii; C.W3. rodzaje i zastosowanie środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego; W zakresie umiejętności:	10	

	<p>C.U1. stosować diety terapeutyczne w wybranych jednostkach chorobowych;</p> <p>C.U2. dobierać środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wystawiać na nie recepty w ramach realizacji zleceń lekarskich oraz udzielać informacji na temat ich stosowania.</p>		
Podstawy pielęgniarstwa	<p>W zakresie wiedzy:</p> <p>C.W1. uwarunkowania profesjonalizacji współczesnego pielęgniarstwa;</p> <p>C.W2. funkcje i zadania zawodowe pielęgniarki oraz rolę pacjenta w procesie realizacji opieki pielęgniarskiej;</p> <p>C.W3. proces pielęgnowania (istota, etapy, zasady) i <i>primary nursing</i> (istota, odrębności);</p> <p>C.W4. klasyfikacje praktyki pielęgniarskiej (ICNP);</p> <p>C.W5. zakres i charakter opieki pielęgniarskiej w wybranych stanach pacjenta, sytuacjach klinicznych, w deficycie samoopieki, zaburzonej komforcie, zaburzonej sferze psychoruchowej;</p> <p>C.W6. zakres opieki pielęgniarskiej i interwencji pielęgniarskich w wybranych diagnozach pielęgniarskich;</p> <p>C.W7. rolę pielęgniarki w zespole interdyscyplinarnym w procesie promowania zdrowia, profilaktyki, diagnozowania, leczenia i rehabilitacji;</p> <p>W zakresie umiejętności:</p> <p>C.U1. stosować wybraną metodę pielęgnowania w opiece nad pacjentem;</p> <p>C.U2. gromadzić informacje metodą wywiadu, obserwacji, pomiarów, badania przedmiotowego, analizy dokumentacji w celu rozpoznawania stanu zdrowia pacjenta i postawienia diagnozy pielęgniarskiej;</p> <p>C.U3. ustalać plan opieki pielęgniarskiej oraz realizować go wspólnie z pacjentem i jego opiekunami;</p> <p>C.U4. dokonywać bieżącej oceny stanu zdrowia pacjenta i ewaluacji podejmowanych interwencji pielęgniarskich;</p> <p>C.U5. wykonywać testy diagnostyczne dla oznaczenia ciał ketonowych i glukozy we krwi i w moczu oraz cholesterolu we krwi oraz inne testy paskowe;</p> <p>C.U6. wykonywać pomiar ośrodkowego ciśnienia żylnego, tętna obwodowego, saturacji, szczytowego przepływu wydechowego oraz pomiary antropometryczne (pomiar masy ciała, wzrostu, obwodów ciała wskaźnika BMI, wskaźników dystrybucji tkanki tłuszczowej: WHR, WHtR, grubości fałdów skórno-tłuszczowych);</p> <p>C.U7. obliczać dawki leków i podawać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z pisemnym zleceniem lekarza lub zgodnie z posiadanymi kompetencjami;</p> <p>C.U8. wykonywać szczepienia przeciw grypie, WZW i tężcowi;</p> <p>C.U9. zakładać i usuwać cewnik z żył obwodowych, wykonywać kroplowe wlewy dożylnie oraz monitorować i pielęgnować miejsce wkłucia obwodowego, żylnego wkłucia centralnego i portu naczyniowego;</p> <p>C.U10. wykorzystywać dostępne metody karmienia pacjenta (doustnie, przez zgłębnik, przetoki odżywcze);</p> <p>C.U11. oceniać ryzyko rozwoju odleżyn i stosować działania profilaktyczne;</p> <p>C.U12. wykonywać zabiegi doodbytnicze;</p> <p>C.U13. zakładać cewnik do pęcherza moczowego, monitorować diurezę i usuwać cewnik;</p> <p>C.U14. prowadzić dokumentację wynikającą z funkcji zawodowych pielęgniarki (w tym elektroniczną);</p>	20	
Prawo medyczne	<p>W zakresie wiedzy:</p> <p>B.W1. podstawowe regulacje prawne z zakresu ubezpieczeń zdrowotnych obowiązujące w Rzeczypospolitej Polskiej i innych państwach członkowskich Unii Europejskiej;</p> <p>B.W2. podstawy prawne wykonywania zawodu pielęgniarki, w tym prawa i obowiązki pielęgniarki, organizację i zadania samorządu zawodowego pielęgniarek i położnych oraz prawa i obowiązki jego członków;</p> <p>B.W3. zasady odpowiedzialności karnej, cywilnej, pracowniczej i zawodowej związanej z wykonywaniem zawodu pielęgniarki;</p> <p>B.W4. pojęcie błędu medycznego, najczęstsze przyczyny błędów medycznych i zasady opiniowania w takich przypadkach</p> <p>W zakresie umiejętności:</p> <p>B.U1. stosować przepisy prawa dotyczące praktyki zawodowej pielęgniarki;</p> <p>B.U2. stosować przepisy prawa dotyczące bezpieczeństwa pacjenta i</p>	20	

	bezpiecznej opieki.		
Etyka zawodu pielęgniarki	<p>W zakresie wiedzy: C.W1. istotę podejmowania decyzji etycznych i rozwiązywania dylematów moralnych w pracy pielęgniarki; C.W2. kodeks etyki zawodowej pielęgniarki i położnej;</p> <p>W zakresie umiejętności: C.U1. rozwiązywać dylematy etyczne i moralne w praktyce pielęgniarskiej.</p>	10	
Organizacja pracy pielęgniarskiej	<p>W zakresie wiedzy: C.W1. przepisy prawne dotyczące czasu pracy, pracy zmianowej, rozkładu czasu pracy i obciążenia na stanowiskach pielęgniarskich; C.W2. podstawowe metody organizacji opieki pielęgniarskiej i ich znaczenie dla jakości tej opieki; C.W3. etapy planowania pracy własnej i podległego personelu; C.W4. zasady zarządzania jakością w opiece zdrowotnej;</p> <p>W zakresie umiejętności: C.U1. zarządzać planami opieki i delegować zadania do członków zespołu interprofesjonalnego; C.U2. koordynować pracą zespołu; C.U3. stosować narzędzia ułatwiające prawidłową komunikację w zespole (protokół S-BAR) w koordynowanej opiece przejściowej.</p>	20	
E-zdrowie	<p>W zakresie wiedzy: C.W1. zasady budowy i funkcjonowania Systemu Informacji Medycznej (SIM), dziedzinowych systemów teleinformatycznych oraz rejestrów medycznych, a także zasady ich współdziałania, w tym: zastosowania e-Zdrowia w opiece nad pacjentem; C.W2. metody, narzędzia i techniki pozyskiwania danych i zasady poradnictwa dla usługobiorcy w zakresie wykorzystania rozwiązań dotyczących e-Zdrowia (IKP, e-recepta, e-kolejka, telepielęgniarstwo)</p> <p>W zakresie umiejętności: C.U1. interpretować i stosować założenia funkcjonalne systemu informacyjnego z wykorzystaniem zaawansowanych metod i technologii informatycznych w wykonywaniu i kontraktowaniu świadczeń zdrowotnych; C.U2. posługiwać się w praktyce dokumentacją medyczną oraz przestrzegać zasad bezpieczeństwa i poufności informacji medycznej oraz RODO; C.U3. prowadzić proces opieki pacjenta z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych; C.U4. dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską, z uwzględnieniem narzędzi teleinformatycznych do gromadzenia danych; C.U5. wspierać pacjenta w zakresie wykorzystywania systemów teleinformatycznych do samzarządzania zdrowiem i chorobą.</p>	10	
Badanie fizykalne	<p>W zakresie wiedzy: C.W1. pojęcie i zasady prowadzenia badania podmiotowego i jego dokumentowania; C.W2. sposoby przeprowadzania badania fizykalnego z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych lub systemów łączności; C.W3. znaczenie wyników badania podmiotowego i przedmiotowego w formułowaniu oceny stanu zdrowia pacjenta dla potrzeb opieki pielęgniarskiej;</p> <p>W zakresie umiejętności: C.U1. przeprowadzać badanie podmiotowe pacjenta, analizować i interpretować jego wyniki; C.U2. rozpoznawać i interpretować podstawowe odrębności w badaniu dziecka i osoby dorosłej, w tym osoby w podeszłym wieku; C.U3. wykorzystywać techniki badania fizykalnego do oceny fizjologicznych i patologicznych funkcji skóry, zmysłów, głowy, klatki piersiowej, gruczołów piersiowych, jamy brzusznej, narządów płciowych, układu sercowo-naczyniowego, układu oddechowego, obwodowego układu krążenia, układu</p>	35	

	mięśniowo-szkieletowego i układu nerwowego oraz dokumentować wyniki badania fizykalnego i wykorzystywać je do oceny stanu zdrowia pacjenta i planowania opieki.		
Promocja zdrowia	<p>W zakresie wiedzy:</p> <p>C.W1. zasady promocji zdrowia i profilaktyki zdrowotnej;</p> <p>C.W2. zasady konstruowania programów promocji zdrowia;</p> <p>W zakresie umiejętności:</p> <p>C.U1. oceniać potencjał zdrowotny pacjenta i jego opiekunów z wykorzystaniem narzędzi pomiaru;</p> <p>C.U2. dobierać metody i formy profilaktyki i prewencji chorób oraz kształtować zachowania zdrowotne różnych grup społecznych;</p> <p>C.U3. opracowywać i wdrażać indywidualne programy promocji zdrowia pacjentów, rodzin i grup społecznych.</p>	15	
Psychologia	<p>W zakresie wiedzy:</p> <p>B.W1. istotę, strukturę i zjawiska zachodzące w procesie przekazywania i wymiany informacji oraz modele i style komunikacji interpersonalnej;</p> <p>B.W2. techniki redukowania lęku, metody relaksacji oraz mechanizmy powstawania i zapobiegania zespołowi wypalenia zawodowego;</p> <p>W zakresie umiejętności:</p> <p>B.U1. oceniać funkcjonowanie człowieka w sytuacjach trudnych (stres, frustracja, konflikt, trauma, żaloba) oraz przedstawiać elementarne formy pomocy psychologicznej;</p> <p>B.U2. identyfikować błędy i bariery w procesie komunikowania się;</p> <p>B.U3. wykorzystywać techniki komunikacji werbalnej i pozawerbalnej w opiece pielęgniarskiej;</p> <p>B.U4. przeprowadzać rozmowę terapeutyczną z pacjentem;</p> <p>B.U5. wskazywać i stosować właściwe techniki redukowania lęku i metody relaksacyjne.</p>	20	
Badania naukowe w pielęgniarstwie	<p>W zakresie wiedzy:</p> <p>D.W1. przedmiot, cel, obszar badań naukowych i paradygmaty pielęgniarstwa;</p> <p>D.W2. zasady etyki w prowadzeniu badań naukowych i podstawowe regulacje prawne z zakresu prawa autorskiego i prawa ochrony własności intelektualnej;</p> <p>W zakresie umiejętności:</p> <p>D.U1. krytycznie analizować publikowane wyniki badań naukowych;</p> <p>D.U2. przeprowadzać badanie jakościowe, posługując się narzędziami badawczymi;</p> <p>D.U3. wykorzystywać wyniki badań naukowych do opieki pielęgniarskiej lub w praktyce zawodowej.</p>	25	
Seminarium dyplomowe	D.U1 zaplanować indywidualną opiekę nad pacjentem wykorzystując proces pielęgnowania, teorie i modele pielęgnowania lub EBNP.	5	
Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne	<p>W zakresie wiedzy:</p> <p>D.W1. etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach internistycznych;</p> <p>D.W2. właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta stosowane w różnych chorobach internistycznych zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;</p> <p>D.W3. zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych mających zastosowanie w internie, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach;</p> <p>D.W4. standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia przebywającym w oddziale internistycznym;</p> <p>D.W5. zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym.</p> <p>W zakresie umiejętności:</p> <p>D.U1. gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej realizowanej wobec pacjenta w pielęgniarstwie internistycznym;</p>	20	165

	<p>D.U2. przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza; D.U3. doraźnie podawać pacjentowi tlen i monitorować jego stan podczas tlenoterapii; D.U4. wykonywać badanie elektrokardiograficzne i rozpoznawać zaburzenia zagrażające życiu; D.U5. modyfikować dawkę stałą insuliny szybko- i krótkodziałającej; D.U6. rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgniacyjnego; D.U7. komunikować przekazanie pacjenta wg standardu S-BAR.</p>		
<p>Chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne</p>	<p>W zakresie wiedzy: D.W1. właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta stosowane w oddziale chirurgicznym w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania; D.W3. zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach; D.W4. standardy i procedury pielęgniarstwa stosowane w opiece nad pacjentem leczonym w chirurgii w różnym wieku i stanie zdrowia; D.W5. zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie chirurgicznym; D.W6. zasady organizacji opieki specjalistycznej na bloku operacyjnym; D.W7. zasady żywienia pacjentów, z uwzględnieniem leczenia dietetycznego, wskazań przed- i pooperacyjnych według protokołu kompleksowej opieki okołoperacyjnej dla poprawy wyników leczenia (<i>Enhanced Recovery After Surgery, ERAS</i>); D.W8. zasady przygotowania pacjenta do zabiegu operacyjnego w trybie pilnym i planowym, w chirurgii jednego dnia oraz zasady opieki nad pacjentem po zabiegu operacyjnym w celu zapobiegania wczesnym i późnym powikłaniom; D.W9. zasady obserwacji pacjenta po zabiegu operacyjnym, obejmującej monitorowanie w zakresie podstawowym i rozszerzonym; D.W10. zasady opieki nad pacjentem z przetoką jelitową i moczową;</p> <p>W zakresie umiejętności: D.U1. gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarstwa, ustalać plan opieki pielęgniarstwa, wdrażać interwencje pielęgniarstwa oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarstwa; D.U2. dobrać metody i środki do pielęgnacji ran na podstawie klasyfikacji, w tym zakładać opatrunki; D.U3. prowadzić u osób dorosłych i dzieci żywienie dojelitowe (przez zgłębnik i przetokę odżywczą) oraz żywienie pozajelitowe; D.U4. rozpoznawać powikłania po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i zabiegach operacyjnych; D.U5. oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i nefarmakologiczne postępowanie przeciwbólne.</p>	<p>20</p>	

<p>Pediatrya i pielęgniarstwo pediatryczne</p>	<p>W zakresie wiedzy: D.W1. patofizjologię, objawy kliniczne, przebieg, leczenie i rokowanie chorób wieku rozwojowego: układu oddechowego, układu krążenia, układu nerwowego, dróg moczowych, układu pokarmowego oraz chorób endokrynologicznych, metabolicznych, alergicznych i krwi; D.W2. właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta stosowane w oddziale pediatrycznym w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania; D.W3. zasady przygotowania dziecka w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach; D.W4. standardy i procedury pielęgniarstwa stosowane w opiece nad dzieckiem w różnym wieku i stanie zdrowia; D.W5. zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie pediatrycznym</p> <p>W zakresie umiejętności: D.U1. gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarstwa, ustalać plan opieki pielęgniarstwa, wdrażać interwencje pielęgniarstwa oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarstwa; D.U2. oceniać rozwój psychofizyczny dziecka, wykonywać testy przesiewowe i wykrywać zaburzenia w rozwoju; D.U3. przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza; D.U4. rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego.</p>	<p>20</p>	
<p>Pielęgniarstwo w podstawowej opiece zdrowotnej</p>	<p>W zakresie wiedzy: C.W1. organizację i funkcjonowanie podstawowej opieki zdrowotnej w Rzeczypospolitej Polskiej i innych państwach, z uwzględnieniem zadań pielęgniarki i innych pracowników systemu ochrony zdrowia; C.W2. warunki realizacji i zasady finansowania świadczeń pielęgniarstwa w podstawowej opiece zdrowotnej; C.W3. metody oceny środowiska nauczania i wychowania w zakresie rozpoznawania problemów zdrowotnych dzieci i młodzieży;</p> <p>W zakresie umiejętności: D.U1. organizować izolację pacjentów z chorobą zakaźną w miejscach publicznych i w warunkach domowych; C.U2. implementować Indywidualny Plan Opieki Medycznej (IPOM) do opieki nad pacjentem oraz koordynować zarządzanie przypadkiem w środowisku zamieszkania pacjenta; C.U3. oceniać środowisko zamieszkania, nauczania i wychowania oraz pracy w zakresie rozpoznawania problemów zdrowotnych i planowania opieki oraz koordynowania zarządzania przypadkiem; C.U4. kwalifikować i wykonywać szczepienia ochronne zgodnie z obowiązującymi przepisami; D.U4. przygotowywać zapisy form recepturowych substancji leczniczych w ramach kontynuacji leczenia; D.U5. wystawiać skierowania na wykonanie określonych badań diagnostycznych; D.U6. planować opiekę nad jednostką, rodziną oraz ocenić wydolność opiekuńczo-pielęgnacyjną i ekomapy środowiska.</p>	<p>20</p>	
<p>Neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne</p>	<p>W zakresie wiedzy: D.W1. etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarstwa nad pacjentami w wybranych jednostkach neurologicznych; D.W2. właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach neurologicznych w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania; D.W3. zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach;</p>	<p>15</p>	

	<p>D.W4. standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia; D.W5. zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie neurologicznym; D.W6. metody, techniki i narzędzia oceny stanu świadomości i przytomności;</p> <p>W zakresie umiejętności: D.U1. gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej; D.U2. przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza; D.U3. uczyć pacjenta i jego opiekuna doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjno-rehabilitacyjnego i wyrobów medycznych; D.U4. prowadzić rehabilitację przyłóżkową i aktywizację z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej; D.U5. rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego.</p>		
<p>Psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne</p>	<p>W zakresie wiedzy: D.W1. etiopatogenezę i objawy kliniczne podstawowych zaburzeń psychicznych; D.W2. możliwości stosowania psychoterapii u pacjentów z zaburzeniami psychicznymi; D.W3. właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania; D.W4. zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach; D.W5. standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia; D.W6. zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie psychiatrycznym; D.W7. metody, techniki i narzędzia oceny stanu świadomości i przytomności; D.W8. zasady obowiązujące przy zastosowaniu przymusu bezpośredniego;</p> <p>W zakresie umiejętności: D.U1. gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej; D.U2. przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza; D.U3. prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień; D.U4. rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego.</p>	<p>15</p>	
<p>Anestezjologia i pielęgniarstwo w intensywnej opiece medycznej</p>	<p>W zakresie wiedzy: D.W1. zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie w intensywnej opiece medycznej; D.W2. zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach; D.W3. właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania; D.W4. standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia; D.W5. patofizjologię i objawy kliniczne chorób stanowiących zagrożenie dla życia (niewydolność oddechowa, niewydolność krążenia, niewydolność układu nerwowego, wstrząs, sepsa); D.W6. metody znieczulenia i zasady opieki nad pacjentem po znieczuleniu; D.W7. zasady profilaktyki powikłań związanych ze stosowaniem inwazyjnych technik diagnostycznych i terapeutycznych u pacjentów w stanie krytycznym; D.W8. metody i skale oceny bólu, poziomu sedacji oraz zaburzeń snu oraz</p>	<p>15</p>	

	<p>stanów delirycznych u pacjentów w stanach zagrożenia życia; D.W9. metody i techniki komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;</p> <p>W zakresie umiejętności: D.U1. przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza; D.U2. pielęgnować pacjenta oraz rurką intubacyjną i tracheotomijną; D.U3. rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego.</p>		
Pielęgniarstwo w opiece długoterminowej	<p>W zakresie wiedzy: D.W1. zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w opiece długoterminowej; D.W2. etiopatogenezę najczęstszych schorzeń wieku podeszłego; D.W3. narzędzia i skale oceny wsparcia osób starszych i ich rodzin oraz zasady ich aktywizacji; D.W4. zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach; D.W5. standardy i procedury pielęgniarstwa stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia;</p> <p>W zakresie umiejętności: D.U1. gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarstwa, ustalać plan opieki pielęgniarstwa, wdrażać interwencje pielęgniarstwa oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarstwa; D.U2. przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza; D.U3. prowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób; D.U3. rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego; D.U4. uczyć pacjenta i jego opiekuna doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjno-rehabilitacyjnego i wyrobów medycznych; D.U5. prowadzić rehabilitację przyłóżkową i aktywizację z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej.</p>	20	
Pielęgniarstwo w opiece paliatywnej i hospicyjnej	<p>W zakresie wiedzy: D.W1. zasady organizacji opieki paliatywnej; D.W2. zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w opiece paliatywnej; D.W3. właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania; D.W4. standardy i procedury pielęgniarstwa stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia;</p> <p>W zakresie umiejętności: D.U1. gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarstwa, ustalać plan opieki pielęgniarstwa, wdrażać interwencje pielęgniarstwa oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarstwa; D.U2. przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza; D.U3. oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne postępowanie przeciwbólowe; D.U4. postępować zgodnie z procedurą z ciałem zmarłego pacjenta; D.U5. rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego; D.U6. uczyć pacjenta i jego opiekuna doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjno-rehabilitacyjnego i wyrobów medycznych.</p>	10	
Pielęgniarstwo w ratownictwie medycznym	<p>W zakresie wiedzy: D.W1. zasady organizacji i funkcjonowania systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne; D.W2. zasady udzielania pierwszej pomocy i algorytmy postępowania resuscytacyjnego w zakresie podstawowych zabiegów resuscytacyjnych (<i>Basic Life Support</i>, BLS) i zaawansowanego podtrzymywania życia</p>	10	

	<p>(<i>Advanced Life Support, ALS</i>);</p> <p>D.W3. standardy i procedury postępowania w stanach nagłych i zabiegach ratujących życie;</p> <p>D.W4. procedury zabezpieczenia medycznego w zdarzeniach masowych, katastrofach i innych sytuacjach szczególnych;</p> <p>W zakresie umiejętności:</p> <p>D.U1. udzielać pierwszej pomocy w stanach bezpośredniego zagrożenia życia;</p> <p>D.U2. wykonywać podstawowe zabiegi resuscytacyjne u osób dorosłych i dzieci oraz stosować automatyczny defibrylator zewnętrzny (<i>Automated External Defibrillator, AED</i>) i bezprzynadkowe udrożnienie dróg oddechowych oraz przynadkowe udrażnianie dróg oddechowych z zastosowaniem dostępnych urządzeń nadgłośniowych;</p> <p>D.U3. doraźnie tamować krwawienia i krwotoki;</p> <p>D.U4. doraźnie unieruchamiać złamania kości, zwichnięcia i skręcenia oraz przygotowywać pacjenta do transportu;</p> <p>D.U5. podjąć działania zgodnie z obowiązującymi procedurami w sytuacji zdarzeń masowych, katastrof i innych sytuacji szczególnych.</p>		
Razem		235+165= 400	

UZASADNIENIE

Projektowane rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie szczegółowych warunków prowadzenia studiów dla pielęgniarek i położnych, które uzyskały kwalifikacje zawodowe poza terytorium państw członkowskich Unii Europejskiej, jest wydawane na podstawie upoważnienia zawartego w art. 55a ust. 2 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarki i położnej (Dz. U. z 2022 r. poz. 551, z późn. zm.).

Projekt rozporządzenia ma na celu umożliwienie pielęgniarkom i położnym, które uzyskały kwalifikacje zawodowe poza terytorium państw członkowskich Unii Europejskiej, uzupełnienia kształcenia zawodowego do poziomu kształcenia, zgodnego z wymaganiami unijnymi. Po ukończeniu tego kształcenia pielęgniarki i położne będą mogły wykonywać swój zawód bez określenia czasu, miejsca i zakresu czynności. Obecnie pielęgniarki i położne mogą wykonywać zawód w Polsce wyłącznie w zakresie i na warunkach określonych w decyzji wydanej przez Ministra Zdrowia.

Warunkiem przystąpienia do uzupełnienia ww. kształcenia jest posiadanie przez pielęgniarkę lub położną zgody ministra właściwego do spraw zdrowia, o której mowa w art. 35a ustawy o zawodach pielęgniarki i położnej, świadectwa dojrzałości, uzyskanego poza Unią Europejską oraz zatrudnienie w zawodzie pielęgniarki lub położnej w Polsce.

Przedmiotowa regulacja przyczyni się do zwiększenia liczby aktywnych zawodowo pielęgniarek i położnych w polskim systemie ochrony zdrowia oraz zapewnienia ciągłości udzielania świadczeń zdrowotnych.

Projekt nie będzie miał wpływu na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców.

Regulacje zawarte w projektowanym rozporządzeniu nie stanowią przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597), zatem nie podlega ono notyfikacji.

Projekt rozporządzenia nie podlega obowiązkowi przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Jednocześnie należy wskazać, że nie ma możliwości podjęcia alternatywnych w stosunku do projektowanego rozporządzenia środków umożliwiających osiągnięcie zamierzonego celu.

<p>Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie szczegółowych warunków prowadzenia studiów dla pielęgniarek i położnych, które uzyskały kwalifikacje zawodowe poza terytorium państw członkowskich Unii Europejskiej</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Zdrowia</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Pan Piotr Bromber, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Zdrowia</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Pani Edyta Gadomska, Zastępca Dyrektora Departamentu Rozwoju Kadr Medycznych w Ministerstwie Zdrowia, telefon: 22 63-49-858, e-mail: dep-rkm@mz.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia 08.11.2022 r.</p> <p>Źródło: Art. 55a ust. 2 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarki i położnej (Dz. U. z 2022 r. poz. 551, z późn. zm.)</p> <p>Nr w wykazie prac legislacyjnych Ministra Zdrowia MZ ...</p>
--	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Przedmiotem projektu rozporządzenia jest umożliwienie pielęgniarkom i położnym, które uzyskały kwalifikacje zawodowe poza terytorium państw członkowskich Unii Europejskiej, uzupełnienia kształcenia zawodowego do poziomu kształcenia, zgodnego z wymaganiami unijnymi.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Istotą proponowanych zmian jest umożliwienie zatrudnienia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej pielęgniarkom i położnym, które uzyskały kwalifikacje zawodowe poza terytorium państw członkowskich Unii Europejskiej, przez uzupełnienie kształcenia zawodowego do poziomu kształcenia, zgodnego z wymaganiami unijnymi.

Po ukończeniu kształcenia pielęgniarki i położne będą mogły wykonywać swój zawód bez określenia czasu, miejsca i zakresu czynności. Obecnie pielęgniarki i położne mogą wykonywać zawód w Polsce wyłącznie w zakresie i na warunkach określonych w decyzji wydanej przez Ministra Zdrowia.

Przedmiotowa regulacja przyczyni się do zwiększenia liczby aktywnych zawodowo pielęgniarek i położnych w polskim systemie ochrony zdrowia oraz zapewnienia ciągłości udzielania świadczeń zdrowotnych.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Projekt rozporządzenia stanowi domenę prawa krajowego.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Pielęgniarki i położne posiadające zgodę na wykonywanie zawodu pielęgniarki lub położnej, o której mowa w art. 35a ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarki i położnej	1000 pielęgniarek i położnych	MZ	Uzyskanie kwalifikacji zawodowych zgodnych z wymaganiami UE umożliwiających bezterminowe wykonywanie zawodów pielęgniarki i położnej w Polsce.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Nie były prowadzone pre-konsultacje dotyczące projektu rozporządzenia.

Projekt rozporządzenia zostanie przekazany do konsultacji publicznych i opiniowania z 14-dniowym terminem zgłaszania uwag. Projekt rozporządzenia zostanie przekazany do konsultacji publicznych i opiniowania następującym podmiotom:

- 1) Radzie Dialogu Społecznego;
- 2) Narodowemu Funduszowi Zdrowia;
- 3) Naczelnej Radzie Lekarskiej;
- 4) Naczelnej Radzie Pielęgniarek i Położnych;

- 5) Naczelnej Radzie Aptekarskiej;
- 6) Krajowej Radzie Diagnostów Laboratoryjnych;
- 7) Krajowej Radzie Fizjoterapeutów;
- 8) Federacji Związków Pracodawców Ochrony Zdrowia „Porozumienie Zielonogórskie”;
- 9) Porozumieniu Pracodawców Ochrony Zdrowia;
- 10) Polskiej Federacji Pracodawców Ochrony Zdrowia;
- 11) Konfederacji „Lewiatan”;
- 12) Pracodawcom Rzeczypospolitej Polskiej;
- 13) Ogólnopolskiej Konfederacji Związków Zawodowych Pracowników Ochrony Zdrowia;
- 14) Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej;
- 15) Ogólnopolskiemu Związkowi Zawodowemu Lekarzy;
- 16) Ogólnopolskiemu Związkowi Zawodowemu Pielęgniarek i Położnych;
- 17) Ogólnopolskiemu Związkowi Zawodowemu Położnych;
- 18) CARE Brok „Szkoła Specjalistów Psychoterapii i Instruktorów Terapii Uzależnień”;
- 19) Instytutowi Psychiatrii i Neurologii;
- 20) Instytutowi Psychologii Zdrowia Polskiego Towarzystwa Psychologicznego;
- 21) KRAK-UZ Krakowska Szkoła Psychoterapii Uzależnień;
- 22) Krakowskiemu Stowarzyszeniu Terapeutów Uzależnień;
- 23) Laboratorium Psychoedukacji;
- 24) Mazowieckiemu Centrum Neuropsychiatrii Sp. z o.o.;
- 25) Oddziałowi Dziennemu Kliniki Psychiatrii Dorosłych Szpitala Uniwersyteckiego w Krakowie;
- 26) Ogólnopolskiemu Związkowi Pracodawców Podmiotów Leczenia Uzależnień;
- 27) Polskiej Federacji Psychoterapii;
- 28) Polskiej Federacji Społeczności Terapeutycznych;
- 29) Polskiemu Stowarzyszeniu Integracji Psychoterapii;
- 30) Stowarzyszeniu MONAR;
- 31) Świętokrzyskiemu Centrum Psychiatrii w Morawicy;
- 32) Wojewódzkim Ośrodkom Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia;
- 33) Wojewódzkim Specjalistycznym Zespołowi Neuropsychiatrycznemu im. Św. Jadwigi;
- 34) Wojewódzkim Szpitalowi dla Nerwowo i Psychicznie Chorych im. dr Józefa Bednarza w Świeciu;
- 35) Wojewódzkim Szpitalowi dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Bolesławcu;
- 36) Wojewódzkim Szpitalowi Neuropsychiatrycznemu im. dr Emila Cyrana w Lublińcu;
- 37) Wojewódzkim Szpitalowi Psychiatrycznemu im. prof. Tadeusza Bilikiewicza w Gdańsku;
- 38) Wojewódzkim Szpitalowi Specjalistycznemu im. J. Gromkowskiego;
- 39) Wojewódzkim Szpitalowi Zespolonemu im. L. Rydygiera w Toruniu;
- 40) Wojewódzkim Zespołowi Lecznictwa Psychiatrycznego w Olsztynie;
- 41) Dolnośląskiemu Urzędowi Wojewódzkim we Wrocławiu;
- 42) Kujawsko-Pomorskiemu Urzędowi Wojewódzkim w Bydgoszczy;
- 43) Lubelskiemu Urzędowi Wojewódzkim w Lublinie;
- 44) Lubuskiemu Urzędowi Wojewódzkim w Gorzowie Wielkopolskim;
- 45) Łódzkiemu Urzędowi Wojewódzkim w Łodzi;
- 46) Małopolskiemu Urzędowi Wojewódzkim w Krakowie;
- 47) Mazowieckiemu Urzędowi Wojewódzkim w Warszawie;
- 48) Opolskiemu Urzędowi Wojewódzkim w Opolu;
- 49) Podkarpackiemu Urzędowi Wojewódzkim w Rzeszowie;
- 50) Podlaskiemu Urzędowi Wojewódzkim w Białymstoku;
- 51) Pomorskiemu Urzędowi Wojewódzkim w Gdańsku;
- 52) Śląskiemu Urzędowi Wojewódzkim w Katowicach;

pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wydatki ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Źródła finansowania												
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Projektowana regulacja nie będzie miała wpływu na sektor finansów publicznych.											

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki							
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0–10)	
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z ... r.)	duże przedsiębiorstwa								
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw								
	rodzina, obywatele, w tym osoby starsze i niepełnosprawne, oraz gospodarstwa domowe								
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Projekt nie będzie miał wpływu na duże przedsiębiorstwa.							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw								
	rodzina, obywatele, w tym osoby starsze i niepełnosprawne, oraz gospodarstwa domowe	Projektowane zmiany przyczynią się do zwiększenia liczby aktywnych zawodowo pielęgniarek i położnych w polskim systemie ochrony zdrowia oraz poprawy dostępności do świadczeń opieki zdrowotnej realizowanych przez pielęgniarki i położne.							
Niemierzalne									

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń		
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu		
☒ nie dotyczy		
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☒ nie ☐ nie dotyczy	
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☒ nie ☐ nie dotyczy	
Komentarz:		
9. Wpływ na rynek pracy		
Projektowane rozporządzenie może wpłynąć korzystnie na rynek pracy z uwagi na zwiększenie liczby aktywnych zawodowo pielęgniarek i położnych w polskim systemie ochrony zdrowia.		
10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☒ zdrowie
Omówienie wpływu	Przewiduje się, że projektowana regulacja będzie miała korzystny wpływ na ochronę zdrowia społeczeństwa przez poprawę dostępności do świadczeń opieki zdrowotnej w wyniku zwiększenia liczby aktywnych zawodowo pielęgniarek i położnych w polskim systemie ochrony zdrowia.	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Proponuje się, aby przepisy rozporządzenia weszły w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Ewaluacja efektów projektowanego rozporządzenia, co najmniej po jednym roku od ukończenia kształcenia przez pielęgniarki i położne spoza UE, dopiero wówczas będzie możliwe określenie liczby pielęgniarek i położnych zatrudnionych w polskim systemie ochrony zdrowia.		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		
Brak.		